

د منتخبو قوانینو مجموعه

مجموعه قوانین منتخب

د منتخبو قوانینو مجموعه د افغانستان د عدلي او قضائي چارو د پروژې (AROLP) له پلوه چاپ شوه. د افغانستان د عدلي او قضائي چارو پروژه د امریکا د متحدو ایالاتو د نړیوالې پراختیا ادارې (USAID) له پلوه تمویلېږي. د افغانستان د عدلي او قضائي چارو پروژه (AROLP) په لاندې برخو کې د افغانستان د عدلي او قضائي سکتور له ارګانونو سره مرسته کوي:

مجموعه قوانین منتخب به کوشش پروژۀ امور عدلي و قضائي افغانستان (AROLP) به زیور چاپ آراسته گردید. پروژه امور عدلي و قضائي افغانستان از طرف اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا (USAID) تمویل می گردد. پروژه امور عدلي و قضائي افغانستان (AROLP) نهاد های سکتور عدلي و قضائي افغانستان را در عرصه های ذیل مساعدت می نماید:

(۱) د محکمو د سېستمونو پیاوړی کول او د عدلي او قضائي کارکوونکو روزنه؛

(۱) تقویت سیستم های محاکم و آموزش کارمندان عدلي و قضائي؛

(۲) د قوانینو اصلاح او تسوید؛

(۲) اصلاح و تسوید قوانین؛

(۳) عدالت، غېر رسمي سکتور ته لاس رسی؛

(۳) دسترسی به عدالت، سکتور غیر رسمي؛

(۴) د اسلام په رڼا کې د ښځو حقوق او د بشر حقوق؛

(۴) حقوق بشر و حقوق زن در پرتو اسلام؛

(۵) د زیربناوو جوړښت.

(۵) ساخت زیر بناها.

د افغانستان د عدلي او قضائي چارو

یکي از فعالیت های مهم (AROLP)،

عبارت از گردآوری و انتشار قوانین افغانستان است که شامل ایجاد و گردآوری يك مأخذ اطلاعاتی یا دیتابیس حقوقی در قالب يك دی وی دی (DVD) و گردآوری يك فهرست مفصل از همه قوانین، فرامین، مقرره ها و سایر اسناد مهم حقوقی می باشد. علاقمندان و کسانی که می خواهند به متون قوانین افغانستان دست یابند، می توانند مواد مذکور را مستقیماً از وزارت عدلیه جمهوری اسلامی افغانستان دریافت داشته و یا از طریق وبسایت (www.moj.gov.af) این وزارت به آنها دسترسی حاصل نمایند. درین مجموعه به فهرست موضوعی مندرجه قوانین منتخب به ترتیب الفبا نیز اشاره شده است.

نشر مجموعه قوانین منتخب با کمک و مساعدت مردم ایالات متحده امریکا و از طریق اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا (USAID) میسر گردید. از محتوای این تالیفات فقط دولت افغانستان مسئولیت دارد و بس، الزاماً منعکس کننده نظرات اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا

د پروژې (AROLP) یو له مهمو فعالیتونو څخه د افغانستان د قوانینو راټولول او خپرول دي، چې په دې وي دې (DVD) کې د حقوقي دیتابیس جوړول؛ او همدا راز د ټولو قوانینو، فرمانونو، مقررو او نورو مهمو حقوقي سندونو مفصل فهرست رانغاړي. مینه وال یا هر هغه څوک چې د قوانینو متنونو ته لاس رسی غواړي کولای شي د افغانستان د اسلامي جمهوریت د عدلیې له وزارت څخه یې نیغ په نیغه تر لاسه کړي او یا یې هم د عدلیې د وزارت په رسمي ویبپاڼه (www.moj.gov.af) کې پیدا کړي. په دې مجموعه کې د الفبا په ترتیب د منتخبو قوانینو مندرج موضوعي فهرست ته هم اشاره شویده.

دمنخبو قوانینو د مجموعې خپرول د امریکا د متحدو ایالاتو د نړیوالې پراختیا ادارې (USAID) له لارې د امریکا د خلکو د مالي او تخنیکي مرستې په مټ شوني شول. د دغې مجموعې د محتوا مسئولیت یوازې او یوازې د افغانستان د دولت پر غاړه دی او په هیڅ ډول د امریکا د متحدو ایالاتو د نړیوالې پراختیا ادارې

(USAID) یا د امریکا د حکومت نظر نه څرګندوي.

(USAID) و یا حکومت ایالات متحده امریکا نمی باشد.

د افغانستان د قوانینو او حقوقي سندونو هغه مؤثق، اصلي او رسمي متنونه چې دلته بیا له سره چاپ شوي د افغانستان د دولت له اصلي چاپ شويو خپرونو څخه تر لاسه کیدای شي. د حقوقي چارو کارکوونکو ته سپارښتنه کېږي تر څو ددې مجموعې هر یو متن له هغو رسمي خپرونو سره پرتله کړي چې په دې وروستیو کې چاپ شوي.

متون رسمي اصلی و مؤثق قوانین افغانستان و دیگر اسناد حقوقی ایرا که در اینجا تجدید چاپ گردیده اند، می توان در نشرات چاپی اصلی دولت افغانستان دریافت. برای دست اندر کاران امور حقوقی یاد دهانی میگرددد تا هر يك از متون موجود در این مجموعه را با جدید ترین نشرات رسمی مقابله نمایند.

دمنتخبو قوانینو مجموعه له لاندې عناوینو څخه تشکیل شوي ده:

مجموعه قوانین منتخب حاوی عناوین ذیل اند:

۱. د افغانستان اساسي قانون

۱. قانون اساسی افغانستان

۲. د بشر د حقوقو نړیواله اعلامیه.

۲. اعلامیه جهانی حقوق بشر.

۳. د افغانستان د بشر د حقوقو د خپلواک کمېسیون د تشکیل، دندو او واکونو قانون.

۳. قانون تشکیل، وظایف و صلاحیت های کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان.

۴. د هر ډول توکمیز توپیر (تعبيض) د له منځه وړلو نړیوال تړون.

۴. میثاق بین المللی رفع هر نوع تعبيض نژادی.

۵. د اقتصادي، ټولنيز و او کلتوري بين المللي تړون.

۵. میثاق بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی.

۶. د مدنی او سیاسی حقونو بین

۶. میثاق بین المللی حقوق مدنی و

المللی تړون.

سیاسی.

۷. په ټولو شکلونو کې د ښځو په وړاندې د توپیر د له منځه وړلو تړون.
۷. میثاق رفع کلیه تبعیضات علیه زنان.
۸. د شکنجې، ظالمانه مجازات او انساني ضد یا د سپکاوی چلند پر خلاف تړون.
۸. میثاق علیه شکنجه، مجازات ظالمانه، رفتار غیر انساني یا اهانت آمیز.
۹. د ماشومانو د حقوقو تړون.
۹. میثاق حقوق طفل.
۱۰. د افغانستان د اسلامي جمهوریت د قضائیه قوی د محکمو د تشکیلاتو او واک قانون.
۱۰. قانون تشکیلات و صلاحیت محاکم قوه قضائیه جمهوری اسلامی افغانستان.
۱۱. د قضاتو لپاره د قضائی سلوک د طرز مقررہ.
۱۱. مقررہ طرز سلوک قضائی برای قضات.
۱۲. د افغانستان جمهوریت د څارنوالۍ د تشکیل او صلاحیت قانون له تعدیلونو سره.
۱۲. قانون تشکیل و صلاحیت څارنوالی جمهوری افغانستان مع تعدیلات.
۱۳. د افغانستان اسلامی امارت د مامورینو قانون.
۱۳. قانون مامورین امارت اسلامی افغانستان.
۱۴. د پولیسو قانون.
۱۴. قانون پولیس.
۱۵. مدنی قانون (۱-۴) ټوک له تعدیلونو سره.
۱۵. قانون مدنی (۱-۴) جلد معہ تعدیلات.
۱۶. د افغانستان د جمهوریت د مدنی محاکماتو د اصولو قانون.
۱۶. قانون اصول محاکمات مدنی جمهوری افغانستان.

۱۷. قانون طرز تحصیل
حقوق.

۱۸. قانون تجارت معه
تعديلات.

۱۹. قانون اصول محاکمات
تجارتی معه تعديلات.

۲۰. اصولنامهٔ علایم تجارتی

۲۱. قانون بانکداری.

۲۲. قانون سرمایه گذاری خصوصی.

۲۳. اصولنامه افلاس و ورشکست.

۲۴. قانون جزأ معه تعديلات.

۲۵. قانون اجراءات جزائی معه
تعديلات.

۲۶. قانون اجراءات جزائی مؤقت
برای محاکم.

۲۷. قانون کشف و تحقیق جرایم
و نظارت خاړنوالی بر
قانونیت تطبیق آن معه
تعديلات.

۲۸. قانون مبارزه علیه ارتشاء و
فساد اداری.

۲۹. قانون محابس و توقیف خانه

۱۷. د حقوقو د تحصیل د څرنگوالي
قانون.

۱۸. د تجارت اصولنامه له تعديلونو
سره.

۱۹. د تجارتي محاکمو د اصولو
قانون له تعديلونو سره.

۲۰. د تجارتي نېبو اصولنامه

۲۱. د بانکدارۍ قانون.

۲۲. د خصوصي پانگې اچونې قانون.

۲۳. د افلاس او لاس تنگۍ اصولنامه.

۲۴. د جزأ قانون له تعديلونو سره.

۲۵. د جزائی اجراءاتو قانون له
تعديلونو سره.

۲۶. د محکمو لپاره د جزائي اجراءاتو
مؤقت قانون.

۲۷. د جرمونو د کشف او تحقیق او د
تطبیق په قانونیت یی د
څارنوالۍ د څارنې قانون له
تعديلونو سره.

۲۸. له ارتشاء او اداري فساد سره د
مبارزې قانون.

۲۹. د محبسونو او توقیف ځایونو

قانون.	ها.
۳۰. د ناریه وسلې، مهماتو او چاودېدونکو موادو قانون.	۳۰. قانون سلاح ناریه، مهمات و مواد منفلقه.
۳۱. د اطفالو د سرغړونو د رسیدگی. قانون.	۳۱. قانون رسیدگی به تخلفات اطفال.
۳۲. د کورني او بهرني امنیت پر ضد جرمونو قانون	۳۲. قانون جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی.
۳۳. د ټولنښو، اعتصابونو او تظاهراتو قانون.	۳۳. قانون اجتماعات، اعتصابات و تظاهرات.
۳۴. د مخدره موادو پر ضد د مبارزې قانون.	۳۴. قانون مبارزه علیه مواد مخدر.
۳۵. د تروریزم د تمویل پر خلاف د مبارزې قانون.	۳۵. قانون مبارزه علیه تمویل تروریزم.
۳۶. د پیسو د تطهیر او له جرمونو څخه د راپیدا شوو عوایدو پر خلاف د مبارزې قانون.	۳۶. قانون مبارزه علیه تطهیر پول و عواید ناشی از جرایم.
۳۷. د واک ترافیک قانون، دنقلیه واسطو د سیر جواز، دچلولو جواز او د سیر او حرکت مقرری له تعدیلونو سره.	۳۷. قانون ترافیک جاده و مقررہ های «جواز سیر و سايط نقلیه، جواز رانندگی، سیر و حرکت» معه تعديلات.
۳۸. د افغانستان اسلامي امارت د ځمکوالۍ (زمیندارۍ) د چارو د تنظیم قانون.	۳۸. قانون تنظیم امور زمینداری امارت اسلامی افغانستان.
۳۹. د ځمکۍ داستملاک قانون له	۳۹. قانون استملاک زمین معه

تعدیلونو سره.

تعدیلات.

۴۰. د املاکو په باب د افغانستان د انتقالي اسلامي دولت د رئیس فرمان.

۴۰. فرمان رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان در باره املاک.

۴۱. د مهاجرینو د باعزته راستنیدو په باب، د افغانستان د مؤقتي اداري د رئیس فرمان.

۴۱. فرمان رئیس اداره مؤقت افغانستان در مورد عودت باعزت مهاجرین.

۴۲. د ملکیتونو د دعو اوو د حل او فصل د ځانگړې محکمې د ایجاد په باب، د افغانستان د انتقالي اسلامي دولت د رئیس فرمان.

۴۲. فرمان رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان در مورد ایجاد محکمه خاص حل و فصل دعاوی ملکیت ها.

۴۳. د ملکیتونو د ولایتي خاصې ابتدائیه محکمې د لغو په هکله د افغانستان د اسلامي جمهوریت د رئیس فرمان.

۴۳. فرمان رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در مورد لغو محکمه خاص ابتدائیه ولایتي ملکیت ها.

۴۴. د کار قانون.

۴۴. قانون کار.

۴۵. د ټولیزو رسنیو قانون.

۴۵. قانون رسانه های همگانی.

مونږ دخپلي منني مراتب د قوانینو ددي منتخبی مجموعي د راټولوونکو او تصحیح کوونکو هر یو: عبدالقدوس (انډیوال)، حضرت گل (حسامی)، فریدون (یوسفی) او کمپوزر فرهاد (هاشمی) څخه څرگندوو.

ما مراتب سپاس خود را از گرد آورندگان و تصحیح کننده گان این مجموعه منتخب قوانین هر يك: عبدالقدوس (انډیوال)، حضرت گل (حسامی)، فریدون (یوسفی) و فرهاد (هاشمی) کمپوزر ابراز میداریم.

این مجلد از مجموعه قوانین
منتخب شامل اسناد حقوقی ذیل
می باشد:

د منتخبو قوانینو د مجموعې دا ټوك
لاړدې تقينېني سندونه
رانغاړي:

۱- قانون مدنی جلد اول.

۱- مدني قانون لومړي ټوك.

پروژه امور عدلی و قضائی
افغانستان

د افغانستان د عدلي او قضائي چارو
پروژه

مدني قانون

تمهيدي باب

(لومړۍ ټوك)

په رسمي جريده کې د خپريدو نېټه: ۱۳۵۵/۱۰/۱۵ هـ. ش
پرله پسې گڼه (۳۵۳)

فرمان شماره (۱۴۵۸) مؤرخ
نهم جدي سال ۱۳۵۵ صدارت
عظمي

بناغلي دوكتور عبدالمجيد وزير
عديله!

مجلس عالي وزراء تحت فيصله
شماره (۱۷۲۳) در جلسه تاريخي
۱۳۵۵/۱۰/۷ با ملاحظه ورقه
عرض شماره (۳۸۱۷) مؤرخ
۱۳۵۵/۱۰/۶ وزارت عدليه
راجع به قانون مدني
مراتب آتسي را تصويب
نمود:

«قانون مدني مشتمل بر چهار جلد و
دو هزار و چهارصد و شانزده ماده كه
به مهر دارالانشاء رسیده است منظور
است.

مراتب تصويب مجلس عالي
وزراء كه به شرف منظوري
حضور رئيس دولت جمهوري
افغانستان رسیده و به شماره
(۲۴۱۸) مؤرخه ۱۳۵۵/۱۰/۸ ثبت
گردیده بشما اطلاع داده شد تا
در نشر آن به جريده رسمي اقدام
گردد.

د عظمي صدارت د ۱۳۵۵ كال د
مرغومي د مياشتې نهمې نېټې
(۱۴۵۸) گڼه فرمان

بناغلي دوكتور عبدالمجيد عدليه
وزير!

د وزيرانو مجلس پخپله (۱۷۲۳) گڼه
فيصله كښې د ۱۳۵۵ كال د مرغومي
د مياشتې د اوومې نېټې په غونډه
كښې د عدلي وزارت د ۱۳۵۵ كال
د مرغومي د مياشتې د شپږمې نېټې
(۳۸۱۷) گڼې عرض پاڼې ته په كتنه د
مدني قانون په هكله لاندني مراتب
تصويب كړل:

«مدني قانون چه مشتمل دی پر څلورو
ټوكو او دوه زره او څلور سوه او
شپاړس مادو چه د دارالانشاء مهر پري
لگيدلى منظور دی.

د وزيرانو د عالي مجلس مراتب چه د
افغانستان د جمهوري دولت د رئيس
د حضور د منظوري په شرف رسيدلى
او د ۱۳۵۵ كال د مرغومي د مياشتې
د اتمې نېټې په (۲۴۱۸) گڼه كښې
ثبت شوى دى تاسى ته خبر دركړ شو
چه په رسمي جريده كې يې خپريدو ته
اقدام وشى.

داكتور محمد حسن شرق

داكتور محمد حسن شرق

فهرست
باب تمهیدی
ماده (۱ - ۴۸۳)

صفحه	ماده	عنوان
۱	(۳۵-۱)	فصل اول تطبيق قانون
۱	(۹-۱)	قسمت اول قانون وحق
۱		مبحث اول ساحه تطبيق قانون
۲		مبحث دوم استعمال حق
۴	(۱۵-۱۰)	قسمت دوم تطبيق قانون از حيث زمان
۵	(۳۵-۱۶)	قسمت سوم تطبيق قانون از حيث مكان
۱۲	(۴۷۱-۳۶)	فصل دوم اشخاص
۱۲		قسمت اول شخص حقيقي
۱۲		مبحث اول احكام عمومي
۱۵		مبحث دوم حالت مدني
۱۷		مبحث سوم اقامتگاه
۱۸		مبحث چهارم تابعيت
۱۸		مبحث پنجم فاميل
۱۹		مبحث ششم ازدواج
۲۹		مبحث هفتم آثار ازدواج
۲۹		فرع اول احكام عمومي
۳۱		فرع دوم مهر
۳۶		فرع سوم مسكن
۳۶		فرع چهارم نفقه
۴۰		مبحث هشتم انحلال ازدواج
۴۰		فرع اول احكام عمومي
۴۰		فرع دوم فسخ
۴۲		فرع سوم طلاق

۴۷	 خلع	فرع چهارم
۵۳	 تفريق	فرع پنجم
۵۳	 تفريق به سبب عيب	جزء اول
۵۵	 تفريق به سبب ضرر	جزء دوم
۵۷	 تفريق به سبب عدم انفاق	جزء سوم
۵۸	 تفريق به سبب غياب	جزء چهارم
۶۰	 آثار انحلال ازدواج	مبحث نهم
۶۰	 عدت	فرع اول
۶۴	 نفقه عدت	فرع دوم
۶۶	 حقوق اولاد	مبحث دهم
۶۶	 نسب	فرع اول
۶۶	 ثبوت نسب در نکاح صحيح	جزء اول
۶۷	 ثبوت نسب بعد از تفريق يا وفات زوج	جزء دوم
۶۸	 ثبوت نسب در نکاح فاسد و دخول به شبهه	جزء سوم
۶۹	 اقرار به نسب	جزء چهارم
۷۰	 رضاع	فرع دوم
۷۲	 حضانت	فرع سوم
۷۸	 انفاق	فرع چهارم
۷۸	 نفقه اولاد	جزء اول
۸۱	 نفقه ابا و اقارب	جزء دوم
۸۲	 اداره اموال	فرع پنجم
۸۲	 ولايت	جزء اول
۸۸	 وصايت	جزء دوم
۸۸	 تعيين وصی	اول
۹۰	 وصی اختياری	دوم
۹۱	 وصی قضائی	سوم
۹۴	 مکلفيت های وصی	چهارم

۹۸	 ختم وصايت	پنجم
۱۰۲	 حجر	جزء سوم
۱۰۳	 غايب ومفقود	جزء چهارم
۱۰۵	 مساعدت قضايي	جزء پنجم
۱۰۶	 نظارت	جزء ششم
۱۰۷	 مؤيدات	جزء هفتم
۱۰۹ (۳۳۷-۴۷۱)	 اشخاص حكمي	قسمت دوم
۱۰۹	 احكام عمومي	مبحث اول
۱۱۱	 وقف	مبحث دوم
۱۱۶	 استحقاق در وقف	فرع اول
۱۲۱	 تقسيم وقف	فرع دوم
۱۲۲	 اداره وقف	فرع سوم
۱۲۷	 انتهای وقف	فرع چهارم
۱۲۹	 جمعيت ها	مبحث سوم
۱۲۹	 احكام عمومي	فرع اول
۱۳۸	 هيئت مديره	فرع دوم
۱۳۹	 مجمع عمومي	فرع سوم
۱۴۳	 انحلال و تصفيه جمعيت	فرع چهارم
۱۴۴	 جمعيت های عام المنفعه	مبحث چهار
۱۴۹	 جمعيت خيريه	مبحث پنجم
۱۵۰	 جمعيت فرهنگي	مبحث ششم
۱۵۰	 مؤسسات	مبحث هفتم
۱۵۶ (۴۷۲-۴۸۳)	 اموال	فصل سوم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قانون مدنی

باب تمهیدی

فصل اول

تطبيق قانون

قسمت اول قانون و حق

مبحث اول - ساحه تطبيق قانون

ماده - ۱:

(۱) در موارد که حکم قانون وجود داشته باشد، اجتهاد جواز ندارد. احکام این قانون باعتبار لفظ و یا فحوی آن، قابل تطبيق می باشد.

(۲) در مواردیکه حکم قانون موجود نباشد، محکمه مطابق با اساسات کلی فقه حنفی شریعت اسلام حکم صادر می نماید. که عدالت را به بهترین وجهه ممکن آن تامین نماید.

ماده - ۲:

در مواردیکه حکمی در قانون و یا اساسات کلی فقه حنفی شریعت اسلام موجود نباشد، محکمه مطابق

مدنی قانون

تمهیدی باب

لمری فصل

د قانون تطبيق

لمری قسمت قانون او حق

لمری مبحث - د قانون د تطبيق ساحه

۱ - ماده:

(۱) په هغه مواردو کښې چه قانون موجود وي، اجتهاد روا نه دی، د دی قانون حکمونه د لفظ یا د هغی د فحوی په لحاظ د تطبيق وړدی.

(۲) په هغه مواردو کښې چه د قانون حکم موجود نه وي محکمه به د اسلامی شریعت د حنفی فقهی د کلی اساساتو سره سم حکم صادروی، ترڅو چه عدالت په ډیره ښه ممکنه وجهه تامین شی.

۲ - ماده:

په هغه مواردو کښې چه په قانون یا د اسلام د شریعت د حنفی فقهی په کلی اساساتو کښې یو حکم موجود نه وي،

به عرف عمومي حکم صادر مينمايد ،
مشروط بر اينکه عرف مناقص
احکام قانون يا اساسات عدالت
نباشد .

ماده - ۳:

(۱) آنچه به زمان ثابت می گردد تا
وقتيکه دليل مخالف آن موجود
نشود ، مدار اعتبار شناخته ميشود .

(۲) الغای حکم قانون جز
توسط قانون بعدی که
صراحتاً به الغا يا تعديل آن
حکم نماید ، صورت گرفته
نميتواند .

مبحث دوم - استعمال حق:

ماده - ۴:

شخصيکه به اکتساب حق قبل از
موعدش مبادرت ورزد ، بحرمان از آن
محکوم می گردد .

ماده - ۵:

حالت اضطرار ، موجب ابطال حق غير
نمی گردد .

ماده - ۶:

ضرر توسط عمل بالمثل ، از بين برده
نمی شود .

محکمه به د عمومي عرف سره سم
حکم صادروي ، خوپه دی شرط چه
عرف ددی قانون د حکمونو يا د
عدالت د اساسونو مناقض نه وی .

۳ - ماده:

(۱) هغه څه چه په زماني ثابتیږي تر
خو چه د هغی مخالف دليل موجود نه
شی ، د اعتبار وړ گڼل کیږي .

(۲) د قانون د حکم لغو کول بی له د
اسی قانون په وسیله چه تر هغی
وروسته نافذ شوی وی او په صراحت
ئی د هغی د لغو کیدو يا تعديل حکم
نه وی کړی ، صورت نه شی موندلی .

دوهم مبحث - د حق استعمال:

۴ - ماده:

که څوک د حق په کسبولو د هغی د
وخته ترمخه اقدام وکی ، د هغی څخه
په محرومیدو محکومیږي .

۵ - ماده:

د اضطرار حالت ، دبل د حق د باطلیدو
موجب نه گرځي .

۶ - ماده:

ضرر د بالمثل عمل په وسیله ، د
مینځه نه وړل کیږي .

۷ - ماده:

د مفاسدو ليری کول د گټو په جلبولو وړاندی دی. دفع مفاسد بر جلب منافع مقدم می باشد.

۸ - ماده:

قانونی جواز ضمان نفی کوی، که خوک د قانون په حدودو کښی د خپل حق څخه گټه اخلی د هغی څخه د پیدا شوو خسارو مسئول نه دی. جواز قانونی ضمان را نفی می کند، شخصی که از حق خود در حدود قانون استفاده میکند، مسئول خسارات ناشی از آن نمی باشد.

۹ - ماده:

(۱) که خوک د خپل حق څخه تیری وکی ضمان پری لږمیری. (۱) شخصیکه از حق خود تجاوز نماید، ضمان بر او لازم می گردد. (۲) د حق څخه تیری په لاندنیو مواردو کښی پیدا کیږی: (۲) تجاوز از حق در موارد آتی بوجود می آید:

- ۱ - د عرف او عادت مخالف کارونه. ۱ - اعمال مخالف عرف و عادت.
- ۲ - د بل په حق باندی د تیری د قصد لرل. ۲ - داشتن قصد تعرض بر حق غیر.
- ۳ - د شخص د ښیگڼو جزئی والی نسبت هغه ضرر ته چه بل ته ئی رسوی. ۳ - جزئی بودن مصلحت شخص نسبت بضرریکه بغیر وارد میسازد.
- ۴ - د ښیگڼی ناروا والی. ۴ - غیر مجاز بودن مصلحت.

دوهم قسمت

د زمانی له حیثه د قانون تطبیق

۱۰ - ماده:

(۱) د قانون حکمونه د خپريدو څخه وروسته د تطبیق وړ گرځي.

(۲) د قانون حکمونه ما قبل ته رجعت نه کوي، مگر په هغه حالونو کې چې پخپله په قانون کې تصریح شوي وي او يائي حکمونه د عمومي نظام پوري مربوط وي.

۱۱ - ماده:

(۱) د اهليت پوري مربوط حکمونه په ټولو هغو اشخاصو چې د دی قانون د درج شوو شرطونو لرونکي وي، تطبیقېږي.

(۲) که څوک د نوي قانون د حکمونو په اساس د اهليت نقصان لرونکي وي، نو دا حکمونه د هغه په پخوانيو تصرفونو تاثیر نه لري.

۱۲ - ماده:

د زمانی د تيريدو پوري مربوط نوي حکمونه د هغی د نافذيدو سره سم د تطبیق وړ دي. په ټولو مواردو کې چې د پخواني قانون سره سم د زمانی د تيريدلو موده نه وي پوره شوي، د نوي

قسمت دوم

تطبیق قانون از حیث زمان

ماده - ۱۰:

(۱) احکام قانون بعد از نشر قابل تطبیق می گردد.

(۲) احکام قانون به ماقبل رجعت نمی کند، مگر در حالاتیکه در خود قانون تصریح شده و یا احکام آن متعلق به نظام عامه باشد.

ماده - ۱۱:

(۱) احکام متعلق به اهليت بالاي جميع اشخاص واجد شرایط مندرج این قانون تطبیق می گردد.

(۲) در صورتیکه شخص نظر به احکام قانون جدید ناقص اهليت شناخته شود، این احکام به تصرفات قبلي وی تاثیر ندارد.

ماده - ۱۲:

احکام جدید متعلق بمرور زمان بمجرد انفاذ آن قابل تطبیق است. جميع مواردیکه مدت مرور زمان مطابق به قانون سابق تکمیل نشده باشند، تابع احکام قانون جدید

قانون د حکمونو تابع کيږي.

می گردد.

۱۳ - ماده:

ماده - ۱۳:

که د نوی قانون حکمونه د زمانی د تیریدلو موده نسبت د پخوانی قانون ته کمه وټاکي، که څه هم دا موده د نوی قانون د نافذیدو څخه تر مخه شروع شوی وی، د نوی قانون د حکمونو تابع دی.

هرگاه احکام قانون جدید مدت مرور زمان را نسبت قانون سابق کمتر تعیین نماید، گرچه این مدت قبل از انفاذ قانون جدید آغاز یافته باشد، تابع احکام قانون جدید می باشد.

۱۴ - ماده:

ماده - ۱۴:

د هغه دلیلونو په مورد کښی چه تر مخه راټول شوی، د هغه قوانینو حکمونه تطبیقېږي چه د راټولولو په وخت کښی یا په هغه وخت کښی چه باید راټول شوی وی نافذ وه.

در مورد ادله ای که قبلاً جمع آوری شده، احکام قوانینی تطبیق می گردد که در وقت جمع آوری و یا وقتی که باید جمع آوری میگردید، نافذ بوده است.

۱۵ - ماده:

ماده - ۱۵:

موده د هجری شمسی کليزی سره سم تطبیقېږي.

میعاد مطابق به تقویم هجری شمسی محاسبه می گردد.

دریم قسمت

قسمت سوم

د مکان له حیثه د قانون تطبیق

تطبیق قانون از حیث مکان

۱۶ - ماده:

ماده - ۱۶:

په یوی قضیه کښی چه په کښی د قوانینو تنازع موجوده وی د حقوقی رابطی د تشخیص په مورد کښی، دافغانستان د قانون حکمونه د تطبیق وړ دی.

در موارد تشخیص رابطه حقوقی در قضیه ای که تنازع قوانین در آن موجود گردد، احکام قانون افغانستان قابل تطبیق می باشد.

۱۷ - ماده:

د مدنی حالونو او د اشخاصو د اهلیت د تثبیت په مورد کښی، د هغوی د متبوعه دولت قانون تطبیقېږی، او په هغه مالي تصرفونو کښی چه په افغانستان کښی عقد یرې او اثاریې هم په افغانستان کښی مرتبېږی، نو که د عقد د دواړو خواوو څخه یو د باندنی هیواد تبعه وی او د اهلیت نقصان ولری، خو د اهلیت نقصان ئی پټ سبب ته راجع وی، د پوره اهلیت لرونکی گڼل کیږی.

ماده - ۱۷:

د مورد تثبیت احوال مدنی و اهلیت اشخاص، قانون دولت متبوعه آنها تطبیق می گردد، تصرفات مالی که در افغانستان عقد گردیده و آثار مرتبه آن نیز در آن بوجود آمده باشد، در حالیکه یکی از طرفین عقد تبعه خارجی بوده و ناقص اهلیت باشد طوریکه نقص اهلیت آن مبنی بر سبب خفی باشد، با آنهام واجد اهلیت کامل شناخته میشود.

۱۸ - ماده:

د باندنیو حکمی اشخاصو په مورد کښی لکه شرکتونه، جمعیتونه، مؤسسی او نور، د هغه دولت قانون اعتبار لری چه د هغوی مرکزی اداره په هغی کښی واقع وی. که د دی اشخاصو اساسی فعالیت په افغانستان کی پیل شوی وی، نو د افغانستان د قانون تابع دی.

ماده - ۱۸:

د مورد اشخاص حکمی خارجی مانند شرکتها، جمعیت ها، مؤسسات و امثال آن، قانون دولتی اعتبار دارد که اداره مرکزی آنها در آن واقع باشد. اگر فعالیت عمده این اشخاص در افغانستان دایر باشد قانون افغانستان تطبیق میگردد.

۱۹ - ماده:

د ازدواج د صحت د موضوعی شرطونو د تحدید دپاره د دواړو زوجینو متبوع قوانین تطبیق کیږی او د ازدواج د شکلی شرطونو په مورد کښی د هغه هیواد د قانون حکمونه مراعات کیږی چه ازدواج په کښی

ماده - ۱۹:

د مورد شرایط موضوعی صحت ازدواج، قوانین متبوعه هر یک از زوجین تطبیق می گردد، و در شرایط شکلی ازدواج، احکام قانون مملکتی رعایت می گردد که ازدواج در آنصورت گرفته

صورت موندلی وی.

است.

۲۰ - ماده:

ماده ۲۰:

(۱) د ازدواج په عقد مرتب آثار او د هغی پوری په مربوطو مالی چارو، د هغه دولت قانون تطبیقېږی چه میړه د ازدواج د عقد په وخت کښی د هغی تابع وی.

(۱) در مورد آثار مرتبه بر ازدواج به شمول امور مالی، قانون دولتی تطبیق می گردد که زوج حین عقد ازدواج تابع آن باشد.

(۲) د طلاق په باره کښی د هغه دولت د قانون حکمونه تطبیقېږی چه میړه د طلاق په وخت کښی د هغی تابع وی.

(۲) در خصوص طلاق، احکام قانون دولتی تطبیق میگردد که زوج در حین طلاق تابع آن باشد.

(۳) د جلاوالی او انفصال په حالونو کښی، د هغه هیواد قانون ته اعتبار ورکول کیږی چه میړه د دعوه د اقامه کیدو په وخت کښی د هغی تابع وی.

(۳) در حالات تفریق و انفصال قانون مملکتی اعتبار دارد که زوج حین اقامه دعوی تابع آن باشد.

۲۱ - ماده:

ماده ۲۱:

د دی قانون د (۱۹ او ۲۰) مادو په درج شوو حالونو کښی، که د زوجینو څخه یو د ازدواج د عقد په وخت کښی افغان وی، نو د اهلیت د شرطونو څخه غیر یواځی د افغانستان د قانون حکمونه تطبیقېږی.

در حالات مندرج مواد (۱۹ و ۲۰) این قانون، اگر یکی از زوجین حین عقد ازدواج افغان باشد به استثنای شرط اهلیت، تنها احکام قانون افغانستان تطبیق میگردد.

۲۲ - ماده:

ماده ۲۲:

هغه مسئلی چه د زوی ولی، ولایت او نورو وجایو پوری د پلرونو او زامنو ترمنځ مربوطی دی د پلار د متبوع دولت د قانون حکمونه تطبیقېږی.

در مسایل متعلق به بنوت، ولایت و سایر وجایب فیما بین پدران و فرزندان، احکام قانون دولت متبوع پدر تطبیق می گردد.

۲۳ - ماده:

د اهلېت دنه لرونکو، د اهلېت د ناقصو او غايبو اشخاصو په مورد کښې د هغوی د متبوع دولت د قانون حکمونه تطبیقېږي. د قېم، وصی، قانوني ولی او داسې نورو د نصبولو په خصوص کې، ددی موضوعاتو پورې د مربوط قوانینو حکمونه او د نورو قوانینو حکمونه چه د ذکر شوو اشخاصو د حمایې دپاره وضع شوی وی د تطبیق وړدی.

ماده-۲۳:

در مورد اشخاص فاقد اهلیت، ناقص اهلیت و غایب، احکام قانون دولت متبوعه شان تطبیق می گردد. در خصوص نصب، قیم، وصی، ولی قانونی و امثال آن، احکام قوانین مربوط به این موضوعات و احکام سایر قوانینیکه بمنظور حمایت اشخاص مذکور وضع شده باشد. قابل تطبیق می باشد.

۲۴ - ماده:

په نفقه باندې د مکلف کولو په باره کښې د هغه شخص د متبوع دولت د قانون حکمونه تطبیقېږي، چه د نفقې په ورکولو مکلف وی.

ماده-۲۴:

در مورد التزام به نفقه، احکام قانون دولت متبوعه شخصی که مکلف به ادای نفقه می باشد، تطبیق می گردد.

۲۵ - ماده:

(۱) دمیراث، وصیت او نورو تصرفونو پورې موضوعی مربوط حکمونه چه د مرگ څخه وروسته زمانی پورې مربوط وی د مورث، وصیت کوونکي یا د هغه چاچه د هغه د مرگ په وخت کښې ورڅخه تصرف شوی وی، د متبوع دولت د قانون حکمونه ئی تطبیقېږي.

ماده-۲۵:

(۱) در مورد احکام موضوعی متعلق به ارث، وصیت و سایر تصرفات منسوب به بعد از وفات، احکام قانون دولت متبوعه مورث، وصی یا شخصی که حین وفات تصرف از او بعمل آمده باشد، تطبیق میگرد.

(۲) د وصیت د شکلي حکمونو په باره کښې، د وصیت په وخت کښې د

(۲) در خصوص احکام شکلي وصیت، احکام قانون وصی در حین

وصیت و یا احکام قانون محلیکه در آن وصیت تکمیل شده باشد، تطبیق میگردد.

همچنان احکام شکلی سایر تصرفات منسوب به بعد از وفات تابع این حکم می باشد.

ماده - ۲۶:

در مورد حیازت ملکیت و سایر حقوق عینی، قانون محلی تطبیق میگردد که عقار در آن واقع باشد و در مورد اموال منقول قانون محلی تطبیق میگردد که اموال منقول حین تحقق اسبابیکه بر آن اکتساب و یا از دست دادن حق مرتب گردیده، در محل مذکور موجود بوده است.

ماده - ۲۷:

در مورد وجائب ناشی از عقود، قانون دولتی تطبیق میگردد که طرفین عقد در آن اقامتگاه اختیار نموده اند. در صورت اختلاف اقامتگاه قانون دولتی تطبیق میگردد که عقد در آن تکمیل شده باشد. مشروط بر اینکه در خصوص تطبیق احکام کدام قانون معین، طرفین عقد

وصی د قانون حکمونه، یا د هغه خای د قانون حکمونه چه وصیت په کښی پوره شوی، تطبیقیری.

همدارنگه د شکلی حکمونو نور تصرفونه چه د مرگ څخه وروسته زمانی ته منسوب وی د دی حکم تابع دی.

۲۶ - ماده:

د ملکیت د حیازت او نورو عینی حقوقو په باره کښی د هغه خای قانون تطبیقیری چه عقار په کښی واقع وی، د منقولو مالونو په باره کښی د هغه خای قانون تطبیقیری چه منقول مالونه د هغه سببونو د تحقق په وخت کښی چه پری اکتساب یا د حق د لاسه ورکول مرتب وی، په ذکر شوی خای کښی موجود وی.

۲۷ - ماده:

د هغه التزاماتو په باره کښی چه د عقودو څخه پیدا شوی وی، د هغه دولت قانون تطبیقیری چه د عقد د واپو خواوو پکښی اوسیدنه غوره کړی وی، په هغه صورت کښی چه داوسیدنی خای اختلاف ولری، د هغه دولت قانون تطبیقیری چه عقد پکښی پوره شوی وی. په دی شرط چه د عقد دواړو خواوو د یو ټاکلی قانون د

موافقه نه نموده باشند و يا از قرائن ملومنگردد که مراد طرفين عقد تطبيق قانون ديگري بوده است. در مورد عقود تکميل شده متعلق به عقار قانون محل عقار تطبيق ميگردد.

ماده - ۲۸:

در مورد شرايط شکلي عقود، احکام قانون دولتي تطبيق مي گردد که عقد در آن تکميل شده باشد.

ماده - ۲۹:

(۱) در مورد وجائب غير تعاقدی، احکام قانون دولتي تطبيق مي گردد که در آن حادثه ايجاد کننده واقع شده باشد.

(۲) اگر وجيبه ناشي از حادثه باشد که در خارج افغانستان واقع شده و حادثه در آن محل غير قانوني و در افغانستان قانوني شناخته شود، حکم فقرة اول اين ماده تطبيق نميگردد.

ماده - ۳۰:

در مورد قواعد اختصاصيو تمام امور متعلق به اجراءات، احکام

حکمونو د تطبيق په باره کښي موافقه نه وي کړي او يا دقرينو څخه معلومه نه شي چه د عقد د دواړو خواوو مرام د بل قانون تطبيق وو. د عقار پوري مربوط د پوره شوو عقدونو په باره کښي، د عقار د ځاي قانون تطبيقيږي.

ماده - ۲۸:

د عقودو د شکلي شرطونو په باره کښي، د هغه هیواد د قانون حکمونه تطبيقيږي چه عقد په کښي پوره شوی وي.

ماده - ۲۹:

(۱) د غير تعاقدی التزامونو په باره کښي، د هغه دولت د قانون حکمونه تطبيقيږي چه په هغی کښي د التزام پیدا کونکی حادثه واقع شوی وي.

(۲) که التزام د داسی حادثی څخه پیدا شوی وي چه د افغانستان څخه د باندی واقع شوی وي او حادثه په هغه ځای کښي قانوني نه وي او په افغانستان کښي قانوني و پیژندل شی، د دی مادی د لمړی فقری حکم نه تطبيقيږي.

ماده - ۳۰:

د اختصاصی قاعدو په باره کښي او د اجراءاتو پوري د ټولو مربوطو کارونو په

قانون دولتي تطبيق مي گردد
که دعوی در آن اقامه یا
اجراآت در آن بعمل آمده
باشد.

ماده - ۳۱:

احکام مندرج مواد قبلی این
قسمت در صورتی نافذ می باشد که
مخالف آن حکم دیگری در
قانون اختصاصی یا معاهده بین
الدول که در افغانستان نافذ
است نباشد.

ماده - ۳۲:

هرگاه در مورد تنازع قوانین حکمی
در مواد قبلی این قانون موجود
نباشد، قواعد حقوق بین الدول
خصوصی تطبیق می گردد.

ماده - ۳۳:

تعیین قانون واجب التطبيق در
مورد اشخاصی که تابعیت شان
معلوم نباشد، از صلاحیت محکم
هاست.

ماده - ۳۴:

در مواردی که تطبیق احکام قانون
خارجی پیش بینی شده است، آن
احکام موضوعی قانون مذکور که
متعلق به قانون بین الدول

باره کنبی، د هغه دولت د قانون
حکونه تطبیق پری چه دعوی پکنبی
اقامه شوی وی یا اجراآت پکنبی شوی
وی.

۳۱ - ماده:

د دی قسمت پورتنی درج شوی
حکونه په هغه صورت کنبی نافذ
دی، چه د هغی په خلاف بل حکم په
خاص قانون کنبی یا بین الدول
معاهده کنبی چه په افغانستان کنبی
نافذ وی موجود نه وی.

۳۲ - ماده:

که د قوانینو د تنازع په باره کنبی د
دی قانون په پورتنیو مادو کنبی کوم
حکم پیدا نه شی، د بین الدول
خصوصی حقوقو قاعدی تطبیق پری.

۳۳ - ماده:

د هغه اشخاصو په باره کنبی چه
تابعیت ئی معلوم نه وی، د هغه قانون
تاکل چه تطبیق ئی واجب وی د
محکمی په صلاحیت کی دی.

۳۴ - ماده:

په هغی مواردو کنبی چه د باندنیو
هیوادونو د قانون تطبیق پیش بینی
شوی دی، د ذکر شوی قانون هغه
موضوعی حکونه چه د بین الدول

خصوصي قانون پوري مربوط نه وي، تطبيقيري. که د هغه دولت په قانون کښي چه حکمونه ئي د تطبيق وړ دي، د دينونو تعداد موجود وي، نو د هغه دين حکمونه تطبيقيري چه د هغه دولت قانون ټاکلي وي.

خصوصي قانون پوري مربوط نه وي، تطبيقيري. که د هغه دولت په قانون کښي چه حکمونه ئي د تطبيق وړ دي، د دينونو تعداد موجود وي، نو د هغه دين حکمونه تطبيقيري چه د هغه دولت قانون ټاکلي وي.

ماده - ۳۵:

حکام قانون خارجي به نحویکه در مواد قبلي این قسمت تصریح گردیده، در حدودی قابل تطبیق می باشد که مخالف نظام عامهیا آداب عمومی در افغانستان نباشد.

ماده - ۳۵:

د باندني هيواد د قانون حکمونه لکه چه د دی قسمت په پورتنیو موادو کښي تصریح شو په هغه حدودو کښي د تطبيق وړ دي، چه په افغانستان کښي د عمومی نظام یا عمومی آدابو مخالف نه وي.

فصل دوم اشخاص

دوهم فصل اشخاص

قسمت اول شخص حقيقي

لمړی قسمت حقيقي شخص

مبحث اول - احکام عمومی

لمړی مبحث - عمومی حکمونه

ماده - ۳۶:

(۱) شخصیت انسان با ولادت کامل وی به شرط زنده بودن آغاز و با وفات انجام مییابد.

ماده - ۳۶:

(۱) دانسان شخصیت د هغه د پوره ولادت سره په دی شرط چه ژوندی وزیري شروع کیږي او په مرگ پای ته رسیږي.

(۲) جنین دارای حقوقی می باشد که قانون بر آن تصریح نموده است.

(۲) جنین د هغه حقوقو لرونکی دی چه قانون پری صراحت لري.

۳۷ - ماده:

ماده - ۳۷:

د زیریدنی او مرگ د نیتې ثابتول د رسمی مربوطو د فترونو په وسیله صورت مومی، که د زیریدنی یا د مرگ د ثبت په باره کښی سندونه موجود نه وی یا د ثبت د صحت په باره کښی اشتباه پیدا شی، د زیریدنی یا مرگ د ثابتولو دپاره، د ثابتولو د وسیلو د اقامه کولو څخه په داسی توگه استفاده کیږی چه په قانون کښی تصریح شوی وی.

تثبیت تاریخ ولادت و وفات ذریعه دفاتر رسمی مربوط صورت میگیرد. هرگاه اسناد مبنی بر ثبت ولادت و یا وفات موجود نبوده یا در مورد صحت ثبت اشتباه وارد گردد، برای اثبات ولادت و وفات از اقامه وسایل اثبات به ترتیبی استفاده میگرد که در قانون تصریح شده باشد.

۳۸ - ماده:

ماده - ۳۸:

هر شخص کولای شی چه پرته د خپل نوم، کورنی نوم هم غوره کړی، د کورنی نوم اولادونو ته نقلیږی، که څوک د چا د کورنی نوم ځان ته انتقال کی او یا ورسره په کی جگړه وکی او هغه ته د دی عمل څخه ضرر ورسیرې، هغه چاته چه ضرر رسیدلی کولی شی چه د تعرض په منع کیدو علاوه تعویض هم و غواړی.

هر شخص می تواند علاوه بر اسم خود، اسم خانوادگی انتخاب نماید، اسم خانوادگی به اولاد انتقال می یابد. اگر شخص اسم خانوادگی غیر را بخود انتقال دهد و این عمل او موجب خساره به شخص اول گردد، متضرر می تواند علاوه بر مطالبه منع، جبران خساره را نیز از متعرض مطالبه نماید.

۳۹ - ماده:

ماده - ۳۹:

د رشد عمر پوره اتلس شمسی کلونه دی، که څوک دی عمرته ورسیرې او عقلی قوه ولری د خپلو مدنی حقوقو د اجرا کولو، دپاره دپوره اهلیت خاوند گڼل کیږی.

سن رشد هجده سال مکمل شمسی می باشد. شخص رشید در حالت صحت عقل در اجرای معاملات، دارای اهلیت حقوقی کامل شناخته می شود.

۴۰ - ماده:

ماده - ۴۰:

شخصی که از نگاه صغر سن، معتوه بودن یا جنون، غیر ممیز باشد، نمی تواند معاملات حقوقی را انجام دهد. شخصیکه به سن هفت سالگی نرسیده باشد غیر ممیز محسوب می گردد.

که څوک د عمر د کموالی، یا معتوه والی، یا لیونتوب له امله ممیزنه وی، نه شی کولی چه حقوقی معاملی تر سره کی، که څوک اوه کلنی ته نه وی رسیدلی غیر ممیز گڼل کیږی.

۴۱ - ماده:

ماده - ۴۱:

شخص ممیزیکه به سن رشد نرسیده یا اینکه به سن رشد رسیده اما سفیه یا مبتلا به غفلت کاری باشد، ناقص اهلیت پنداشته میشود.

ممیز شخص چه د رشد عمر ته نه وی رسیدلی یا داچه د رشد عمر ته رسیدلی وی خو سفیه وی یا په غفلت مبتلاوی، د اهلیت نقصان لرونکی گڼل کیږی.

۴۲ - ماده:

ماده - ۴۲:

شخص ناقص اهلیت و فاقد آن تابع احکام وصایت، ولایت و قوامت مطابق به شرایط و قواعد پیش بینی شده این قانون می باشد.

هغه شخص چه اهلیت یی ناقص یا فاقد وی د دی قانون د شرطونو او قاعدو سره سم د وصایت، ولایت قوامت د حکمونو تابع دی.

۴۳ - ماده:

ماده - ۴۳:

هیچکس نمی تواند از اهلیت قانونی خود تنازل یا در آثار مرتبه آن تعدیلی وارد نماید.

هیڅوک نه شی کولی چه د خپل قانونی اهلیت څخه تنازل یا د هغی په مرتبو اثارو کښی تعدیل راوړی.

۴۴ - ماده:

ماده - ۴۴:

آزادی حق طبیعی انسان است، هیچکس نمی تواند از آن تنازل نماید.

آزادی دانسان طبیعی حق دی، هیڅوک نه شی کولی چه د هغی څخه تنازل وکړی.

۴۵ - ماده:

د هغه چا چه په شخصي حقوقو ئي تيري كيږي، كولي شي چه د تيري د مخنيوي په غوښتنه علاوه د هغه ضرر د تعويض غوښتنه هم وكړي چه د ذكر شوي تيري څخه ورته رسيدلي دي.

ماده - ۴۵:

شخصيکه حقوق شخصي او مورد تجاوز قرار مي گيرد، مي تواند علاوه بر مطالبه منع تجاوز در صورت وقوع ضرر طالب جبران خساره گردد.

دوهم مبحث - مدني حالت

۴۶ - ماده:

كوم اشخاص چه د اتلس كلني عمر پوره كوي، د هغوي مدني حالت د سجلونود ثبت په مخصوصو دفترونو كښي د دې قانون د (۴۷ - ۴۸ - ۴۹ - ۵۰) مادو د درج شوو حكمونو سره سم ثبتيږي.

ماده - ۴۶:

اشخاصيکه سن هجده سالگي را تکميل مي کنند حالت مدني شان در دفاتر مخصوص ثبت سجلات مطابق به احكام مندرج مواد (۴۷ - ۴۸ - ۴۹ - ۵۰) اين قانون درج مي گردد.

۴۷ - ماده:

(۱) د شخص مدني حالت د هويت په مخصوصه پاڼه كښي درجيږي او د غوښتنې په صورت كښي ورته وركول كيږي، د هويت پاڼه مشتمله ده په: نوم، تخلص يا د كورني په نوم، د زېږيدني په نيټه او ځاي، وظيفي، تابعيت، د اوسيدني په ځاي، د ميرمنې او اولاد په نومونو او دهغوي د زېږيدو د ځاي او نيټې سره.

ماده - ۴۷:

(۱) حالت مدني يك شخص در ورقة مخصوص هويت درج و در صورت مطالبه برايش داده ميشود. ورقة هويت محتوي اسم، تخلص يا اسم فاميلي، تاريخ و محل تولد، وظيفه، تابعيت، محل اقامت، اسم همسر و اولاد با تاريخ و محل تولد شان ميباشد.

(۲) د ذكر شوو حالونو تغير لکه مرگ، يا د اوسيدني د ځاي يا د

(۲) تغيير حالات متذکره از قبيل وفات، تغيير محل اقامت

یا وظیفه نیز در ورق هویت درج می گردد.

ماده - ۴۸:

اسناد مربوط به ازدواج، طلاق، اقرار به بنوت و ثبوت نسب که در مراجع اختصاصی ترتیب می گردد، در دفاتر مندرج ماده (۴۶) این قانون به ثبت می رسد، مراجع موصوف مکلف اند وقایع مذکور را جهت ثبت به اداره مربوط کتباً اطلاع دهند.

ماده - ۴۹:

خارنوال می تواند از جریان ثبت سجلات، دفاتر مخصوصه مندرج ماده (۴۶) این قانون اطلاع حاصل و در صورت مشاهده تخلف و سوء اجراءات به اقدامات قانونی بپردازد.

ماده - ۵۰:

جميع حالات مندرج مواد (۴۶ - ۴۷ - ۴۸ - ۴۹) این قانون که در دفتر مخصوص ثبت سجلات یا تذکره نفوس درج گردیده، در مقابل غیر، حجت شناخته میشود. اعتراض در مورد همچو اسناد مجاز نیست، مگر اینکه اعتراض بر جعلیت یا تزویر

وظیفی تغییر هم د هویت په پانه کنبی درجیږي.

ماده - ۴۸:

د ازدواج، طلاق، په ولدیت او د نسب په ثبوت د اقرار پوری مربوط سندونه چه په اختصاصی مراجعو کنبی ترتیبیږي، د دی قانون د (۴۶) مادی په درج شوو دفترونو کنبی ثبت ته رسیږي، ذکر شوی مراجع مکلفی دی چه پورتنی واقعی د ثبت د پاره مربوطی اداري ته په لیکلی توگه واستوی.

ماده - ۴۹:

خارنوال کولی شی چه د دی قانون د (۴۶) مادی د درج شوو سجلونو او مخصوصو دفترونو د ثبت په جریان اطلاع حاصله کی، که په کنبی تخلف یا بداجراءات وگوري نو قانونی اقدام به کوی.

ماده - ۵۰:

ددی قانون د (۴۶-۴۷-۴۸-۴۹) مادو ټول درج شوی حالونه چه د سجلونو د ثبت په مخصوصو دفترونو کنبی یا د نفوسو په تذکره کنبی درج شوی، د بل په مقابل کنبی حجت گڼل کیږي، په دی سندونو اعتراض کول جواز نلری، مگر داچه اعتراض د ذکر

شوو سندونو په جعل یا تزویر بناوی. اسناد مذکور بنا یافته باشد.

دریم مبحث - د او سیدنی ځای

مبحث سوم - اقامتگاه

۵۱ - ماده:

ماده - ۵۱:

(۱) د او سیدلو ځای هغه دی چه شخص په کښی په عادی توگه سکونت لری، عام له دی چه دا سکونت دایمی وی یا مؤقت.

(۱) اقامت گاه جایست که شخص عادتاً در آن سکونت دارد، خواهین سکونت دایم یا مؤقت باشد.

(۲) یو شخص کولای شی چه دیوه څخه زیات د اوسیدلو ځایونه ولری.

(۲) شخص می تواند بیش از یک اقامتگاه داشته باشد.

۵۲ - ماده:

ماده - ۵۲:

(۱) د اهلیت نقص لرونکی، محجور، مفقود او د غایب د اوسیدلو ځای د هغوی د قانونی قایم مقام د اوسیدلو د ځای څخه عبارت دی.

(۱) اقامت گاه ناقص اهلیت، محجور، مفقود و غایب عبارت از اقامتگاه قایم مقام قانونی شان میباشد.

(۲) هغه اشخاص چه د اهلیت نقصان ولری او د تجارت کولو اجازه ورته شوی وی، کولی شی چه د معاملو د اجراء کولو او جایزو تصرفونو د پاره د اوسیدنی د خاص ځای لرونکی وی.

(۲) اشخاص ناقص اهلیت که ماذون به تجارت باشند، می توانند در مورد اجرای معاملات و تصرفات مجوزه، صاحب اقامتگاه خاص شناخته شوند.

۵۳ - ماده:

ماده - ۵۳:

په هغه ځای کښی چه شخص تجارت یا کسب غوره کوی، د هغی پوری د مربوطو کارونو د اداری له امله د هغه د او سیدلو ځای گڼل کیږی.

جائیکه شخص در آن تجارت یا پیشه اختیار می نماید، از جهت اداره امور متعلق به آن اقامتگاه وی شناخته می شود.

۵۴ - ماده:

ماده - ۵۴:

(۱) شخص کولای شى د يو ټاکلى قانونى عمل د اجراء کولو دپاره د اوسیدلو اختیاری ځای ولری.

(۱) شخص میتواند برای اجرای یک عمل معین قانونی اقامتگاه اختیاری داشته باشد.

(۲) د اوسیدلو هغه ځای چه د یوی ټاکلى قانونی معاملی دپاره اختیاریری، د هغی پوری د ټولو مربوطو کارونو دپاره په شمول د اجباری تنفیذ اجراءاتو اعتبار لری، مگر دا چه د اوسیدلو ذکر شوی ځای په صراحت سره د مشخصو معاملو د پاره ټاکل شوی وی.

(۲) اقامت گاهی که برای اجرای یک معامله معین قانونی اختیار میگیرد، برای جمیع مسایل مربوط به آن به شمول اجراءات متعلق به تنفیذ اجباری اعتبار دارد، مگر اینکه اقامتگاه مذکور صراحتاً برای معاملات مشخص تعیین شده باشد.

(۳) د اوسیدلو د اختیاری ځای ثابتول بی له لیکلوسندونو څخه جواز نه لری.

(۳) اثبات اقامتگاه اختیاری بدون اسناد کتبی جواز ندارد.

څلورم مبحث - تابعیت

مبحث چارم - تابعیت

۵۵ - ماده:

ماده - ۵۵:

افغانی تابعیت د خاص قانون په وسیله تنظیمیری.

تابعیت افغانی توسط قانون خاص تنظیم می گردد.

پنځم مبحث - کورنی

مبحث پنجم - فامیل

۵۶ - ماده:

ماده - ۵۶:

د انسان کورنی د هغه خپلوانو څخه متشکله ده چه دیوه شریک اصل په وسیله سره جمع شوی وی.

فامیل انسان متشکل از اقاربیست که توسط یک اصل مشترک با هم جمع شده باشند.

۵۷ - ماده:

مستقیمه خیلوی د اصل او فرعی د نسبت خخه عبارت ده، او غیر مستقیمه خیلوی د دوه اشخاصو د نسبت خخه عبارت ده، په داسی توگه چه یو شریک اصل ولری بی له دی چه یو د بل فرع وی.

ماده - ۵۷:

قرابت مستقیم عبارت از نسبت اصل و فرع می باشد و قرابت غیر مستقیم نسبت بین اشخاص است، که دارای اصل مشترک بوده بدون اینکه یکی فرع دیگری باشد.

۵۸ - ماده:

(۱) د مستقیمی خیلوی د درجی په محاسبه کبنی، د فرعی خخه اصل ته، هره فرعه یوه درجه گنل کیږی، او خپله اصل په دی محاسبه کبنی شامل نه دی.

ماده - ۵۸:

(۱) در محاسبه درجه قرابت مستقیم از فرع به اصل، هر فرع یک درجه شناخته شده و خود اصل درین محاسبه شامل نمی باشد.

ماده - ۵۹:

د زوجینو خخه دیوه خپلوان د بل زوج په باره کبنی په عین خیلوی او درجی کبنی پیژندل کیږی.

ماده - ۵۹:

اقارب یکی از زوجین در مورد زوج دیگر به عین قرابت و درجه شناخته میشود.

شپږم مبحث - ازدواج

۶۰ - ماده:

ازدواج یو عقد دی چه د ښځی او سړی معاشرت یی د فامیل د تشکیلولو په

ماده - ۶۰:

ازدواج عقدیست که معاشرت زن و مرد را به مقصد تشکیل فامیل

مشروع گردانیده حقوق و واجبات
طرفین را بوجود می آورد.

ماده - ۶۱:

عقد ازدواج در نکاح نامه رسمی
توسط اداره مربوط در سه نقل
ترتیب و ثبت میگردد، اصل آن در
اداره مربوط حفظ و بهر یک از
طرفین عقد یک نقل آن داده
می شود. عقد ازدواج بعد از ثبت
به دفاتر مخصوص باطلاع
اداره ثبت سجلات مندرج ماده
(۴۶) این قانون رسانیده
میشود.

(۲) اگر ثبت عقد ازدواج به این ترتیب
ممکن نباشد، به نحو دیگری که برای
ثبت اسناد رسمی پیش بینی شده
است، صورت می گیرد.

ماده - ۶۲:

نامزدی با زنی جواز دارد که در
قید نکاح و عدت غیر
نباشد.

ماده - ۶۳:

خواستگاری زن در عدت طلاق
رجعی یا باین عبارت صریح
و کنایه و در عدت وفات
بعبارت صریح جواز

مقصد مشروع کړی او د دواړو خواوو
حقوق او واجبات تنظیموی.

ماده - ۶۱:

(۱) د ازدواج عقد په رسمی نکاح
نامی کښی د مربوطی ادارې په
وسیلې په درې نقلونو کښی ترتیب او
ثبتیږی، اصل یی په مربوطی ادارې
کښی حفظ او د عقد هری خواته د
هغی یونقل ورکول کیږی. د ازدواج
عقد په مخصوصو دفترونو کښی د
ثبتیدلو وروسته د دی قانون د (۴۶)
مادی د درج شوی سجلونو د ثبت
اداری ته اطلاع ورکول کیږی.

(۲) که د ازدواج د عقد ثبتول په دی
ترتیب ممکن نه وی، په بله توگه چه د
رسمی سندونو د ثبتولو دپاره ټاکل
شوی، صورت مومی.

ماده - ۶۲:

کوژده د هغی ښځی سره جواز لری چه
دبل شخص په نکاح او عدت کښی نه
وی.

ماده - ۶۳:

د معتدی خطبه په صراحت او کنایې
سره جواز نلری، عام له دی چه ښځه
در جعی یا بائن طلاق معتده وی او
صریح عبارت د وفات معتدی ته جواز

نلری.

ندارد.

۶۴ - ماده:

کوژده د ازدواج د وعدی څخه عبارت ده، د عقد دواړه خواوی کولی شی چه ور څخه منصرف شی.

ماده - ۶۴:

نامزدی عبارت از وعده به ازدواج است، هر یک از طرفین می تواند از آن منصرف شود.

۶۵ - ماده:

که دکوژدی دواړه خوا یوه و بل ته تحفه ورکړی وی، تحفه ورکوونکی کولی شی د بلی خوا د عدول په صورت کښی عین تحفه که موجوده وی او که موجوده نه وی د هغی د اخیستلو د ورځنی قیمت غوښتنه وکړی. که عدول د تحفی ورکوونکی له خوا صورت ومومی یا تحفه د مینځه ولاړه شی یا استهلاک شوی وی، د هغی بیرته اخیستل په هیڅ صورت سره نه شی کولی.

ماده - ۶۵:

هرگاه نامزد به نامزد خود هدیه داده باشد، هدیه دهنده می تواند در صورت انصراف جانب مقابل و موجودیت هدیه، عین یا قیمت روز خرید آن را مطالبه نماید. اگر انصراف از طرف هدیه دهنده صورت بگیرد یا هدیه هلاک و یا استهلاک گردیده باشد، رد آن را به هیچ صورت مطالبه کرده نمیتواند.

۶۶ - ماده:

د ازدواج عقد په صریح ایجاب او قبول سره چه فوریت او استمرار افاده کی بی د وخت د قید څخه په یوه مجلس کښی صورت مومی.

ماده - ۶۶:

عقد ازدواج با ایجاب و قبول صریح که فوریت و استمرار را افاده بدون قید وقت در مجلس واحد صورت می گیرد.

۶۷ - ماده:

ازدواج چه د غیر محقق شرط پوری معلق وی یا راتلونکی زمانی ته مضاف وی نه شی عقد کیدای.

ماده - ۶۷:

ازدواج در صورت تعلیق آن به شرط غیر محقق یا مضاف ساختن آن بزمان آینده عقد شده نمیتواند.

۶۸ - ماده:

که د ازدواج په عقد کښی داسی شرط کښیښودل شی چه د قانون او ازدواج د هدفونو څخه مخالف وی، عقد صحیح او شرط باطل گڼل کیږی.

ماده - ۶۸:

هرگاه در عقد ازدواج شرطی گذاشته شود که مخالف قانون و اهداف ازدواج باشد، عقد صحیح و شرط باطل پنداشته میشود.

۶۹ - ماده:

د بدل ازدواج په عقد کښی یوه ښځه د بدلی ښځی په بدل کی نه واقع کیږی اوهری یوی ښځی ته مهر مثل لارمیری.

ماده - ۶۹:

در عقد ازدواج بدل - زن، بدل زن دیگر قرار نـگرفته و برای هریک از زوجه ها مهر مثل لازم میگردد.

۷۰ - ماده:

د ازدواج اهلیت هغه وخت پوره کیږی چه نارینه وو د (۱۸) کلنی عمر او ښځو دسپارډس کلنی عمر پوره کړی وی.

ماده - ۷۰:

اهلیت ازدواج وقتی کامل می گردد، که ذکور سن (۱۸) و اناث شانزده سالگی را تکمیل کرده باشند.

۷۱ - ماده:

(۱) که جلی ددی قانون د(۷۰) مادی درج شوی درشد عمر نه وی پوره کړی دهغی د ازدواج عقد یواځی دیلار په وسیله چه د صحیح تصرف لرونکی وی یا دصلاحیت لرونکی محکمی په وسیلی صورت موندلی شی.

ماده - ۷۱:

(۱) هرگاه دختر سن مندرج ماده (۷۰) این قانون را تکمیل نکرده باشد، عقد ازدواج وی تنها توسط پدر صحیح التصرف یا محکمه با صلاحیت صورت گرفته میتواند.

(۲) دصغیره جلی دنکاح عقد چه

عمری د(۱۵) کلونوڅخه کم وی په هیڅ صورت جواز نه لری.

(۲) عقد نکاح صغیره کمتر از (۱۵) سال به هیچ وجه جواز ندارد.

۷۲ - ماده:

ماده - ۷۲:

(۱) د ازدواج د عقد دپاره د وکیل نیول جواز لری.

(۱) گرفتن وکیل برای عقد ازدواج جواز دارد.

(۲) وکیل نه شی کولی چه خپله مؤکله د خپلی نکاح په عقد کښی راوړی، مگر دا چه د وکالت په عقد کښی پری تصریح شوی وی.

(۲) وکیل نمی تواند مؤکله خود را به عقد نکاح خود درآورد، مگر اینکه در عقد وکالت به آن تصریح شده باشد.

۷۳ - ماده:

ماده - ۷۳:

وکیل نه شی کولی چه د ازدواج په عقد کښی بی د صلاحیت د تفویض څخه یا دخپل وکیل یا مؤکلی د اجازی په غیر، بل شخص د وکیل په صفت انتخاب کی.

وکیل نمی تواند در عقد ازدواج بدون تفویض صلاحیت یا اجازه مؤکل یا مؤکله خود، شخص دیگری را بصفت وکیل انتخاب نماید.

۷۴ - ماده:

ماده - ۷۴:

وکیل نه شی کولی داسی کار وکی چه د هغه د وکالت د حدودو څخه خارج وی، د وکالت د حدودو څخه بیرون یو کار دفضولی عمل حکم لری، د مؤکل یا مؤکلی د اجازی پوری موقوف دی.

وکیل نمی تواند عملی را که خارج از حدود وکالت او باشد، انجام دهد. تصرف خارج از حدود وکالت بمثابه عمل فضولی بوده و موقوف به اجازه مؤکل یا مؤکله او می باشد.

۷۵ - ماده:

ماده - ۷۵:

وکیل میره ته د بنځی په تسلیمولو او د مهر په ورکولو مکلف نه دی، مگر په هغه صورت کښی چه د مهر د ورکولو ضمانت یی کړی وی. په دی صورت کښی وکیل نه شی کولی چه ورکول شوی مهر د میره څخه و

وکیل به تسلیم زوجه به زوج و پرداخت مهر مکلف نمی باشد، مگر اینکه از پرداخت مهر ضمانت کرده باشد. درین صورت وکیل نمی تواند که مهر تادیه شده را از زوج مطالبه

نماید. جز درحالتی که ضمانت وکیل بهاجازة زوج صورت گرفته باشد.

ماده - ۷۶:

در صورتیکه طرفین عقد اصالتاً شرعاً یا توکیلاً تحت ولایت شخص واحد قرار داشته باشند، شخص می تواند به تنهائی ازجانب طرفین عقد ایجاب و قبول نماید، مشروط بر این که شرایط قانونی عقد رعایت شده باشد.

ماده - ۷۷:

برای صحت عقد نکاح و نفاذ آن شرایط آتی لازم است:

۱- انجام ایجاب و قبول صحیح توسط عاقدین یا اولیاء یا وکلای شان.

۲ - حضور دو نفر شاهد با اهلیت.

۳- عدم موجودیت حرمت دائمی و یا مؤقت بین ناکح و منکوحه.

غواپی، مگر په هغه حالت کښی چه د وکیل ضمانت دمیره په اجازی صورت موندلی مومی.

۷۶ - ماده:

په هغه صورت کښی چه د عقد دواړه خواوې اصالتاً، شرعاً یا د وکالت په توگه، دیوه شخص د ولایت لاندی واقع وی، شخص کولی شی په یواځنی ډول د عقد د دواړو خواوو له پلوه، ایجاب او قبول وکی، خو په دی شرط چه د عقد قانونی شرطونه مراعات شوی وی.

۷۷ - ماده:

د نکاح د عقد د صحت د پاره او د هغی د نافذیدو دپاره لاندینی شرطونه لازم دی:

۱ - د عقد د دواړو خواوو یا د هغوی دولیانو یا وکیلانو په وسیله د صحیح ایجاب او قبول ترسره کول.

۲ - د اهلیت لرونکو دوه شاهدانو حضور.

۳ - د نکاح کوونکی او نکاح کیدونکی ترمنځ د دایمی یا مؤقتی حرمت نشتوالی.

۷۸ - ماده:

قاضی د هغه اشخاصو ولی دی چی ولی نه لری. قاضی ولی اشخاصی است که ولی نداشته باشند.

۷۹ - ماده:

هغه اشخاص چه د دی قانون د (۷۸) مادی د درج شوی حکم سره سم د قاضی د ولایت لاندی واقع کیږی، قاضی حق نه لری چه هغوی د خپل ازدواج د عقد لاندی یا د خپلو اصولو یا فروعو د ازدواج د عقد لاندی راوړی.

۸۰ - ماده:

که عاقله او رشیده بی د ولی د موافقی څخه ازدواج وکی، د نکاح عقد نافذ او لازم دی.

۸۱ - ماده:

د شخص ازدواج د خپلو اصولو او فروعو سره، د پلار او مور د فروعو سره او د نیکونو د لمړی طبقی د فروعو سره په دایمی ډول حرام دی.

۸۲ - ماده:

د شخص ازدواج د خپلی بنځی د اصولو سره په مطلق صورت او د خپلی بنځی د فروعو سره د دخول په صورت کښی په دایمی ډول حرام دی.

۷۸ - ماده:

قاضی ولی اشخاصی است که ولی نداشته باشند.

۷۹ - ماده:

اشخاصیکه طبق ماده (۷۸) این قانون تحت ولایت قاضی قرار می گیرند، قاضی نمیتواند آنها را به عقد از دواج خود یا اصول و فروع خویش در آورد.

۸۰ - ماده:

هرگاه عاقله رشیده بدون موافقه ولی ازدواج نماید، عقد نکاح نافذ و لازم میباشد.

۸۱ - ماده:

ازدواج شخص با اصول و فروع خود و فروع پدر و مادر و طبقه اول فروع اجداد بطور ابدی حرام است.

۸۲ - ماده:

ازدواج شخص با زوجه اصول و زوجه فروع خودش بطور دایم حرام است. همچنین ازدواج شخص با اصول زوجه اش مطلقاً و با فروع زوجه در صورت دخول بطور دایم حرام میباشد.

۸۳ - ماده:

د زنا کوونکی ازدواج د زنا کړې شوی د اصل او فرعی سره همدارنگه د زنا کړې شوی ازدواج د زنا کوونکی د اصولو او فروعو سره حرام دی.

ماده - ۸۳:

ازدواج زنی با اصل و فرع مزنیه همچنان ازدواج مزنیه با اصول و فروع زانی حرام می باشد.

۸۴ - ماده:

دلاندنیو حالونو په استثنی، رضاعی حرمت د نسبی حرمت په څیر دی:

ماده - ۸۴:

حرمت رضاعی به استثنای حالات ذیل مانند حرمت نسبی است:

۱ - د رضاعی زوی، خور.

۱ - خواهر پسر رضاعی.

۲ - د رضاعی خور یا ورور، مور.

۲ - مادر خواهر یا برادر رضاعی.

۳ - د رضاعی ځوی یا لور نیا.

۳ - مادر کلان پسر یا دختر رضاعی.

۴ - د رضاعی ورور، خور.

۴ - خواهر برادر رضاعی.

۸۵ - ماده:

په دلاندنیو حالونو کښی مؤقتی حرمت پیدا کیږی:

ماده - ۸۵:

در حالات ذیل حرمت مؤقت موجود می گردد:

۱ - د دوه داسی ښځو ترمنځ په نکاح کښی یو ځای کیدل، چه که دهغوی څخه یو نارینه فرض کړی شی، نو دهغوی ترمنځ د ازدواج حرمت منځته

۱ - جمع در نکاح بین دو زنیکه هرگاه یکی آنها مرد فرض شود، حرمت ازدواج بین شان بوجود

راشي.

آيد.

۲ - د دري طلاقو مطلقه تر څو چه دبل شخص سره ازدواج وكي.

۲ - مطلقه ثلاثه تا زمانيكه با شخص ديگري ازدواج نمايد.

۳ - دبل نكاح كړي او معتده.

۳ - منكوحه و معتده غير.

۴ - هغه بنځه چه لعان شوي وي، ترڅو چه ميره خپل ځان دروغجن كي.

۴ - زنিকে لعان شده باشد تا وقتیکه، شوهر خود را تکذيب نمايد.

۵ - هغه بنځه چه کتابي نه وي.

۵ - زنیکه اهل کتاب نباشد.

۸۶ - ماده:

ماده - ۸۶:

د يوي څخه د زياتو بنځو ازدواج دراتلونكو حالونو دتحقق څخه وروسته صورت نيولي شي:

ازدواج به بیش از یک زن بعد از تحقق حالات آتی صورت گرفته میتواند:

۱ - په هغه حالت کښي چه د بنځو ترمينځ د بي عدالتي ويره

۱ - در حالتيکه خوف عدم عدالت بين زوجات موجودنباشد.

۲ - په هغه حالت کښي چه شخص د بنځو دنفقي د تامين د پاره لکه غذا، کالي، د اوسيدلو د ځاي او د مناسبې معالجي مالي توان ولري.

۲ - در حالتيکه شخص کفايت مالي برای تأمين نفقه زوجات از قبيل غذا، لباس، مسکن و تداوي مناسب را دارا باشد.

۳ - د مشروعې ښيگڼې په حالت کښي لکه د لمړني ښځي شندوالي او يا د هغې په داسي رنځونو مبتلا کيدل، چه علاج يې ډير سخت وي.

۳ - در حالتيکه مصلحت مشروع مانند عقيم بودن زوجه اولي و يا مصاب بودن وي به امراض صعب العلاج، موجود باشد.

۸۷ - ماده:

د کومی ښځی میړه چه د دی قانون د (۸۶) مادی د حکم په خلاف ازدواج کړی وی، کولی شی چه د دی قانون د (۱۸۳) مادی د درج شوو حکمونو سره سم، د ضرر په سبب د جدایی په اساس د محکمی خخه د طلاق غوښتنه وکی.

ماده - ۸۷:

زنیکه شوهر وی بر خلاف حکم ماده (۸۶) این قانون ازدواج نموده باشد، می تواند مطابق به احکام مندرج ماده (۱۸۳) این قانون، بر اساس تفریق به سبب ضرر از محکمه مطالبه طلاق نماید.

۸۸ - ماده:

ښځه کولی شی چه د ازدواج د عقد په وخت کښی دا شرط کښیردی چه که میړه یی د دی قانون د (۸۶) مادی د درج شوو حکمونو په خلاف د بلی ښځی سره ازدواج وکی، نو د طلاق واک به هغی ته نقلیږی. دا شرط هغه وخت اعتبار لری چه د نکاح په وثیقی کښی درج شوی وی.

ماده - ۸۸:

زن می تواند هنگام عقد ازدواج شرط گذارد که اگر زوج وی مخالف احکام مندرج ماده (۸۶) این قانون به زن دیگر ازدواج کند، صلاحیت طلاق به او انتقال داده میشود. این شرط وقتی اعتبار دارد که در وثیقه نکاح درج شده باشد.

۸۹ - ماده:

که څوک د یوی ښځی خخه په زیات ازدواج کښی د دی قانون د (۸۶) مادی د حکم سره سم، خپل متاهل والی پټ کی او د هغی ښځی چه نوی یی نکاح کړی د هغی صریحه رضاء او موافقه په دی باره کښی نه وی ترلاسه کړی، په دی صورت کښی نوی ښځه کولی شی که د میړه سره د معاشرت په دوام راضی نه وی، د دی قانون د (۱۸۳) مادی د درج شوو حکمونو سره سم د ضریه سبب د جدایی په اساس

ماده - ۸۹:

شخصیکه در ازدواج به بیش از یک زن مطابق حکم مندرج ماده (۸۶) این قانون متاهل بودن خود را کتمان نماید و رضائیت و موافقه صریح زنی را که جدیداً به نکاح گرفته است در مورد بدست نیاورده باشد، درینصورت زوجه جدید می تواند در صورت عدم رضائیت به دوام معاشرت به زوج، مطابق به احکام مندرج ماده (۱۸۳) بر اساس تفریق به سبب ضرر از محکمه

محکمی خُخه د طلاق غوښتنه وکړي.

مطالبه طلاق نمايد.

اووم مبحث - د ازدواج آثار

مبحث هفتم - آثار ازدواج

لمړۍ فرعه - عمومي حکمونه

فرع اول - احکام عمومي

۹۰ - ماده:

ماده - ۹۰:

په صحيحې او نافذې نکاح د هغې ټول آثار لکه د ښځې نفقه، د ميراث حقوق، د نسب ثبوت او د مصاهرت حرمت مرتبېږي.

بر نکاح صحيح و نافذ تمام آثار آن از قبيل نفقه زوجه، حقوق ميراث، ثبوت نسب و حرمت مصاهره مرتب ميگردد.

۹۱ - ماده:

ماده - ۹۱:

د ټول مهر د لزوم په باره کښي، که نکاح صحيح وي، نو صحيحه خلوت د دخول حکم لري، که څه هم ميرپه عنين وي. همدارنگه د نسب د ثابتولو، نفقي، د ښځې د خور د نکاح حرمت په باره کښي د صحيح خلوت حکم لکه په صحيحې نکاح کښي عينا د دخول حکم لري.

در مورد لزوم کل مهر، خلوت صحيحه، حکم دخول را در نکاح صحيح دارد، گرچه زوج عنين باشد. همچنان در مورد اثبات نسب، نفقه، حرمت نکاح خواهر زوجه، حکم خلوت صحيحه، عينا حکم دخول در نکاح صحيح را دارا مي باشد.

۹۲ - ماده:

ماده - ۹۲:

(۱) د مسلمانې ښځې نکاح د نا مسلمان سړي سره باطله ده. مسلمان سړي کولی شي چه د کتابي ښځې سره ازدواج وکړي.

(۱) ازدواج زن مسلمان با مرد غير مسلمان باطل است. مرد مسلمان مي تواند با زن اهل کتاب ازدواج نمايد.

(۲) د کتابي ښځې ازدواج د هغې د کتابي ولي په وسيله د دوه کتابي شاهدانو په حضور صورت موندلی

(۲) ازدواج زن اهل کتاب توسط ولي کتابي وي بحضور دو نفر شاهد اهل کتاب صورت گرفته مي

تواند. در موارد مندرج این ماده
اولاد تابع دین پدر شناخته می
شود.

ماده - ۹۳:

نکاح زن اهل کتاب بالای زن مسلمان
و عکس آن جواز دارد.

ماده - ۹۴:

هرگاه در نکاح غیر صحیح بین زوج
و زوجه قبل از دخول و مقدمات آن
تفریق صورت بگیرد، موجب حرمت
مصاهره نمی گردد.

ماده - ۹۵:

هیچ یک از آثار ازدواج صحیح بر
ازدواج باطل گرچه دخول در آن
صورت گرفته باشد، مرتب
نمیگردد.

ماده - ۹۶:

ازدواجی که با ایجاب و قبول صورت
گرفته و بعضی شرایط آن تکمیل
نگردیده باشد، فاسد و احکام ازدواج
بر آن مرتب نمی گردد.

ماده - ۹۷:

(۱) ازدواج فاسد قبل از دخول در
حکم نکاح باطل است.

(۲) هرگاه بعد از ازدواج فاسد دخول

شی. د دی مادی په درج شوو مواردو
کښی اولاد د پلار د دین تابع گڼل
کیري.

ماده - ۹۳:

د کتابی ښځی نکاح په مسلمانۍ ښځی
او عکس یی جواز لری.

ماده - ۹۴:

که په نا صحیح نکاح کښی دمپړه او
ښځی، د دخول او د هغی د مقدمو
ترمخه جدایی صورت ومومی، د
مصاهرت د حرمت موجب نه گرځی.

ماده - ۹۵:

په باطل ازدواج که څه هم دخول په
کښی صورت موندلی وی، د صحیح
ازدواج د آثارو څخه هیڅ یو پری نه
مرتبیري.

ماده - ۹۶:

که ازدواج په ایجاب او قبول صورت
موندلی وی خو بعضی شرطونه یی نه
وی پوره شوی، فاسد گڼل کیري او د
ازدواج حکمونه پری نه مرتب کیري.

ماده - ۹۷:

(۱) فاسد ازدواج د دخول تر مخه
د باطلی نکاح حکم لری.

(۲) که د فاسد ازدواج څخه وروسته د

صورت بگیرد، مهر، نسب، حرمت
مصاهره، عدت، تفریق و نفقه ثابت
میگردد.

خول صورت و مومی نو مهر، نسب، د
مصاهرت حرمت، عدت، جدایی او
نفقه ثابتی.

فرع دوم - مهر

دوهمه فرعه - مهر

ماده - ۹۸:

کل مهر باوطی، خلوت صحیح
یا وفات یکی از زوجین گرچه
قبل از دخول یا خلوت صحیح
صورت گرفته باشد، لازم
میگردد.

۹۸ - ماده:

په دخول، صحیح خلوت یا د
زوجینو خه دیوه په مرگ که خه هم
دا مرگ د دخول یا صحیح خلوت
ترمخه صورت موندلی وی، ټول مهر
لازمیږي.

ماده - ۹۹:

زوجه مستحق مهر مسمی می باشد.
اگر مهر حین عقد تعیین نشده و یا
نفی آن بعمل آمده باشد، مهر مثل
لازم می گردد.

۹۹ - ماده:

ښځه د مسمی مهر مستحقه گڼل
کيږي. که مهر د عقد په وخت کښی نه
وی ټاکل شوی او یا نفی شوی وی، نو
مهر مثل لازمیږي.

ماده - ۱۰۰:

مال قابل تملک، مهر تعیین شده می
تواند.

۱۰۰ - ماده:

مال چه د تملک قابلیت ولری، مهر
ټاکل کیدای شی.

ماده - ۱۰۱:

(۱) کل یا قسمتی از مهر، حین عقد
طور معجل یا مؤجل تعیین شده می
تواند.

۱۰۱ - ماده:

(۱) ټول مهر یا یوه حصه یی په
معجله یا موجهه ډول ټاکل کیدای
شی.

(۲) در صورت عدم تصریح، بعرف
رجوع می گردد. پرداخت مهر
مؤجل در صورت تفریق یا

(۲) په هغه صورت کښی چه په تعجیل
یا تأجیل تصریح نه وی شوی، عرف ته
رجوع کیږي. د جدایی او وفات په

صورت کنبی د مؤجل مهر ورکول د لنډې مودې تابع دی، مگر داچه د عقد په وخت کنبی په ټاکلې مودې تصریح شوی وی.

وفات تابع مدت کوتاه تر می باشد، مگر اینکه حین عقد مدت معینی تصریح شده باشد.

۱۰۲ - ماده:

ماده - ۱۰۲:

(۱) میره کولی شی چه د عقد څخه وروسته د مهر اندازه زیاته کی.

(۱) زوج می تواند مقدار مهر را بعد از عقد تزئید نماید.

(۲) په پورتنی حالت کنبی د مهر زیاتوالی د لاندنیو شرطونو تابع دی:

(۲) در حالت فوق زیادت در مهر تابع شرایط ذیل است:

۱ - دمهر دزیاتوالی اندازه دی معلومه وی.

۱ - مقدار زیادت مهر معلوم باشد.

۲ - بنځه یا دهغی ولی دی دا زیاتوالی قبول کی.

۲ - زوجه یا ولی او این زیادت را قبول نماید.

۳ - د زوجیت رابطه دی باقی وی.

۳ - رابطه زوجیت باقی باشد.

۱۰۳ - ماده:

ماده - ۱۰۳:

(۱) بالغه بنځه چه د قانونی ازدواج عمر یی پوره کړی وی د صحت په حالت کنبی او پخپله رضا کولی شی، هغه مهر چه ورته نقد ټاکل شوی، ټول او یا یوه حصه یی د میره د ذمی څخه ساقط کی.

(۱) زوجه بالغه که سن ازدواج قانونی را تکمیل نموده باشد، می تواند در حالت صحت و رضای خود مهری را که نقداً تعیین شده باشد، کلاً و یا قسماً از ذمه زوج ساقط نماید.

(۲) بنځی چه د دی قانون د (۷۰) مادی درج شوی عمر یی نه وی پوره کړی د هغی پلار په هیڅ صورت نه

(۲) پدر زوجه ایکه سن مندرج ماده (۷۰) این قانون را تکمیل نکرده باشد، به هیچ صورت نمی

تواند مهر را از ذمه زوج ساقط نماید.

ماده - ۱۰۴:

زنی که اختیار تعیین مهر را به زوج تفویض نموده و مهر او تسمیه نشده باشد، می تواند بعد از عقد و قبل از دخول، تعیین مهر را مطالبه نماید. زوج مکلف است مهر او را معین کند در صورت امتناع، زوجه می تواند تعیین مهر مثل را از محکمه با صلاحیت مطالبه بدارد.

ماده - ۱۰۵:

هرگاه تفریق قبل از دخول یا خلوت صحیحه واقع گردد، در صورت تسمیه، زوجه نصف مهر مسمی و در غیر آن نصف مهر مثل را مستحق می شود.

ماده - ۱۰۶:

هرگاه تفریق قبل از دخول یا خلوت صحیحه از طرف زوجه صورت گیرد، مهر وی کاملاً ساقط میگردد.

ماده - ۱۰۷:

هرگاه تفریق بین زوجین قبل از دخول یا خلوت صحیحه واقع گردد، برای زوجه، متعه ای که عبارت از البسه

شی کولی چه مهر د میره د ذمی خخه ساقط کی.

۱۰۴ - ماده:

کومی بنخی چه د مهر د تاکلو اختیار میره ته سپارلی وی او مهریی نه وی مسمی شوی، کولی شی چه د عقد خخه وروسته او د دخول ترمخه د مهر تاکل و غواری، میره مکلف دی چه مهریی و تاقی، که میره د مهر د تاکلو خخه خان وژغوره، بنخه کولی شی چه د صلاحیت لرونکی محکمی خخه د مهر مثل تاکل و غواری.

۱۰۵ - ماده:

که جدایی د دخول یا صحیح خلوت خخه ترمخه واقع شی نوکه مهر مسمی شوی وو، نو بنخه د نیمایی مسمی شوی مهر او که نه وو، مسمی شوی د نیمایی مهر مثل مستحقه ده.

۱۰۶ - ماده:

که جدایی د صحیح خلوت یا دخول ترمخه د بنخی له خوا صورت ونیسی، ټول مهریی ساقطیږی.

۱۰۷ - ماده:

که د زوجینو ترمنځ جدایی د دخول یا صحیح خلوت ترمخه واقع شی، د بنخی دپاره متعه چه د معمولو کالو او

معمول و امثال وی می باشد، واجب می گردد. در تعیین متعه، توان مالی زوج در نظر گرفته شده و به هیچ صورت قیمت آن از نصف مهر مثل تجاوز نمی کند.

ماده - ۱۰۸:

(۱) هرگاه طلاق قبل از دخول واقع گردیده و مهر مسمی باشد و یا زوج وفات نماید، متعه برای زوجه واجب نمی گردد.

(۲) در صورتیکه طلاق بعد از دخول واقع گردد، خواه مهر مسمی باشد یا نه، ادای متعه برای زوجه جواز دارد.

ماده - ۱۰۹:

هرگاه شخصی در حین مرض موت خود ازدواج نموده و مهر زوجه اش را بیشتر از مهر مثل تعیین کرده باشد، این زیادت تابع احکام وصیت می گردد.

ماده - ۱۱۰:

مهر، ملکیت زوجه محسوب می گردد. زوجه می تواند در مهر خود هر نوع تصرف مالکانه بنماید.

امثالو خخه عبارت ده، لزمیری. د متعی په ټاکلو کښی د میره مالی قدرت په نظر کښی نیول کیږی خو په هیڅ صورت د هغی قیمت د نیمایی مهر مثل خخه نه شی زیاتیدای.

ماده - ۱۰۸:

(۱) که طلاق د دخول خخه ترمخه واقع شی او مهر مسمی وی او یا میره مړ شی، ښځی ته متعه نه لزمیری.

(۲) په هغه صورت کښی چه طلاق د دخول خخه وروسته واقع شی، که مهر مسمی شوی وی او که نه وی مسمی شوی، ښځی ته د متعی ورکول جواز لری.

ماده - ۱۰۹:

که یو سړی د مرگ د مرض په وخت کښی ازدواج وکی او د خپلی ښځی مهربی د مهر مثل خخه زیات ټاکلی وی، دا زیاتوالی د وصیت د حکمونو تابع گرځی.

ماده - ۱۱۰:

مهر، د ښځی ملکیت دی. ښځه کولی شی پخپل مهر کښی هر نوع مالکانه تصرف وکی.

۱۱۱ - ماده:

که بنسخه ٲول مهر او يايي يوه حصه د قبض خخه ترمخه يا وروسته خپل ميره ته هبه كي او د دخول خخه ترمخه طلاق واقع شي، ميره نه شي كولي نيمايي مهر وغواړي.

ماده - ۱۱۱:

هرگاه زوجۀ كل مهر يا قسمتي از آن را قبل يا بعد از قبض به زوج هبه نموده و قبل از دخول، طلاق واقع گردد، زوج نمي تواند نصف مهر را مطالبه نمايد.

۱۱۲ - ماده:

كه مهر نقدي پيسي يا مثلي شي نه وي، او بنسخي د هغي نيمايي يا ٲول ميره ته هبه كړي، نوكه طلاق د دخول خخه ترمخه واقع شو، ميره نه شي كولي چه د مهر په نامه خه شي وغواړي.

ماده - ۱۱۲:

هرگاه مهر پول نقده يا شي مثلي نبوده و زوجه نصف يا كل آنرا به زوج هبه نمايد، در صورت وقوع طلاق قبل از دخول، زوج نمي تواند هيچ چيز را به عنوان مهر مطالبه نمايد.

۱۱۳ - ماده:

پلار نه شي كولي چه د خپلي لور ٲول يا يوه حصه مهر هبه كي.

ماده - ۱۱۳:

پدر نمیتواند مهر دختر خود را كلاً يا قسمأ هبه نمايد.

۱۱۴ - ماده:

هيڅوك نه شي كولي چه بنسخه مجبوره كي چه خپل ٲول مهر او يايي يوه حصه، ميره ته يا بل چاته پرېږدي. په هغه صورت كيني چه بنسخه د ٲول مهر د قبضولو ترمخه مړه شي، ورته يي كولي شي چه دميره خخه يي او كه ميره يي مړ وو د ميره دورثي خخه يي، د بنسخي د ميراث د حق د وضع كيدو وروسته، پاتي مهر وغواړي.

ماده - ۱۱۴:

زوجه مجبور گردانیده نمی شود، تا كل يا قسمتي از مهر خود را به زوج يا شخص ديگري واگذار شود. در صورتيكه زوجه قبل از قبض كل مهر وفات نمايد، ورثه وي مي تواند از زوج و در صورت وفات زوج از ورثه او پسس از وضع حق الارث زوجه مهر باقيمانده را مطالبه نمايند.

دریمه فرعه - د اوسیدلو ځای

۱۱۵ - ماده:

میرپه به د خپل مالی قدرت سره سم د خپلی ښځې دپاره د اوسیدلو مناسب ځای برابروی.

۱۱۶ - ماده:

که یوسړی دیوی څخه زیاتې ښځې ولری، نه شی کولی چه د هغوی د رضا په غیر د اوسیدلو په یوه ځای کښی هغوی اوسیدو ته مجبور کی.

فرع سوم - مسکن

ماده - ۱۱۵:

زوج مطابق به توان مالی خود برای زوجه اش مسکن مناسب تهیه مینماید.

ماده - ۱۱۶:

هرگاه شخصی بیش از یک زوجه داشته باش، نمی تواند بدون رضائیت، آنها را در مسکن واحد مجبور به رهايش گرداند.

څلورمه فرعه - نفقه

۱۱۷ - ماده:

(۱) د صحیحې او نافذې نکاح په عقد، د ښځې نفقه په میرپه لارمیرې که څه هم ښځه د خپلوانو په کورکښی ژوند کوی، که ښځه ناحقه دمیرپه کورته د تللو څخه ځان وژغوری نو نفقه یی په میرپه نه لازمیرې.

(۲) ښځه هغه وخت حق لری چه د میرپه کورته د تللو څخه ځان وژغوری، چه د دی قانون د (۱۱۵-۱۱۶) مادو د حکمونو سره سم ورته د میرپه له خوا د اوسیدلو مناسب ځای نه وی برابر شوی، او یایی معجل مهر نه وی ورکول شوی.

فرع چهارم - نفقه

ماده - ۱۱۷:

(۱) با عقد نکاح صحیح و نافذ نفقه بر زوج لارم میگردد، گرچه زوجه در مسکن اقاربش رهايش داشته باشد. اگر زوجه از رفتن به مسکن زوج بدون حق امتناع ورزد، نفقه وی بر زوج لارم نمیگردد.

(۲) زوجه وقتی حق دارد از رفتن بمسکن زوج امتناع ورزد که مسکن مناسب مطابق به مواد (۱۱۵ و ۱۱۶) این قانون از طرف زوج تهیه نشده و یا مهر معجل وی تأدیه نگردیده باشد.

۱۱۸ - ماده:

د ښځې نفقه مشتمله ده په خوراک، لباس، داوسیدلو په ځای او د ښځې په دارو کولو. خو د میړه د مالی قدرت په تناسب.

ماده - ۱۱۸:

نفقه زوجه مشتمل استبر طعام، لباس، مسکن و تداوی متناسب به توان مالی زوج.

۱۱۹ - ماده:

که میړه د نفقې د ورکولو څخه ځان وژغوری یا یې په نفقه کښی تقصیر ثابت شی، صلاحیت لرونکی محکمه به میړه د نفقې په ورکولو مکلفوی.

ماده - ۱۱۹:

هرگاه زوج از ادای نفقه امتناع ورزد یا تقصیر وی در آن ثابت گردد، محکمه با صلاحیت زوج را به ادای نفقه مکلف میگرداند.

۱۲۰ - ماده:

د ښځې نفقه د میړه د بندې کیدو له امله که څه هم د نفقې د ورکولو قدرت ونه لری، د میړه د ذمی څخه نه ساقطیږی.

ماده - ۱۲۰:

نفقه زوجه به اثر حبس زوج گرچه توان ادای آن را نداشته باشد، از ذمه وی ساقط نمی گردد.

۱۲۱ - ماده:

که میړه غایب وی د ښځې نفقه د میړه د مالونو څخه چه په نفقه کښی شاملیدای شی او د هغی په تصرف کی وی، تامینیږی.

ماده - ۱۲۱:

هرگاه زوج غایب باشد، نفقه زوجه از اموال زوج که شامل نفقه شده بتواند و بدسترس وی قرار داشته باشد، تأمین میگردد.

۱۲۲ - ماده:

د هغی په غیر د هغه مالونو څخه چه د بل چا سره یی د ودیعت یا قرض په توگه لری، ټاکل کیږی.

ماده - ۱۲۲:

در غیر آن از اموالیکه نزد دیگری طور ودیعت یا دین دارد، نفقه زوجه تعیین میگردد.

۱۲۲ - ماده:

په لاندیو حالونو کښی ښځه د نفقې حق نه لری:

ماده - ۱۲۲:

در حالات ذیل زوجه مستحق نفقه نمی گردد:

۱ - که بنځه بی دمیره د اجازی یا د جایزو مقصدونو په غیر داوسیدلو د ځای څخه ووځي.

۱ - زوجه بدون اجازه زوج یا بغیر مقاصد جایز از مسکن خارج گردد.

۲ - که بنځه د زوجیت په امورو کښی اطاعت ونه لري.

۲ - زوجه به امور زوجیت اطاعت نداشته باشد.

۳ - که د میره کورته د بنځی د نقلولو مانع موجودی وی.

۳ - مانع انتقال زوجه به مسکن زوج موجود باشد.

۱۲۳ - ماده:

د بنځی نفقه د میره د مالی قدرت سره سم تأمینېږي، خو په دی شرط چه نفقه د بنځی د کمی اندازی د کفایت څخه لږ نه وی.

ماده - ۱۲۳: نفقه زوجه مطابق به توان مالی زوج تأمین میگردد، مشروط بر اینکه نفقه از حد اقل کفاف زوجه کمتر نباشد.

۱۲۴ - ماده:

د نفقی کموالی او زیاتوالی دمیره د مالی قدرت د تحول او په محل کښی د شیانو د قیمت د تغییر، تابع دی. د ټاکل شوی نفقی د زیاتوالی یا کموالی دعوی، ترڅو چه د نفقی د ټاکلو په نېټه شپږ میاشتی نه وی تیری، نه اوریدله کیږي.

ماده - ۱۲۴: زیادت و تنقیص نفقه تابع تحول توان مالی زوج و تغییر قیمت اشیاء در محل می باشد، ادعای زیادت و یا تنقیص نفقه متعینه قبل از سپری شدن شش ماه از تاریخ تعیین آن پذیرفته نمی شود.

۱۲۵ - ماده:

که میره د واجبی نفقی د ورکولو څخه ځان وژغوري، د ځان ژغورلو د نیتی څخه د نفقی په ورکولو مکلف کیږي.

ماده - ۱۲۵: هرگاه زوج از ادای نفقه واجبه امتناع ورزد، از تاریخ امتناع به ادای نفقه زوجه مکلف میگردد.

۱۲۶ - ماده:

طلاقه شوی د طلاق د نیتې څخه د عدت د پای ته رسیدو پوری د نفقی حق لری.

ماده - ۱۲۶:

مطلقه از تاریخ طلاق تا ختم عدت مستحق نفقه میگردد.

۱۲۷ - ماده:

د عدت د ورځو د نفقی په باره کنبی د طلاق شوی بنځی دعوی که د طلاق د نیتې څخه تر یو کال زیاته موده تیره شوی وی، نه اوریدل کیږی.

ماده - ۱۲۷:

ادعای مطلقه در مورد نفقه ایام عدت اگر بیشتر از یکسال از تاریخ طلاق باشد، قابل سمع نیست.

۱۲۸ - ماده:

واجبه شوی نفقه بی له اداء کولو یا دهغی څخه په ابراء کولو نه ساقطیږی.

ماده - ۱۲۸:

نفقه واجبہ جز به اداء یا ابراء از آن ساقط نمی گردد.

۱۲۹ - ماده:

پخوا له دی چه نفقه و ټاکل شی د هغی څخه ابراء کول باطل دی، عام له دی چه د نفقی تعیین رضایی وی او که قضایی، خود نفقی د ټاکلو وروسته د هغی څخه ابراء کول هغه وخت صحیح کیږی چه ابراء د تیرو ورځو د نفقی څخه وی دراتلونکی ورځی، هفتی، میاشتی او کال د نفقی ابراء کول هغه وخت صحیح کیږی چه نفقه په ترتیب سره په ورځنی، هفته ایزی، میاشتنی او کلنی توگه ټاکل شوی وی.

ماده - ۱۲۹:

ابراء از نفقه قبل از اینکه تعیین شده باشد باطل است، خواه تعیین نفقه رضائی باشد یا قضائی. اما ابراء از نفقه بعد از تعیین وقتی صحیح میگردد که ابراء از نفقه ایام گذشته باشد. ابراء از نفقه روز، هفته، ماه و سال آینده وقتی صحیح میگردد که نفقه بالترتیب طور روزمره، هفته وار، ماهوار و سالانه تعیین شده باشد.

۱۳ - ماده:

د نفقی پور چه بنځه پر خپل میړه او یا میړه پر خپله بنځه لری د زوجینو څخه دهر یوه په غوښتنه مجرا کیدای شی.

اتم مبحث - د ازدواج منحل کیدل

لمړی فرعه - عمومی حکمونه

۱۳۱ - ماده:

د دی قانون د درج شوو حکمونو سره سم د ازدواج عقد په فسخ، طلاق، خلع او یا جدایی سره منحل کیږی.

دوهمه فرعه - فسخ

۱۳۲ - ماده:

فسخ عبارت ده د ازدواج د عقد د ماتولو څخه د عقد په وخت کی د خلل د واقع کیدو په سبب یا تر هغی وروسته، په داسی توگه چه د ازدواج د دوام منع کیدونکی وگرځی.

۱۳۳ - ماده:

د دی قانون د (۱۳۲) مادی درج شوی حالونه چه د ازدواج د عقد د فسخ کیدو موجب گڼل کیږی په لاندینی ډول دی:

۱ - د عقد په وخت کینی خلل د لاندنیو سببونو څخه پیدا کیږی:

ماده - ۱۳۰:

دین نفقه زوجه بر ذمه زوج یا اینکه بر ذمه زوج باشد باساس مطالبه هر یک از زوجین مجرا شده می تواند.

مبحث هشتم - انحلال ازدواج

فرع اول - احکام عمومی

ماده - ۱۳۱:

عقد ازدواج با فسخ، طلاق، خلع یا تفریق مطابق به احکام مندرج این قانون منحل میگردد.

فرع دوم - فسخ

ماده - ۱۳۲:

فسخ عبارت است از نقض عقد ازدواج به سبب وقوع خلل در حین عقد و یا بعد از آن، به نحویکه مانع دوام ازدواج گردد.

ماده - ۱۳۳:

حالات مذکور ماده (۱۳۲) که موجب فسخ عقد ازدواج شناخته میشود قرار ذیل می باشد:

۱ - خلل در حین عقد ناشی از اسباب ذیل میباشد:

الف - د عقد د صحت د شرطونو څخه ديوه نشتوالی.
الف - فقدان يکي از شروط صحت عقد.

ب - د ادراک خیار، دليونتبوب او معتوهيت زوال.
ب - خيار افياقه (زوال جنون) وعته.

ج - د بنځي د مهر مثل د اندازي څخه د مهر کموالی.
ج - نقصان مهر از اندازه مهر مثل زوجه.

۲ - د عقد څخه وروسته کوم خلل چه د ازدواج د دوام منع کيدونکی گرځي، د لاندنيو سببونو څخه پيدا کيږي:
۲ - خلل بعد از عقد که مانع دوام ازدواج ميگردد، ناشی از اسباب ذيل ميباشد:

الف - د مصاهرت حرمت.
الف - حرمت مصاهره.

ب - لعان.
ب - لعان.

ج - د غير کتابي بنځي د مسلماني څخه ځان ژغورل که يي ميره مسلمان شوی وي.
ج - امتناع زوجه غير کتابي از مسلمان شدن در صورتیکه زوج او مسلمان شده باشد.

۱۳۴ - ماده: ماده - ۱۳۴:

(۱) ددی قانون د (۱۳۳) مادی په دواړو درج شوو حالونو کښی، د ازدواج د عقد فسخ کیدل، د صلاحیت لرونکی محکمی په قطعی حکم صورت مومی.
(۱) فسخ عقد ازدواج در هر دو حالت مندرج ماده (۱۳۳) این قانون به حکم قطعی محکمه با صلاحیت صورت میگیرد.

(۲) د دی قانون د (۱۳۳) مادی د (دوهمی) فقری د درج شوو سببونو څخه پيدا شوی فسخ د زوجینو په رضا، بی د محکمی د حکم نه هم
(۲) فسخ ناشی از اسباب مندرج فقره (دوم) ماده مذکور برضایت زوجین بدون حکم محکمه نیز جواز

جواز لری.

دارد.

دریمه فرعه - طلاق

فرع سوم - طلاق

۱۳۵ - ماده:

ماده - ۱۳۵:

(۱) طلاق عبارت دی صحیح زوجیت د رابطی د منحل کولو څخه په حال یا راتلونکی وخت کښی د میره او ښځی ترمنځ، په داسی الفاظو سره چه په صریحه توگه ورڅخه طلاق افاده شی.

(۱) طلاق عبارت از انحلال رابطه زوجیت صحیحه در حال یا آینده، بین زوج و زوجه، به الفاظیکه وقوع طلاق صراحتاً از آن افاده شده بتواند.

(۲) د دی قانون د حکمونو سره سم، طلاق د میره له خوا یا د صلاحیت لرونکی محکمی له خوا د ښځی په غوښتنه صادریری.

(۲) طلاق از جانب زوج یا محکمه با صلاحیت بدرخواست زوجه مطابق به احکام این قانون صادر میگردد.

۱۳۶ - ماده:

ماده - ۱۳۶:

طلاق یواځی په هغه ښځه واقع کیږی، چه په صحیحی نکاح یا د رجعی طلاقو په عدت کښی وی.

طلاق تنها بالای زوجه ایکه در نکاح صحیح یا در عدت طلاق رجعی باشد، واقع میگردد.

۱۳۷ - ماده:

ماده - ۱۳۷:

د هر عاقل بالغ میره طلاق واقع کیږی، که څه هم میره سفیه یا داسی مریض وی چه عقل یی اختلال نه وی پیدا کړی.

طلاق هر زوج عاقل و بالغ واقع میگردد، گرچه زوج سفیه یا مریض غیر مختل العقل باشد.

۱۳۸ - ماده:

ماده - ۱۳۸:

د نیشی په حالت کښی طلاق نه واقع کیږی.

طلاق بحالت سکر واقع نمیگردد.

۱۳۹ - ماده:

ماده - ۱۳۹:

(۱) میره کولی شی چه خپله ښځه په شفوۍ یا لیکلی توگه طلاقه کی، که میره دا دواړه وسیلی ونه لری نو طلاق په معمولو اشارو چه په صراحت سره د طلاق معنی افاده کی، صورت نیولی شی.

(۱) زوج میتواند بصورت شفوی و یا تحریری زوجه اش را طلاق نماید. هرگاه زوج فاقد این دو وسیله باشد، طلاق به اشارات معموله که صراحتاً معنی طلاق را افاده نماید، صورت گرفته می تواند.

(۲) طلاق په صریحو لفظونو سره چه په عرف کښی د طلاق معنی افاده کی، بی له نیته واقع کیږی.

(۲) طلاق به الفاظ صریح ایکه در عرف معنی طلاق را افاده کند، بدون نیت واقع میگردد.

۱۴۰ - ماده:

ماده - ۱۴۰:

دقاصر ښځه، دمیره له خوا یا دمیره د پلار له خوا نه شی طلاقیدلی.

زوجه قاصر، از جانب زوج یا پدر زوج طلاق شده نمی تواند.

۱۴۱ - ماده:

ماده - ۱۴۱:

دلاندنیو اشخاصو طلاق اعتبار نه لری:

طلاق اشخاص ذیل اعتبار ندارد:

۱ - دلیونی، مگر په هغه صورت کښی چه طلاق یی دلیونتوب څخه ترمخه دیوه شرط پوری معلق کړی وی او شرط دلیونتوب په حالت کښی موجود شی.

۱ - مجنون، مگر در صورتیکه طلاق را قبل از جنون به شرطی معلق ساخته و شرط در حال جنون موجود شود.

۲ - د معتوه.

۲ - معتوه.

۳ - د هغه چاچه زور پری شوی وی.

۳ - مکره.

۴ - د ویده.

۴ - نایم.

۵ - دهغه چاچه عقل يی د ډير عمر يا مرض له امله مختل شوی وی. ۵ - شخصيکه عقلش به علت زيادت سن و يا مرض مختل گرديده باشد.

۶ - دهغه مدهوش چه خپله ممیزه قوه يی د غضب په علت يا دنورو عواملو له امله دلاسه ورکړی وی اونه پوهیږی چه څه وایی. ۶ - شخص مدهوش که قوه ممیزه اش را به علت غضب يا عوامل ديگری از دست داده و قولش را درک نکند.

۱۴۲ - ماده:

میرپه کولی شی چه خپلی بنځی ته د قانونی وکیل په وسیله طلاق ورکړی يا دا چه د طلاق صلاحیت پخپله بنځی ته وسپاری. زوج می تواند زوجه اش را توسط وکیل قانونی طلاق دهد يا اینکه صلاحیت طلاق را بخود زوجه تفویض نماید.

۱۴۳ - ماده:

که سړی خپلی بنځی ته د طلاق صلاحیت وسپاری نو نشی کولی چه ورڅخه بیرته وگرځی، مگر په هغه صورت کښی چه بنځه ورسپارل شوی صلاحیت قبول نه کی. زوج بعد از تفویض صلاحیت طلاق نمی تواند از آن رجوع کند، مگر اینکه زوجه صلاحیت مفوضه را قبول نکرده باشد.

۱۴۴ - ماده:

میرپه د بنځی په مقابل کښی د دری طلاقو صلاحیت لری. زوج در برابر زوجه صلاحیت سه طلاق را دارد.

۱۴۵ - ماده:

طلاق د عدد سره یو ځای عام له دی چه په لفظونو يا اشاری یی صورت موندلی وی، یو طلاق گڼل کیږی. طلاق مقترن بعدد خواه به الفاظ يا اشاره صورت گرفته باشد، یک طلاق شناخته میشود.

- ۱۴۶ - ماده: ۱۴۶ - طلاق په عمومی صورت رجعی او په لاندنیو مواردو کښی باین وی:
- ۱ - دریم طلاق.
- ۲ - د دخول څخه ترمخه طلاق.
- ۳ - طلاق دیو شی په عوض.
- ۴ - هغه طلاق چه په دی قانون کښی د باین په لفظ ذکر شوی.
- ماده - ۱۴۷: ۱۴۷ - زوج نمی تواند با مطلقه ثلاثه خود دوباره ازدواج نماید، مگر اینکه مطلقه ثلاثه با شخص دیگری ازدواج نموده و بعد از دخول ازدواج دومی طلاق گردیده و عدت را تکمیل کرده باشد.
- ماده - ۱۴۸: ۱۴۸ - د دخول څخه ترمخه دښخی هر نوع طلاق همدارنگه یو یا دوه رجعی طلاقونه چه رجوع پکښی صورت نه وی نیولی، باین صغری طلاق ورته ویل کیږی.
- ماده - ۱۴۹: ۱۴۹ - آثار ازدواج و صلاحیت زوج با یک یا

دو طلاق رجعی تا زمان تکمیل عدت طلاق از بین نرفته، بحال خود باقی می ماند.

ماده - ۱۵۰:

تعلیق رجوع بزمان آینده یا بکدام شرط جواز ندارد. در صورت رجوع حضور شهود شرط نمی باشد.

ماده - ۱۵۱:

رابطه زوجیت در طلاق رجعی با پاک شدن از حیض سوم قطع و حق رجوع زوج ساقط می گردد.

ماده - ۱۵۲:

طلاق باین صغری عقد ازدواج را منحل و آثار مرتب بر آن را از بین می برد. صلاحیت زوج و جمیع روابط زوجیت را به استثنای عدت، به مجرد وقوع ساقط می سازد.

ماده - ۱۵۳:

(۱) طلاق باین صغرا موجب حرمت ازدواج مطلقه به زوج نمی گردد.

(۲) زوج می تواند با مطلقه باین صغری در حین عدت و یا بعد از آن مجدداً ازدواج نماید، مشروط

یا دوه رجعی طلاقونو د طلاق د عدت دمودی پوری له منځه نه ځی، پخپل حال باقی پاتی کیږی.

۱۵۰ - ماده:

راتلونکی زمانی ته د رجوع کولو تعلیق یا بل کوم شرط ته جواز نه لری. د رجوع د صحت دپاره د شاهدانو حضور شرط نه دی.

۱۵۱ - ماده:

په رجعی طلاقو کښی د زوجیت رابطه د دریم حیض څخه د پاکوالی وروسته قطع کیږی او د میړه د رجوع کولو حق ساقطیږی.

۱۵۲ - ماده:

د باین صغری طلاق د ازدواج عقد منحلوی او په هغی مرتب آثار د منځه وړی، دمیره صلاحیت او د عدت څخه په غیر د زوجیت ټولی رابطی د واقع کیدو سره یو ځای ساقطوی.

۱۵۳ - ماده:

(۱) د باین صغری طلاق دمیره سره د طلاقی شوی ښځی د ازدواج مانع نه گرځی.

(۲) میړه کولی شی د باین صغری طلاقی شوی ښځی سره دعدت په وخت کښی یا دهغی څخه وروسته بیا

بر اینکه این ازدواج به رضای زن و به عقد و مهر جدید صورت بگیرد.

ماده - ۱۵۴:

هرگاه مطلقه با شخص دیگری ازدواج نموده و پس از دخول طلاق گردد، می تواند با زوج اول ازدواج نماید. درین صورت طلاق های قبلی از اعتبار ساقط، زوج مجدداً صلاحیت سه طلاق را کسب مینماید.

ماده - ۱۵۵:

هرگاه زوج در حال مرض موت، زوجه خود را به طلاق باین طلاق نماید، این طلاق مانع حق ارث زوجه که عدت او قبل از وفات تکمیل نشده باشد، نمی گردد، مشروط بر اینکه مطلقه از وقوع طلاق تا وفات به سبب دیگری از حق میراث محروم نگردیده باشد.

فرع چهارم - خلع

ماده - ۱۵۶:

(۱) خلع عبارت است از انحلال عقد ازدواج در بدل مالیکه زوجه آنرا برای زوج می پردازد.

(۲) خلع به لفظ صریح آن یا بهر لفظ دیگریکه مفهوم خلع را افاده نماید،

ازدواج وکی، خوپه دی شرط چه دا ازدواج دبنخی په رضا او په نوی عقد او مهر صورت ونیسی.

ماده: ۱۵۴ -

که طلاقه شوی دبل چا سره ازدواج وکی او ددخول خخه وروسته طلاقه شی، کولی شی چه دلمړنی میره سره ازدواج وکی، په دی صورت کښی مخکنی طلاقونه ساقط او میره بیا د دری طلاق و صلاحیت پیدا کوی.

ماده: ۱۵۵ -

که میره د مرگ د مرض په حالت کښی خپله ښځه په باین طلاق، طلاقه کی دا طلاق که د ښځی عدت د مرگ ترمخه پوره شوی نه وی د هغی د میراث د حق نه مانع کیږی، خوپه دی شرط چه طلاقه شوی د مرگ تروخته پوری په بل سبب د میراث له حقه نه وی محرومه شوی.

خلورمه فرعه - خلع

ماده: ۱۵۶ -

(۱) خلع عبارت ده د ازدواج د عقد د منحلولو خخه د هغه مال په بدل کښی چه ښځه یی میره ته ورکوی.

(۲) خلع د هغی په صریح لفظ یا بل هر لفظ چه د خلعی مفهوم افاده کی،

صورت نیسی.

صورت می گیرد.

۱۵۷ - ماده:

ماده - ۱۵۷:

خلع هغه وخت صحیح کپری چه میړه د طلاق ورکولو صلاحیت ولری او بنځه د هغی محل وی.

خلع وقتی صحیح میگردد که زوج واجد صلاحیت طلاق و زوجه محل آن باشد.

۱۵۸ - ماده:

ماده - ۱۵۸:

کوم مال چه د مهر په صفت قبلیدای شی، د خلعی بدل کیدای هم شی.

مالیکه به صفت مهر قبول شده بتواند، بدل خلع نیز قبول میگردد.

۱۵۹ - ماده:

ماده - ۱۵۹:

د هغی بنځی خلع چه اهلیت نه لری جواز لری، مگر بنځه بی د هغی د مال د ولی د موافقی څخه د خلعی د بدل په ورکولو مجبوره کولی نه شی.

خلع زوجه ایکه فاقد اهلیت باشد، جواز دارد. مگر زوجه بدون موافقت ولی مال وی، به پرداخت بدل خلع مجبور گردانیده نمی شود.

۱۶۰ - ماده:

ماده - ۱۶۰:

خلع د باین طلاق حکم لری، د محکمی د حکم پوری موقوفه نه ده.

خلع در حکم طلاق باین بوده، موقوف بحکم محکمه نمی باشد.

۱۶۱ - ماده:

ماده - ۱۶۱:

د زوجینو څخه هریو کولی شی چی د مقابل خوا د قبلولو ترمنځه د خپل ایجاب څخه رجوع وکی.

هریک از زوجین می توانند قبل از قبولی طرف مقابل از ایجاب خود رجوع نماید.

۱۶۲ - ماده:

ماده - ۱۶۲:

که خلع د مهر څخه په غیر دیو ټاکلی مال په بدل کبسی صورت ونیسی، بنځه د هغی په ور کولو مکلفه ده، د زوجیت د حقوقو څخه بله پیدا شوی

هرگاه خلع در بدل مال معین بغیر از مهر صورت گیرد، زوجه به پرداخت آن مکلف گردیده، مطالبه دیگری ناشی از حقوق زوجیت از قبیل مهر یا

نفقة ایام گذشته آن که در حین خلع بدمه یکدیگر داشته باشند، صورت گرفته نمی تواند

ماده - ۱۶۳:

هرگاه خلع در بدل کل مهر صورت گرفته باشد. در صورتیکه زوج کل مهر و یا قسمتی از آنرا تسلیم شده باشد، مکلف است تا اندازه تسلیم شده را اعاده نماید. در غیر آن مهر از ذمه زوج ساقط میگردد. خواه خلع قبل از دخول و یا بعد از آن صورت گرفته باشد.

ماده - ۱۶۴:

هرگاه بدل هنگام خلع تعیین نشده باشد، جمیع حقوق زوجیت از ذمه زوجین ساقط گردیده، زوج نمی تواند آنچه را زوج تسلیم شده از او استرداد یا زوج آنچه را بر ذمه زوج باقیمانده، مطالبه نماید. خواه این خلع قبل از دخول صورت گرفته باشد یا بعد از آن.

ماده - ۱۶۵:

هرگاه بدل هنگام خلع نفی شده باشد، طلاق باین واقع شده موجب اسقاط حقوق زوجیت از یکدیگر

غوبسته لکه مهر، یا دتیرو ورخو نفقه چه یویی دبل په ذمه ولری، صورت نه شی نیولی.

۱۶۳ - ماده:

که خلع د ټول مهر په بدل کښی شوی وی په هغه صورت کښی چه ښځه ټول مهر یا یوه حصه ئی تسلیم شوی وی، مکلفه ده چه تسلیم شوی اندازه بیرته ورکی، او که ښځی ته هیڅ مهر نه وی ورکول شوی نو دمیر په د ذمی څخه ساقطیږی، عام له دی چه خلع د دخول څخه تر مخه یا دهغی څخه وروسته شوی وی.

۱۶۴ - ماده:

که د خلعی په وخت کښی بدل نه وی ټاکل شوی، د زوجیت ټول حقوق د زوجینو د ذمی څخه ساقطیږی، میره نه شی کولی هغه څه چه یی ښځی ته ورکړی ورڅخه یی بیرته واخلي، یا که ښځه دمیر په ذمه څه شی باقی ولری هغه وغواړی، عام له دی چه دا خلع د دخول څخه تر مخه شوی وی یا دهغی څخه وروسته.

۱۶۵ - ماده:

که د خلعی په وخت کښی د خلعی بدل نفی شوی وی، باین طلاق واقع کیږی خود د زوجیت د حقوقو د ساقطیدو

موجب نه گزخی.

نمی گردد.

۱۶۶ - ماده:

که میره د خلعی بدل ناحقه واخلی، په هغه صورت کښی چه نکاح فاسده وی، خلع نه صحیح کیږی، ښځه کولی شی چه بدل یی هم بیرته واخلی.

ماده - ۱۶۶:

هرگاه زوج بدل خلع را بغیر حق اخذ نماید، در صورتیکه نکاح فاسد باشد، خلع صحیح نمی گردد. زوجه می تواند بدل آنرا نیز استرداد نماید.

۱۶۷ - ماده:

که د خلعی بدل میره ته د تسلیمیدو څخه ترمنځه د مینځه لاړشی یا په استحقاق ویوړ شی، ښځه د مثل په ورکولو یا د هغی په قیمت مکلفه ده.

ماده - ۱۶۷:

هرگاه بدل خلع قبل از تسلیم به زوج، هلاک گردیده و یا به استحقاق برده شود، زوجه به پرداخت مثل یا قیمت آن مکلف می باشد.

۱۶۸ - ماده:

په خلع کښی د عدت نفقه نه ساقطیږی، مگر دا چه زوجینوپه صریح ډول د هغی په ساقطیدو موافقه کړی وی.

ماده - ۱۶۸:

در خلع نفقه عدت ساقط نمی گردد. مگر اینکه زوجین هنگام خلع صراحتاً به اسقاط آن موافقه کرده باشند.

۱۶۹ - ماده:

که د طفل د شیدو ورکولو یا ساتنی اجوره د نفقی په شمول په یوی ټاکلی مودی کښی د ښځی له خوا د خلعی بدل قبول شی، ښځه د خپل تعهد په ترسره کولو مکلفه ده.

ماده - ۱۶۹:

هرگاه اجرت شیر دادن طفل در مدت رضاع یا حفاظت وی به شمول نفقه در یک مدت معین از طرف زوجه بدل خلع قبول گردد، زوجه مکلف به ایفاء تعهدش می باشد.

۱۷۰ - ماده:

که ښځه په یوه علت لکه دبل سړی سره ازدواج، فرار، یا د طفل مرگ یا پخپله د هغی مرگ خپل تعهد د شیدو

ماده - ۱۷۰:

هرگاه زوجه به علتی از قبیل ازدواج با شخص دیگر، فرار، فوت خود و یا طفلس، تعهدش را در مورد شیر

دادن، حفاظت و نفقه طفل را کاملاً ایفا نه نماید، زوج می تواند اجرت باقیمانده مدت رضاع و نفقه باقیمانده را مطالبه نماید، مگر اینکه بعدم مطالبه در صورت وفات طفل یا زوجه هنگام خلع موافقه شده باشد.

ماده - ۱۷۱:

هرگاه قبل از ولادت، شیر دادن طفل بدل خلع تعیین گردد، پس از آن ثابت شود که حمل موجود نبوده یا سقط شده است و یا اینکه طفل قبل از تکمیل دو سال شیرخوارگویی وفات نماید، زوج، معادل اجرت شیر دادن تمام یا مدت باقیمانده را مطالبه کرده می تواند.

ماده - ۱۷۲:

زوجه وقتی می تواند حفاظت طفل را تا سن بلوغ بدل خلع تعیین نماید که طفل، دختر باشد. هرگاه زوجه در خلال این مدت با شخص دیگری ازدواج نماید. پدر دختر می تواند طفلش را از زوجه تسلیم گردیده و معادل اجرت حفاظت مدت باقیمانده را مطالبه نماید. گرچه به بودن طفل نزد مادر قبلاً موافقه صورت گرفته باشد.

ورکولو، ساتنی او د طفل د نفقی په باره کښی پوره ترسره نه کی، میړه کولی شی د رضاع د مودی اجوره او پاتی نفقه وغواری، مگر دا چه د خلعی په وخت کښی د ښځی سره، د طفل یا د ښځی د وفات په صورت کښی د نه غوښتنی موافقه شوی وی.

۱۷۱ - ماده:

که د زیریدو تر مخه طفل ته د شیدو ورکول د خلعی بدل ټاکل شوی وی، تر هغی وروسته ثابته شی چه حمل موجود نه وو یا سقط شوی دی یا داچه طفل د دوه کلونو د شیدو خوړلو د پوره کیدو تر مخه مړشی، میړه کولی شی چه د شیدو ورکولو د ټولی مودی یا د پاتی مودی د اجوری معادل وغواری.

۱۷۲ - ماده:

ښځه هغه وخت کولی شی چه د طفل ساتنه د بلوغ تر عمره پوری د خلعی بدل وټاکي چه طفل، جلی وی، که ښځه د دی مودی په اوږدو کښی د بل سپړی سره ازدواج وکی، د جلی پلار کولی شی چه خپله لور د ښځی څخه تسلیم شی، او د ساتنی د پاتی مودی د اجوری معادل وغواری، که څه هم تر مخه موافقه شوی وی چه طفل دی دمور سره وی.

۱۷۳ - ماده:

(۱) که دخلعی په وخت کښی، شرط شوی وی چه طفل دی د حضانت په دوره کښی د میره سره وی، د خلعی عقد صحیح او شرط باطل دی. ښځه کولی شی چه طفل د حضانت د دوری دپوره کیدو پوری د خپل ځان سره وساتی، خوپه دی شرط چه دا حق په بل علت نه وی ساقط شوی.

ماده - ۱۷۳:

(۱) هرگاه هنگام خلع، بودن طفل در دوره حضانت نزد زوج شرط شده باشد. عقد خلع صحیح و شرط باطل می باشد. زوج می تواند طفل را تا تکمیل دوره حضانت نزد خود حفاظت نماید، مشروط بر اینکه این حق باعث دیگری ساقط نشده باشد.

۱۷۴ - ماده:

میره نه شی کولی کوم پور چه یی د خپلی ښځی په ذمی لری هغه د طفل د نفقی په عوض مجری کړی، که د طفل نفقه د خلعی بدل و ټاکل شی، که ښځه خواره وی میره د طفل د نفقی په ورکولو مکلف دی، که ښځه غنی وی، میره کولی شی چه ورکړ شوی پیسی ورڅخه و غواړی.

ماده - ۱۷۴:

زوج نمی تواند دینی را که بر ذمه زوجه اش دارد، در عوض دین نفقه طفل مجرا نماید. اگر نفقه طفل بدل خلع تعیین گردد و زوجه معسر باشد، زوج مکلف پرداخت نفقه طفل میباشد. در صورت یسار زوجه، زوج میتواند مبالغ پرداخته شده را از وی مطالبه نماید.

۱۷۵ - ماده:

(۱) که ښځه د مرگ د مرض په حالت کښی د میره سره خلع وکی، خلع صحیح ده او دهغی په اثر بائن طلاق واقع کیږی، که ښځه د عدت په وخت کښی مړه شی، پری د خلعی بدل

ماده - ۱۷۵:

(۱) هرگاه زوجه در حال مرض موت با زوج خلع نماید، خلع صحیح و به اثر آن طلاق باین واقع میگردد. در صورتیکه زوجه در اثثنای عدت

وفات نمايد، زوج از جمله حق ارث، بدل خلع يا ثلث تركه، آنچه كمترين باشد مستحق مي گردد. در صورت وفات بعد از عدت از جمله ثلث تركه و بدل خلع كمتر آنرا مستحق مي شود.

(۲) اگر زوجه صحت يابد، زوج تمام بدل تعيين شده خلع را مستحق ميشود.

فرع پنجم - تفريق

جزء اول - تفريق به سبب عيب

ماده - ۱۷۶:

زوجه وقتي مي تواند مطالبه تفريق نمايد، كه زوج مبتلا به مرضي باشد كه اعاده صحت وي غير ممكن يا مدت طولاني براي معالجه او لازم باشد، به نحويكه معاشرت با زوج بدون ضرر كلي متعذر باشد.

ماده - ۱۷۷:

هرگاه زوجه هنگام عقد يا قبلا آن بعيوب متذكره ماده (۱۷۶) اين قانون واقف بوده يادر

لازمي پي خو ميرهد ميراث د حق د جملی خخه د خلعی د بدل خخه اود تركی د دریمی حصی خخه كوم يو چه كم وی د هغی مستحق گرخی. كه بنخه د عدت خخه وروسته مړه شوه، د تركی د دریمی حصی او د خلعی د بدل خخه چه هریوكم وو د هغی مستحق کیږی.

(۲) كه بنخه جوړه شوی، میره د خلعی د ټول ټاكلی بدل مستحق کیږی.

پنځمه فرعه - جدائی

لمړی جزء - د عيب په سبب جدائی

۱۷۶ - ماده:

بنخه هغه وخت كولي شي چه د جداوالی غوښتنه وكی، چه میره یی په داسی مرض اخته وی چه بیرته جوړیدل یی ممكن نه وی یا د هغه د معالجي د پاره اوږده موده لازمه وی، په داسی توگه چه یوځای اوسیدل ورسره بی له كلي ضرر خخه نا ممكن وی.

۱۷۷ - ماده:

كه بنخه د ازدواج د عقد په وخت كښی یا دهغی ترمخه د دی قانون د (۱۷۶) مادی د درج شوو عیبونو خخه

صورت وقوع عیب بعد از عقد طور صریح یا ضمنیه آن رضایت نشان داده باشد، نمی تواند مطالبه تفریق نماید.

ماده - ۱۷۸:

در تثبیت عیوب متذکره ماده (۱۷۶) این قانون از نظریات اهلخبره استفاده بعمل می آید.

ماده - ۱۷۹:

هرگاه عیب از نوعی تثبیت گردد که اعاده صحت وی غیر ممکن باشد، محکمه بدون تعویق به تفریق زوجین حکم می نماید. در صورتیکه عیب قابل علاج بوده و مدت طولانی برای معالجه لازم باشد، محکمه مطالبه تفریق را تا مدتیکه متجاوز از یکسال نباشد به تعویق می اندازد.

ماده - ۱۸۰:

تفریق به سبب عیب، طلاق بائن است.

ماده - ۱۸۱:

تفریق به سبب عیب موجب حرمت ابدی نگردیده، زوجین می توانند بعد از تفریق دوباره با هم ازدواج نمایند، خواه در عدت باشد یا

خبره وی یا د عقد خخه وروسته د عیب د واقع کیدو په صورت کښی په صریح یا ضمنی ډول په هغی رضایت ښکاره کی، نو د جداوالی غوښتنه نه شی کولی.

ماده - ۱۷۸:

ددی قانون د (۱۷۶) مادی د درج شوو عیبونو د تثبیت په باره کښی د اهل خبره د نظریو خخه استفاده کیږی.

ماده - ۱۷۹:

که عیب له داسی نوعی خخه تثبیت شی چه جوړیدل ورخخه ناممکن وی، محکمه به بی د درنگه د زوجینو په جدائی حکم کوی، که عیب د علاج وړ وو خو د معالجی د پاره یی اوږده موده لازم وه، محکمه به د جدائی غوښتنه چه د یوه کال خخه زیاته نه وی په ځنډ کښی اچوی.

ماده - ۱۸۰:

د عیب په سبب جدائی، بائن طلاق دی.

ماده - ۱۸۱:

د عیب په سبب جدایی د دایمی حرمت موجب نه گرځی، زوجین کولی شی د جدائی وروسته یوتر بله ازدواج وکی، عام له دی چه په عدت کښی وی یا

ترهغی وروسته.

بعد از آن.

۱۸۲ - ماده:

که دهغه زوجینو څخه چه د عیب په سبب د هغوی ترمنځ جدایی واقع شوی وی یو مړی بل طرف دهغه څخه دمیراث وړلو حق نه لری.

ماده - ۱۸۲:

هرگاه یکی از زوجین که به سبب عیب بین آنها تفریق واقع شده وفات نماید، طرف دیگر مستحق ارث از وی نمی گردد.

دوهم جزء - د ضرر په سبب جدائی

جزء دوم - تفریق به سبب ضرر

۱۸۳ - ماده:

که ښځه د مړه دیو ځای اوسیدلو څخه دداسی ضرر دعوی وکی چه دیو ځای اوسیدلو دوام په داسی حالت کښی د زوجینو د امثالو ترمنځ ناممکن کی، کولی شی چه د محکمی څخه د جدوالی غوښتنه وکی.

ماده - ۱۸۳:

هرگاه زوجه از معاشرت با زوج ضرری را ادعا کند که دوام معاشرت را در چنین حالت بین امثال زوجین غیر ممکن گرداند، می تواند از محکمه مطالبه تفریق نماید.

۱۸۴ - ماده:

(۱) که د دعوی د مورد ضرر ثابت شی او د زوجینو ترمنځ اصلاح صورت ونه نیسی، محکمه به په جدائی حکم کوی.

ماده - ۱۸۴:

(۱) هرگاه ضرر مورد ادعا ثابت گردیده و اصلاح بین زوجین صورت نگرفته نتواند، محکمه ه تفریق حکم مینماید.

(۲) جدائی، دیوه بائن طلاق حکم لری.

(۲) تفریق، حکم یک طلاق بائن را دارد.

۱۸۵ - ماده:

که هغه ضرر چه پری دعوه ده ثابتنه نه شی او ښځه پخپله دعوی اصرار لری، محکمه به دوه نفره د حکم په

ماده - ۱۸۵:

هرگاه ضرر مورد ادعا ثابت نگردیده و زوجه به ادعای خود اصرار داشته باشد، محکمه دو شخص را بحیث

حکم جهت اصلاح بین زوجین تعیین
مینماید.

ماده - ۱۸۶:

(۱) حکم باید شخص عادل بوده یکی از اقارب زوج و دیگری از اقارب زوج به باشد. اگر اقارب زوجین موجود نباشند، حکم از اشخاصی تعیین میگردد که از احوال زوجین معلومات کافی داشته به اصلاح بین زوجین قادر باشد.

(۲) حکم باید در محکمه سوگند یاد نماید که وظیفه خود را بعدل و امانت داری ایفا می کند.

ماده - ۱۸۷:

اشخاصیکه بحیث حکم تعیین میشوند، باید علل اختلاف و طرق اصلاح بین زوجین را تشخیص نموده در تأمین اصلاح کوشش نمایند.

ماده - ۱۸۸:

(۱) هرگاه حکم به اصلاح بین زوجین موفق نشود و منشاء اختلاف زوج یا زوجین بوده و یا اصلاً معلوم نباشد،

حیث د زوجینو ترمنخ د صلحی د پاره
تاکی.

ماده - ۱۸۶:

(۱) حکم باید چه عادل شخص وی، یودی دمیره د خپلوانو او بل دی د بنځی د خپلوانو څخه وی، که د زوجینو خپلوان موجود نه وی، نو حکم به د داسی اشخاصو د جملی څخه ټاکل کیږی چه د زوجینو په حالونو پوره خبر وی یا دزوجینو ترمنخ په صلح کولو قادر وی.

(۲) حکم باید په محکمه کښی قسم وکی چه خپله وظیفه به په عدل کولو او امانت لرلو ترسره کوی.

ماده - ۱۸۷:

کوم اشخاص چه د حکم په حیث ټاکل کیږی باید د زوجینو ترمنخ د اختلاف په سببونو ځان خبر کی او د زوجینو ترمنخ د اصلاح کولو لاری تشخیص کی، او په اصلاح کولو کی دی کوشش وکی.

ماده - ۱۸۸:

(۱) که حکم د زوجینو ترمنخ په اصلاح کولو موفق نه شی او د اختلاف منشاء میره یا زوجین وی یا د اختلاف منشاء بیخی معلومه نه

وی، محکمه د هغوی ترمنځ د جدایی
حکم کوی. محکمه به تفریق بین آنها حکم
مینماید.

(۲) که بنځه د اختلاف منشاء وی حکم
به د ټول مهر یا د هغی دیوی حصی په
بدل کښی تصمیم نیسی. (۲) در صورتیکه زوجه منشاء اختلاف
باشد، حکم به تفریق در بدل کل مهر
و یا قسمتی از آن تصمیم می گیرد.

ماده - ۱۸۹:

(۱) هرگاه در نظریات اشخاصیکه
بحیث حکم تعیین شده اند،
اختلاف موجود گردد، از طرف
محکمه مکلف به تجدید نظر
میگردند.

(۲) در صورت دوام اختلاف محکمه
اشخاص دیگری را مطابق حکم
مندرج ماده (۱۸۶) این قانون بحیث
حکم تعیین می نماید.

ماده - ۱۹۰:

حکم تصامیم خود را به محکمه
تقدیم و محکمه مطابق به آن حکم
صادر مینماید.

جزء سوم - تفریق به سبب عدم
انفاق

ماده - ۱۹۱:

هرگاه زوج از ادای نفقه امتناع ورزد
در حالیکه ظاهراً مالک دارائی نبوده
و عجز وی از ادای نفقه نیز ثابت شده

۱۸۹ - ماده:

(۱) هغه اشخاص چه د حکم په حیث
ټاکل شوی دی که د هغوی په نظریو
کښی اختلاف موجود شی، د محکمی
له خوا به د نظریو په تجدید مکلف
کیري.

(۲) که اختلاف دوام وکه، محکمه به
نوراشخاص ددی قانون د (۱۸۶)
مادی د درج شوی حکم سره سم د حکم
په حیث ټاکی.

۱۹۰ - ماده:

حکم به خپل تصمیمونه محکمی ته
وړاندی کوی او محکمه به د هغی سره
سم حکم صادروی.

دریم جزء - د نفقی د نه ورکولو په سبب
جدائی

۱۹۱ - ماده:

که میره د نفقی د ورکولو څخه ځان
وزغوری، که په ظاهر کښی دشتمنی
مالک نه وی او د نفقی د ورکولو څخه

نتواند، زوجه می تواند مطالبه تفریق نماید.

ماده - ۱۹۲:

هرگاه زوج عجز خود را از ادای نفقه ثابت نماید، محکمه مدت مناسبی را که از سه ماه تجاوز نکند، به وی مهلت میدهد. در صورتیکه باز هم به ادای نفقه قادر نشود، محکمه به تفریق بین زوجین حکم مینماید.

ماده - ۱۹۳:

تفریق بین زوجین که به سبب عدم ادای نفقه به حکم محکمه صورت بگیرد، در حکم طلاق رجعی بوده، زوج می تواند به زوجه اش در خلال عدت رجوع نماید. مشروط بر اینکه زوج توان مالی و آمادگی خود را به ادای نفقه ثابت نماید.

جزء چهارم - تفریق به سبب غیاب

ماده - ۱۹۴:

هرگاه زوج مدت سه سال یا زیاده از آن بدون عذر معقول غایب گردد، در صورتیکه زوجه از غیاب وی متضرر شود، می تواند از محکمه مطالبه تفریق نماید.

بی بی و سی هم ثابت نه شی، بنسخه کولی شی چه د جدایی غوبنتنه وکی.

۱۹۲ - ماده:

که میره د نفقی د ورکولو خخه خپله بی و سی ثابت نه کی، محکمه به یوه مناسبه موده چه د دری میاشتنو خخه زیاته نه وی، هغه ته مهلت ورکوی. که بیا هم د نفقی په ورکولو قادر نه شی، محکمه به د زوجینو په جدایی حکم کوی.

۱۹۳ - ماده:

جدایی چه د زوجینو ترمنځ د نفقی دنه ورکولو په سبب د محکمی په حکم صورت مومی، د رجعی طلاقو حکم لری، میره کولی شی چه خپلی بنځی ته د عدت د مودی په اوږدو کښی رجوع وکی خو په دی شرط چه میره د نفقی د ورکولو دپاره خپل مالی قدرت او تیاری ثابت کی.

څلورم جزء - د غیابت په سبب جدایی

۱۹۴ - ماده:

که میره دری کاله یا تر هغی خخه زیات بی له معقول عذر خخه غایب شی، په هغه صورت کښی چه بنځه د هغه د غیابت خخه ضرر وگوری، کولی شی چه د محکمی خخه جدایی

گرچه زوج مالک دارائی بوده و زوجه از آن نفقه خود را تأمین کرده بتواند.

ماده - ۱۹۵:

(۱) در صورت غیابت زوج، محکمه بعد از استماع مطالبه تفریق از جانب زوج، موضوع را به زوج غایب کتباً اعلام نموده و مدتی را تعیین مینماید تا در خلال آن زوج مذکور به مسکن فامیل عودت نموده یا زوجه خود را به اقامت گاه خویش طلب نماید.

(۲) در صورتیکه زوج غایب با وجود اعلام محکمه، بدون عذر معقول به غیابت خود ادامه بدهد یا اصلاً وصول اعلام به زوج غیر ممکن باشد، در چنین احوال، محکمه به تفریق بین زوجین حکم مینماید.

ماده - ۱۹۶:

هرگاه زوج به حکم قطعی محکمه به حبس ده سال یا بیشتر از آن محکوم گردیده باشد، زوجه می تواند پس از مدت پنج سال مطالبه تفریق نماید گرچه زوج محبوس توان ادای نفقه را داشته

و غواری، که خه هم میره دشتمنی خاوند وی او بنخه ورخه خپله نفقه پوره کولی شی.

۱۹۵ - ماده:

(۱) دمیره د غیابت په صورت کښی وروسته له دی چه محکمه د ښځی له خوا د جدایی غوښتنه واورى، موضوع به غایب میره ته په لیکلی توگه اعلاموی، او په هغی کښی به یوه موده پاکي چه میره د هغی په اوږدو کښی د خپل فامیل د اوسیدو ځای ته بیرته راشی یا خپله ښځه د خپلی اوسیدنی ځای ته وغواری.

(۲) په هغه صورت کښی چه غایب میره د محکمی د اعلام سره سره بی د معقول عذر څخه خپل غیابت ته دوام ورکي یا دا چه د اعلام رسیدل میره ته بیځی ممکن نه وی، په داسی حالونو کښی به محکمه د زوجینو ترمنځ د جدایی حکم کوی.

۱۹۶ - ماده:

که میره د محکمی په قطعی حکم په لس کلن یا ترهغی زیات حبس باندي محکوم شوی وی، ښځه کولی شی چه د پنځو کلونو د مودی څخه وروسته د جدایی غوښتنه وکي. که خه هم حبس شوی میره د نفقی د ورکولو قدرت

ولری.

باشد.

۱۹۷ - ماده:

ماده - ۱۹۷:

(۱) د غیابت په سبب جدایی د رجعی طلاق حکم لری.

(۱) تفریق به سبب غیاب در حکم طلاق رجعی میباشد.

(۲) که غایب میره حاضر یا بندی شوی میره خلاص شی، کولی شی چه د عدت د پوره کیدو ترمخه خپلی بنځی ته رجوع وکی.

(۲) هرگاه زوج غایب حاضر با زوج محبوس رها گردد، میتواند قبل از تکمیل عدت به زوجه خود رجوع نماید.

نهم مبحث - د ازدواج د منحلیدلو آثار - لمړی فرعه - عدت

مبحث نهم - آثار انحلال ازدواج فرع اول - عدت

۱۹۸ - ماده:

ماده - ۱۹۸:

عدت دیوی ټاکل شوی مودی څخه عبارت دی چه د هغی په تیریدو سره د ازدواج ټول مرتب آثار د منځه ځی

عدت عبارت از مدت معینست که با انقضای آن تمام آثار مرتبه ازدواج از بین میرود.

۱۹۹ - ماده:

ماده - ۱۹۹:

(۱) د عدت د پوره کیدو ترمخه هیڅوک بی دمیره څخه نه شی کولی چه د معتدی سره ازدواج وکی.

(۱) قبل از تکمیل عدت هیچکس بدون از زوج نمی تواند با معتده ازدواج نماید.

(۲) په لاندنیو مواردو کښی په بنځه عدت لږمیری:

(۲) در موارد ذیل عدت بر زوجه لږم میگرد:

۱- په هغه حالت کښی چه د زوجینو ترمنځ جدایی په صحیحی نکاح یا فاسدی نکاح کښی د دخول یا صحیح خلوت یا فاسد خلوت څخه وروسته په صحیحی نکاح کښی صورت موندلی

۱ - در صورتیکه تفریق بین زوجین در نکاح صحیح یا فاسد، بعد از دخول و یا بعد از خلوت صحیح یا خلوت فاسده در نکاح صحیح صورت گرفته باشد. خواه این

تفریق باساس طلاق رجعی، بائن صغرا یا طلاق باین کبری صورت گرفته باشد.

وی، عام له دی چه دا جدایی د رجعی، یا بائن صغری یا باین کبری طلاق په اساس صورت موندلی وی.

۲ - در حالیکه تفریق به سبب لعان، عیب نقصان مهر، خیار بلوغ و افواکه، فسخ، متارکه در نکاح فاسد یا وطی به شبهه صورت گرفته باشد.

۲ - په هغه حالت کښی چه جدایی د لعان، عیب، دمهر دکموالی، دبلوغ دخیار، دنفقی د نه ورکولو، فسخ، په فاسدی نکاح کښی د متارکی یا په شبهی سره د وطی په سبب صورت موندلی وی.

ماده - ۲۰۰:

هرگاه زوج در نکاح صحیح قبل از دخول و یا بعد از آن وفات نماید، عدت بر زوجه لازم می گردد.

۲۰۰ - ماده:

که میرپه په صحیحی نکاح کښی د دخول څخه تر مخه یا د دخول څخه وروسته مړشی، پر ښځه عدت لازمیری.

ماده - ۲۰۱:

(۱) عدت در طلاق و تمام انواع فسخ بعد از نکاح صحیح برای زن مدخول بهای حقیقی یا حکمی که حامله نبوده و حیض گردد، سه حیض کامل میباشد.

۲۰۱ - ماده:

(۱) د طلاق عدت او د فسخی د ټولو انواعو عدت د داسی ښځی د پاره چه د صحیحی نکاح کی پری په حقیقی یا حکمی توگه دخول شوی وی او حامله نه وی، دری پوره حیضونه دی، که حیضه کیږی.

(۲) حیضیکه در آن طلاق یا تفریق صورت گرفته در عدت محسوب نمی گردد.

(۲) په هغه حیض کښی چه طلاق یا جدائی صورت موندلسی، نه حساییږی.

ماده - ۲۰۲:

عدت در طلاق یا فسخ برای

۲۰۲ - ماده:

د هغی ښځی دپاره چه صغیره وی

منکوحه آیه یا منکوحه ایکه به سن بلوغ رسیده و حایض نگردیده سه ماده کامل می باشد.

ماده - ۲۰۳:

هرگاه همراه و آیه عدت شان را بحساب ماه آغاز کرده و قبل از تکمیل سه ماه حایض شوند، عدت شان سه حایض کامل میباشد.

ماده - ۲۰۴:

(۱) عدت زوجه عادی به طهر متداوم، یک سال کامل است. مشروط بر اینکه معتده در خلال این مدت حایض نشود. در صورت حایض شدن در سال اول، عدت با ختم سال دوم که معتده در آن حایض نشده باشد، تکمیل میگردد.

(۲) اگر در سال دوم نیز حایض گردد، عدت به مجرد مشاهده خون در سال سوم و یا به ختم آن، بدون مشاهده خون تکمیل می گردد.

یای حایض قطع شوی وی یا منکوحه چه د بلوغ عمرته رسیدلی وی خونه حایضه کیپی، په طلاق یا فسخ کنبی یی عدت پوره دری میاشتی دی.

ماده - ۲۰۳:

که همراهی او هغی بنخی چه حایض یی قطع شوی وی او خپل عدت یی د میاشتی په حساب شروع کړی وی او د دری میاشتو دپوره کیدو ترمخه حایضی شی، دهغوی عدت پوره دری حایضه دی.

ماده - ۲۰۴:

(۱) د عادی بنخی عدت چه دوام لرونکی پاکی ولری اونه حایضه کیپی پوره یو کال دی، په دی شرط چه معتده د دی مودی په اوږدو کنبی حایضه نه شی. په هغه صورت کی چه په لمړنی کال کنبی حایضه شی، نوعدت د دوهم کال په پای کنبی چه معتده په کنبی حایضه نه شی، پوره کیپی.

(۲) که په دوهم کال کنبی هم حایضه شی، نوعدت په دریم کال کنبی د وینو د لیدو سره سم او که په دریم کال کنبی یی وینه ونه لیده، دهغی کال په پای کنبی یی عدت پوره کیپی.

۲۰۵- ماده:

که بنحی په دوام لرونکی وینی تویدو داسی عادت پیدا کړی وی چه خپل میاشتنی عادت یی هیرکړی وی، نو د داسی بنحی عدت د طلاق یا فسخ کیدو وروسته، پوره اووه میاشتی دی.

۲۰۵- ماده:

عدت زوجۀ عادی به خون ریزی متداوم که ترتیب عادت ماهوار خود را فراموش کرده باشد، بعد از وقوع طلاق و یا فسخ، هفت ماه کامل می باشد.

۲۰۶- ماده:

د حاملی بنحی عدت د حمل د پوره زېږیدو سره پوره کيږی، په دی شرط چه د حمل د اعضا وو تشکل پوره یا یوه حصه یی ظاهر شوی وی.

۲۰۶- ماده:

عدت زوجۀ حامله با وضع کامل حمل تکمیل می گردد. مشروط بر اینکه تشکل اعضای حمل تماماً و یا قسمأ ظاهر باشد.

۲۰۷- ماده:

د مرگ عدت خلور میاشتی اولس ورخی دی، مگر داچه بنحۀ حامله وی، په دی صورت کنبی ددی قانون د (۲۰۶) مادی درج شوی حکم تطبیقیږی.

۲۰۷- ماده:

عدت وفات چهار ماه و ده روز است، مگر اینکه زوجۀ حامله باشد. درین صورت حکم مندرج ماده (۲۰۶) این قانون تطبیق می گردد.

۲۰۸- ماده:

که میړه د خپلی بنحی د عدت دپوره کیدو تر مخه مړشو، د طلاق عدت بیخی لغو او د دی قانون د (۲۰۷) مادی د درج شوی حکم سره سم د وفات عدت لازمېږی، عام له دی چه دا طلاق د میړه په صحت یا دمرگ په مرض کنبی واقع شوی وی.

۲۰۸- ماده:

هرگاه زوج قبل از تکمیل عدت طلاق زوجۀ خود وفات نماید، عدت طلاق تماماً ملغی و عدت وفات مطابق به حکم ماده (۲۰۷) این قانون لازم می گردد. خواه این طلاق در حال صحت و یا مرض موت زوج صورت گرفته باشد.

۲۰۹ - ماده:

که ميره د مرگ په مرض کښی خپله ښځه بې د هغی د رضا څخه په بائن طلاق، طلاقه کی او د عدت په اوږدو کښی مړشی، ښځه د میراث حق لری، په طلاق او وفات دواړو کښی چه د هریو د عدت موده اوږده وه هغه به پوره کوی.

ماده - ۲۰۹:

هرگاه زوجیکه در حال مرض موت، زوجه اش را بدون رضای وی طلاق بائن نموده و در خلال عدت وفات نماید، زوجه مستحق میراث گردیده، هر یک از عدت طلاق یا وفات را که مدت آن بیشتر باشد، تکمیل مینماید.

۲۱۰ - ماده:

که ميره د بائن صغری د طلاق معتدی سره د عدت په اوږدو کښی ازدواج وکی او بیایی طلاقه کی، په دی صورت کښی ښځه د پوره مهر حق لری، نوی عدت به پوره کوی که څه هم دا طلاق د دخول څخه ترمنځه واقع شوی وی.

ماده - ۲۱۰:

هرگاه زوج با معتده طلاق بائن صغری در خلال عدت ازدواج نموده و مجدداً طلاق نماید، درین صورت زوجه مهر کامل را مستحق گردیده عدت جدید را تکمیل مینماید. گرچه این طلاق قبل از دخول صورت گرفته باشد.

۲۱۱ - ماده:

عدت د طلاق د واقع کیدو، وفات، فسخ، جدایی او یا په فاسده نکاح کښی د متارکی سره یو ځای پیل کیږی.

ماده - ۲۱۱:

عدت به مجرد وقوع طلاق، وفات، فسخ، تفريق و یا متارکه در نکاح فاسد آغاز می گردد.

دوهمه فرعه - د عدت نفقه

۲۱۲ - ماده:

هرنوع جدایی چه دميره له خوا واقع کیږی، عام له دی چه طلاق وی یا فسخ، د عدت د نفقی د ساقطیدو

ماده - ۲۱۲:

هر نوع تفريقیکه از جانب زوج واقع می گردد، خواه طلاق باشد و یا فسخ، موجب اسقاط نفقه عدت زوجه

نمی گردد، گرچه زوج قصوری در آن نداشته باشد. نفقه معتمدات آتی الذکر بر زوج لازم است:

۱ - معتمدۀ طلاق رجعی، بائن صغری و بائن کبری، خواه زوجه حامله باشد یا نه.

۲ - معتمدۀ لعان، ایلا و خلع. مگر اینکه از نفقه خود ابرا داده باشد.

۳ - معتمدۀ ایکه تفریق وی به سبب امتناع زوج از قبول اسلام صورت گرفته باشد.

۴ - معتمدۀ ایکه زوج عقد نکاح را به سبب خیار بلوغ و افاقه، فسخ نموده باشد.

۵ - معتمدۀ ایکه تفریق وی به اثر مرتد شدن زوج یا به اثر ارتکاب فعلیکه موجب حرمت مصاهره می گردد، صورت گرفته باشد.

ماده - ۲۱۳:

نفقه معتمدۀ ایکه عقد نکاح را به سبب خیار بلوغ، نقصان مهر یا معیوب بودن زوج فسخ نموده باشد، ساقط نمی گردد. مشروط بر اینکه معتمدۀ در مورد فوق قصوری نداشته

موجب نه گرخی، که خه هم میره په هغی کنبی قصور ونه لری د لاندنیو معتمدو نفقه پر میره لزمه ده:

۱ - د رجعی، بائن صغری، بائن کبری معتمدۀ، عام له دی چه بنځه حامله وی او که نه وی.

۲ - د لعان، ایلاء او خلع معتمدۀ، مگر داچه د نفقی څخه یی ابراء ورکړی وی.

۳ - د هغی معتمدی چه جدایی د اسلام څخه د هغی د میره د ځان ژغورلو په سبب صورت موندلی وی.

۴ - هغه معتمدۀ چه میره د نکاح د عقد د بلوغ د خیار او ادراک په سبب فسخ کړی وی.

۵ - هغه معتمدۀ چه دهغی جدایی دمیره دمرتد کیدو په اثر یا د داسی فعل د ارتکاب په اثر صورت موندلی وی، چه د مصاهره د حرمت موجب وگرخی.

۲۱۳ - ماده:

د هغی معتمدی نفقه چه د نکاح عقد یی د بلوغ د خیار، د نفقی د کموالی یا د میره د معیوبیت په سبب فسخ شوی وی، نه ساقطیږی. خو په دی شرط چه معتمدۀ په پورتنیو مواردو

کنبی قصور ونه لری.

باشد.

۲۱۴ - ماده:

هر نوع جدایی چه د بنخی د قصور او غوښتنی په سبب واقع شوی وی، د عدت د نفقی د سقوط موجب کیږی. په ذکر شوی صورت کنبی که څه هم د جدایی سبب د عدت د پوره کیدو تر مخه له منځه تللی وی، معنده بیا د نفقی حق نه لری.

ماده - ۲۱۴:

هر نوع تفریق که به سبب قصور زوجه و مطالبه وی واقع شده باشد، موجب اسقاط نفقه عدت میگردد. در صورت فوق گرچه سبب تفریق قبل از تکمیل عدت از بین رفته باشد، معنده دو باره مستحق نفقه نمی گردد.

۲۱۵ - ماده:

د میره د وفات په صورت کنبی، بنځه د نفقی حق نه لری عام له دی چه حامله وی او که نه وی.

ماده - ۲۱۵:

در صورت وفات زوج، زوجه مستحق نفقه نمی گردد، خواه زوجه حامله باشد یا نه.

۲۱۶ - ماده:

که د معندی نفقه د میره له خوا ونه ټاکل شی او معنده هم د عدت تر پای پوری د هغی غوښتنه ونه کی، د عدت نفقه ساقطیږی.

ماده - ۲۱۶:

هرگاه نفقه معنده از طرف زوجه تعیین نگردیده و معنده نیز مطالبه آنرا تا ختم عدت نکرده باشد، نفقه عدت ساقط میگردد.

لسم مبحث - د اولاد حقوق

لمړی فرعه - نسب

لمړی جزء - په صحیحی نکاح کنبید
نسب ثبوت

مبحث دهم - حقوق اولاد

فرع اول - نسب

جزء اول - ثبوت نسب در نکاح
صحیح

۲۱۷ - ماده:

د حمل کمه موده شپږ میاشتی او

ماده - ۲۱۷:

کمترین مدت حمل شش ماه واکثر آن

زیاته موده یی یو کال دی.

یکسال است.

۲۱۸ - ماده:

په صحیح ازدواج کښی دهری ښځی
 طفل میړه ته منسوبیږی، په دی شرط
 چه د ازدواج په عقد کښی د حمل کمه
 موده تیره شوی وی دمیړه او د ښځی
 ترمنځ یوځای والی او صحیح خلوت
 ثابت وی.

ماده - ۲۱۸:

طفل هر زوجه در ازدواج صحیح
 منسوب به زوج میگردد. مشروط بر
 اینکه کمترین مدت حمل در عقد
 ازدواج سـپـری شده مقاربت و
 خلوت صحیحـه بین زوجین ثابت
 باشد.

۲۱۹ - ماده:

که ښځه د ازدواج د عقد څخه وروسته
 د شپږو میاشتو څخه په کمه موده
 کښی طفل وزیږوی، نو طفل میړه ته نه
 منسوبیږی. مگر داچه میړه یی د زنا د
 لازی څخه د طفل نسبت ځان ته
 وکی.

ماده - ۲۱۹:

هرگاه زوجه در مدت کمتر از ششماه
 از عقد ازدواج وضع حمل نماید،
 چنین طفل منسوب به زوج نمی
 گردد. مگر اینکه زوج نسبت طفل
 را بغیر از طریق زنا بخود ادعا
 نماید.

دوهم جزء - د جدائی او دمیړه د مرگ
 وروسته، د نسب ثبوت

جزء دوم - ثبوت نسب بعد از تفریق
 یا وفات زوج

۲۲۰ - ماده:

که د طلاق یا وفات معتده د میړه د
 طلاق یا وفات څخه وروسته د یوه کال
 څخه په زیاته موده کښی وزیږیږی، د
 داسی معتدی د نسب دعوی نه
 اوریدله کیږی. مگر داچه د طلاق په
 صورت کښی پخپله میړه او د وفات
 په صورت کښی د میړه ورثه، د طفل
 نسبت خپل ځان ته وکی.

ماده - ۲۲۰:

هرگاه معتده طلاق یا وفات در
 مدت بیشتر از یکسال از طلاق یا
 وفات زوج وضع حمل نماید،
 دعوی نسب چنین معتده قابل
 سمع نمی باشد. مگر اینکه در
 صورت طلاق زوج و در وفات، ورثه
 زوج نسبت طفل را بخود ادعا
 نماید.

۲۲۱ - ماده:

که طلاقه شوی یا بنسخه د خپل میړه د مرگ څخه وروسته د خپل عدت په پوره کیدو اقرار وکی، د هغوی د طفل نسبت میړه ته هغه وخت ثابتیږی چه زیږیدنه د اقرار څخه وروسته د شپږو میاشتو څخه په کمه موده کښی یا دمیر په د طلاق یا وفات څخه دیوه کال نه په کمه موده کښی صورت موندلی وی.

۲۲۱ - ماده:

هرگاه مطلقه یا زوجه بعد از وفات زوج به تکمیل عدت خود اقرار نماید، نسبت طفل او به زوج وقتی ثابت می گردد که وضع حمل در مدت کمتر از شش ماه از اقرار او یا کمتر از یک سال از طلاق یا وفات زوج، صورت گرفته باشد.

دریم جزء - په فاسده نکاح کښی او دشبهي په دخول کښی د نسب ثبوت

جزء سوم - ثبوت نسب در نکاح فاسد و دخول به شبهه

۲۲۲ - ماده:

(۱) د ښځی طفل په فاسده نکاح کښی هغه وخت میړه ته منسوبیږی چه طفل کم ترکمه شپږ میاشتو وروسته د دخول د نیټی څخه زیږیدلی وی.

۲۲۲ - ماده:

(۱) طفل زوجه در نکاح فاسد وقتی به زوج منسوب میگردد که طفل اقلاً بعد از ششماه از تاریخ دخول تولد شده باشد.

(۲) د متارکی یا جدائی په حالت کښی، طفل هغه وخت میړه ته منسوبیږی چه کم ترکمه دیوه کال په اوږدو کښی زیږیدلی وی.

(۲) در صورت متارکه یا تفریق، طفل وقتی به زوج منسوب میگردد که حداکثر در خلال مدت یکسال تولد شده باشد.

۲۲۳ - ماده:

د نسب د ثبوت په حالت کښی که څه هم نکاح فاسده وی یا دخول په شبهي سره صورت موندلی وی، د خپلوی مرتب آثار لکه نفقه، میراث، حرمت او

۲۲۳ - ماده:

در صورت ثبوت نسب گرچه در نکاح فاسد یا دخول به شبهه باشد، آثار مرتبه قرابت از قبیل نفقه، ارث، حرمت و امثال آن ثابت می

داسی نور ثابتیری.

گردد.

خلورم جزء - په نسب اقرار

جزء چهارم - اقرار به نسب

۲۲۴ - ماده:

ماده - ۲۲۴:

په نسبت ثبوت د زوی ولی د اقرار په وسیله که څخه هم د مرگ په مرض کښی وی، هغه وخت صورت موندلی شی چه:

ثبوت نسب توسط اقرار به نبوت گرچه در حال مرض موت باشد، وقتی صورت می گیرد که:

۱ - اقرار کوونکی په داسی عمر کښی وی چه اقرار کړه شوی د هغه زوی کیدلی شی

۱ - مقرر در سنی باشد که مقرر له فرزند وی شده بتواند.

۲ - اقرار کړه شوی معلوم نسب ونه لری.

۲ - مقرر له نسب معلوم نداشته باشد.

۳ - ممیز اقرار کړه شوی د اقرار کوونکی د عوی تصدیق کی.

۳ - مقرر له ممیز ادعای مقرر را تصدیق نماید.

۲۲۵ - ماده:

ماده - ۲۲۵:

د نسب اقرار د ښځی یا معتدی په وسیله، هغه وخت ثابتیری چه میړه د ښځی اقرار تصدیق یا د ښځی له خوا ثابتوونکی دلیلونه اقامه شوی وی.

نسب توسط اقرار زوجه یا معتده، وقتی ثابت میگردد که زوج اقرار زوجه را تصدیق و یا از طرف زوجه ادله مثبتة ارائه گردیده باشد.

۲۲۶ - ماده:

ماده - ۲۲۶:

که د چا نسب معلوم نه وی او دبل چا په پلار ولی یا مور ولی اقرار وکی، د هغه نسب هغه وخت ثابتیری چه:

شخصیکه نسب وی معلوم نباشد و به ابوت یا امومت شخص اقرار نماید، نسب وی وقتی ثابت می گردد که:

۱ - مقرر در سنی باشد که
فرزند مقرر له شده
تواند.

۲ - مقرر له ادعای مقرر را تصدیق
نماید. درین صورت حقوق ابوت و
بنوت در برابر یکدیگر ثابت
میگردد.

ماده - ۲۲۷:

اقرار به نسب در خارج از بنوت،
ابوت و امومت بر غیر تأثیری ندارد،
مگر اینکه تصدیق نموده باشد.

ماده - ۲۲۸:

شخصیکه نسب وی معلوم بوده و به
صفت فرزند خوانده شود، آثار ثبوت
نسب از قبیل نفقه، اجرت حضانت،
میراث، حرمت مصاهره و حرمت
ازدواج مطلقه بر آن مرتب نمی
گردد.

فرع دوم - رضاع

ماده - ۲۲۹:

اجرت شیر دادن طفل بزمه شخصی
است که به ادای نفقه وی مکلف
است. این اجرت به مقابل تغذیه طفل
پرداخته میشود.

۱ - اقرار کوونکی په داسی عمر کی
وی چه د اقرار کره شوی زوی کیدلی
شی.

۲ - اقرار کره شوی د اقرار کوونکی
دعوی تصدیق کړی. په دی صورت
کښی د پلار ولی او زوی ولی حقوق د
یو په بل ثابتیږی.

۲۲۷ - ماده:

په نسب اقرار د زوی ولی، پلار ولی او
مور ولی نه بهر په بل چا تاثیر نلری،
مگر داچه تصدیق یی کړی وی.

۲۲۸ - ماده:

که دچا نسب معلوم وی او د زوی په
صفت ونیول شی، د نسب د ثبوت آثار
لکه نفقه، د حضانت اجوره،
میراث، د مصاهره حرمت او د
طلاق شوی ښځی حرمت پری نه
مرتبیږی.

دوهمه فرع - رضاع

۲۲۹ - ماده:

د طفل د شیدو ورکولو اجوره د هغه چا
په غاړه ده چه د هغه د نفقی په ورکولو
مکلف وی. دا اجوره د طفل د تغذیې
په مقابل کښی ورکول کیږی.

۲۳۰ - ماده:

مورچه ترخو د میړه د نکاح په قید یا د رجعی طلاق په عدت کښی وی، طفل ته د شیدو دورکولو د اجوری حق نه لری.

ماده - ۲۳۰:

مادر تا وقتیکه در قید نکاح زوج بوده یا در عدت طلاق رجعی باشد، مستحق اجرت شیر دادن طفل نمی گردد.

۲۳۱ - ماده:

که مور خپل طفل ته دبائن طلاق د عدت په اوږدو کښی یا د هغی د پوره کیدو وروسته، شیدی ورکی، د اجوری حق لری.

ماده - ۲۳۱:

هرگاه مادر طفلش را در خلال عدت طلاق بائن یا بعد از تکمیل آن شیر بدهد، مستحق اجرت میگردد.

۲۳۲ - ماده:

مور د دوه کلونو څخه له زیاتی مودی، طفل ته د شیدو د ورکولو د اجوری حق نه لری.

ماده - ۲۳۲:

مادر بییش از دو سال، مستحق اجرت شیر دادن طفل نمی گردد.

۲۳۳ - ماده:

که بله ښځه بی له اجوری یا د هغی اجوری څخه چه د طفل مور یی غواړی، په کمه اجوره د طفل شیدو ورکولو ته حاضره شی، مور د شیدو ورکولو حق نه لری.

ماده - ۲۳۳:

هرگاه زن دیگری بدون اجرت یا به اجرت کمتر از آنچه مادر مطالبه می نماید، به شیر دادن طفل حاضر شود، مادر مستحق اجرت شیر دادن نمی گردد.

۲۳۴ - ماده:

کومه اجوره چه د شیدو ورکولو له امله مورته ټاکل شوی، د طفل د پلار د مړینی له امله نه ساقطیږی او د مړی د ترکی څخه دنورو قرضونو په خیر اداء کیږی.

ماده - ۲۳۴:

اجرتیکه نسبت شیر دادن برای مادر تعیین گردیده، به علت وفات پدر طفل ساقط نشده، از ترکه متوفی مثل سایر دیون پرداخته میشود.

۲۳۵ - ماده:

کومه ښځه چه طفل ته د هغه د زیږیدو د نیټې څخه تر دوه کلونو پورې شیدی ورکی، د طفل رضاعی مور او د کوم سړي د یوځای والی څخه چه د هغی شیدی پیدا شوی، د طفل رضاعی پلار گڼل کیږی او د دی قانون د (۸۴) مادی درج شوی حکمونه ور باندی تطبیقیری.

ماده - ۲۳۵:

زنیکه طفلی را قبل از تکمیل مدت دو سال از تولد وی شیر بدهد، مادر رضاعی طفل و شخصیکه به سبب مقاربت او شیر بوجود آمده باشد، پدر رضاعی وی محسوب شده و احکام مندرج ماده (۸۴) این قانون بر آن تطبیق می گردد.

دریمه فرعه - حضانت

۲۳۶ - ماده:

(۱) حضانت د طفل دساتنی او پالنی څخه په هغی مودی کښی عبارت دی، چه طفل د ښځی ساتنی او پالنی ته محتاج وی.

ماده - ۲۳۶:

(۱) حضانت عبارت از حفاظت و پرورش طفل است در مدتی که طفل به حفاظت و پرورش زن محتاج باشد.

۲۳۷ - ماده:

نسبی مور د زوجیت په اوږدوکی او د جدایی وروسته د طفل د ساتنی او پالنی په باره کښی د لمړیوالی حق لری، خو په دی شرط چه د حضانت د شرطونو لرونکی وی.

ماده - ۲۳۷:

مادر نسبی در خلال زوجیت و بعد از تفریق به حفاظت و پرورش طفل حق اولیت دارد. مشروط بر اینکه واجد شرایط اهلیت حضانت باشد.

۲۳۸ - ماده:

کومه ښځه چه د طفل حضانت په غاړه اخلی باید چه عاقله، بالغه او امینه

ماده - ۲۳۸:

زنیکه حضانت طفل را بعهدہ می گیرد باید عاقله، بالغه و امینه بوده

که خوف ضیاع طفل نسبت عدم واریسی وی متصور نباشد و توان حفاظت و پرورش طفل را داشته باشد.

وی چه د طفل ضایع کیدل د هغی دبی پروایی له امله متصور نه وی، او د طفل د ساتنی او پالنی توان ولری.

ماده - ۲۳۹:

زنایکه حق حضانت طفل را دارند به ترتیب درجه استحقاق عبارت اند از:

۱- مادر، مادر مادر و یا بالاتر از آن.

۲- مادر پدر.

۳- خواهر اعیانی.

۴- خواهر اخیافی.

۵- خواهر علاتی.

۶- دختر خواهر اعیانی.

۷- دختر خواهر اخیافی.

۸- دختر خواهر علاتی.

۹- خاله اعیانی

۱۰- خاله اخیافی.

۱۱- خاله علاتی.

۲۳۹ - ماده:

کومی ښځی چه د طفل د حضانت حق لری، د حق لرلو د درجی په ترتیب په لاندی ډول دی:

۱- مور، د مور مور او یا ترهغی پورته.

۲- دپلار مور.

۳- اعیانی خور.

۴- اخیافی خور.

۵- علاتی خور.

۶- د اعیانی خورلور.

۷- د اخیافی خور لور.

۸- د علاتی خور لور.

۹- اعیانی ترور

۱۰- اخیافی ترور.

۱۱- علاتی ترور.

۱۲ - دپلار اعيانی ترور. ۱۲ - خاله اعيانی پدر.

۱۳ - دپلار اخیافی ترور. ۱۳ - خاله اخیافی پدر.

۱۴ - دپلار علانی ترور. ۱۴ - خاله علانی پدر.

۱۵ - دمور عمه. ۱۵ - عمه مادر.

۱۶ - دپلار عمه. ۱۶ - عمه پدر.

۲۴۰ - ماده:

ماده - ۲۴۰:

که د دی قانون د (۲۳۹) مادی اشخاص موجود نه شوي یا د حضانت د شرطونو اهلیت ونه لری، د حضانت حق د طفل عصبه ووته د میراث په ترتیب انتقالیږي.

هرگاه اشخاص مندرج ماده (۲۳۹) این قانون وجود نداشته یا فاقد شرایط اهلیت حضانت باشند، حق حضانت به عصبات طفل به ترتیب میراث انتقال مینماید.

۲۴۱ - ماده:

ماده - ۲۴۱:

که د دی قانون د (۲۳۹ - ۲۴۰) مادو درج شوی اشخاص موجود نه وو یا دحضانت د شرطونو اهلیت ونه لری نو طفل د ساتنی او پالنی د پاره د ذوی الارحامو دجملی څخه نږدی محرم ته د حق لرلو د درجی په ترتیب، لاندنیو اشخاصو ته سپارل کیږي:

هرگاه اشخاص مندرج مواد (۲۳۹ و ۲۴۰) این قانون وجود نداشته یا فاقد شرایط اهلیت حضانت باشند، طفل جهت حفاظت پرورش به نزدیکترین محرم از ذوی الارحام وی به ترتیب درجه استحقاق، به اشخاص ذیل سپرده میشود:

۱ - دمور پلار.

۱ - پدر مادر.

۲ - اخیافی ورور.

۲ - برادر اخیافی.

۳ - د اخیافی ورور ځوی.

۳ - پسر برادر اخیافی.

۴ - اخيافي تره. ۴ - کاکای اخيافي.

۵ - اعياني ماما. ۵ - مامای اعياني.

۶ - علائي ماما. ۶ - مامای علائي.

۷ - اخيافي ماما. ۷ - مامای اخيافي.

دکاکا لور، د عمی لور، د ماما لور او د ترور لور (د خاله لور) د هلکانو د حضانت حق نه لری. د کاکا زوی، د عمی زوی، د ماما زوی، او د ترور زوی (د خاله زوی) د جنکیانو د حضانت حق نه لری.

۲۴۲ - ماده: ۲۴۲ - ماده:

که له یوه څخه زیات اشخاص د حضانت حق ولری، قاضی کولی شی هغه شخص انتخاب کی چه د طفل په گټه وی.

۲۴۳ - ماده: ۲۴۳ - ماده:

که د حضانت حق په یوه قانونی سبب ساقط شی، نو کله چه سبب د مینځه ولاړشی، دا حق بیرته عودت کوی.

۲۴۴ - ماده: ۲۴۴ - ماده:

د حضانت اجوره په پلار لږمه ده او دا درضاع او نفقی څخه جدا ده، که طفل د شخصی شتمنی خاوند وی نو د اجرت حضانت غیر از اجرت رضاع و نفقه بوده و پدر طفل به پرداخت آن مکلف میباشد. در صورتیکه طفل

مالک دارائی شخصی باشد، این اجرت از دارائی وی پرداخته میشود. مگر اینکه پدر تبرعاً آنرا بپردازد.

ماده - ۲۴۵:

(۱) مادر تا وقتی که در قید نکاح یا عدت طلاق رجعی زوج باشد، مستحق اجرت حضانت نمیگردد.

(۲) در صورتیکه در عدت طلاق بائن بوده یا با شخصی که محرم طفل است ازدواج کرده و یا معتده او باشد، مستحق اجرت حضانت می گردد.

ماده - ۲۴۶:

هر گاه شخص مکلف به پرداخت اجرت حضانت، معسر بوده و یکی از محارم حضانت طفل را تبرعاً بعهده گیرد، حاضنه مـخیر است که حضانت را بدون اجرت بعهده گرفته و یا او را به متبرع واگذار شود.

ماده - ۲۴۷:

هر گاه شخص مکلف به پرداخت اجرت حضانت، موسر بوده و طفل نیز مالک دارائی باشد، طفل در مقابل اجرت مثل، به مادر تسلیم میگردد.

حضانت اجوره د هغه د شتمنی څخه ور کوله کیږي، مگر دا چه پلاریږي په تبرعی صورت ورکي.

۲۴۵ - ماده:

(۱) مورچه ترڅو د نکاح په قید یا درجعی طلاقو په عدت کښی وی، د حضانت د اجوری حق نه لری.

(۲) که د طفل مور د بائن طلاق په عدت کی وی یا یی د طفل د محرم سره نکاح کړی وی او یا د هغه په عدت کښی وی، د حضانت د اجوری حق لری.

۲۴۶ - ماده:

که څوک د حضانت د اجوري په ورکولو مکلف وي خو غریب وی او د طفل یوه محرمه د هغه حضانت بي له اجوري په غاړه واخلي، نو هغه څوک چه د حضانت حق لري، کولي شي چه دور کوتي حضانت بی له اجوری په غاړه واخلي او یا یي هغه چاته پرېږدي چه اجوره نه غواړی.

۲۴۷ - ماده:

که څوک د حضانت د اجوري په ورکولو مکلف وي او شتمن وي او طفل هم شتمن وي، طفل د مثلي اجوري په مقابل کښي مورته سپارل کیږي، که

گرچه این اجرت از دارائی صغیر
پرداخته شود.

ماده- ۲۴۸:

هرگاه زوجه ناشزه گردد و سن طفل از
پنج سال متجاوز باشد، محکمه می
تواند طفل را بهر یک از زوجین که
بیشتر به مصلحت طفل باشد، تسلیم
نماید.

ماده- ۲۴۹:

مدت حضانت پسر با سن هفت و از
دختر با سن (۹) سالگی تمام خاتمه
پیدا میکند.

ماده- ۲۵۰:

محکمه می تواند مدت حضانت
مندرج ماده (۲۴۹) این قانون را
تمدید نماید. مشروط بر اینکه مدت
تمدید شده از دو سال تجاوز نکند.

ماده- ۲۵۱:

هرگاه ثابت گردد شخصیکه حضانت
طفل را بعهدہ دارد گرچه پدر وی نیز
باشد، به مصلحت طفل تمام نمی
شود، محکمه می تواند طفل را جهت
حفاظت و پرورش به شخصیکه به
درجه دوم مستحق حضانت است،
تسلیم نماید.

خه هم دا اجوره د طفل د شتمني خخه
ور کول شی.

۲۴۸ - ماده:

که بنځه ناشزه شي او د طفل عمر د
پنځو کلونو خخه زیات وي، محکمه
کولي شي چه د زوجینو خخه هریو چه
د طفل په گټه وي هغه ته يي تسلیم
کي.

۲۴۹ - ماده:

د هلک د حضانت موده پوره
اووه کاله او د جلي پوره (۹) کاله
ده.

۲۵۰ - ماده:

محکمه کولي شي چه د دي قانون
د (۲۴۹) مادي درج شوي د حضانت
موده اوږده کي. خو په دي شرط چه د
دوه کلونو خخه زیاته نه وي.

۲۵۱ - ماده:

که ثابتہ شي هغه څوک چه د طفل
حضانت په غاړه لري د طفل په گټه نه
وي، که خه هم پلار يي وي، په دي
صورت کښی محکمه کولي شي چه
طفل دساتني او پالني دپاره هغه چاته
وسپاري چه په دوهمه درجه کښي د
حضانت حق لری.

۲۵۲ - ماده:

مادر تا وختيکه در قيد نکاح يا عدت باشد، نمی تواند بدون اجازه پدر، طفل را با خود به سفر ببرد.

مورچه ترخو د نکاح او عدت په قيد کي وي، نه شي کولي چه طفل د خان سره بي د هغه د پلار د اجازي سفرته ويسي.

۲۵۳ - ماده:

حاضنه غير از مادر نمی تواند بدون اجازه ولي، طفل را با خود به سفر ببرد.

که حاضنه د مور څخه پرته بل څوک وي، نو نه شي کولي چه د طفل د ولي د اجازي په غير هغه د خان سره سفرته ويسي.

۲۵۴ - ماده:

پدر طفل نمی تواند در خلال مدت حضانت بدون اجازه حاضنه، طفل را با خود به سفر ببرد.

د طفل پلار نه شي کولي چه د حضانت په موده کښي د حاضني د اجازي په غير، طفل د خان سره سفرته ويسي.

۲۵۵ - ماده:

زنیکه شوهر نداشته و نتواند تأمین معیشت نماید، نفقه وی را ولی محرمش تا وقتی میپردازد که مشارالیه در مسکن ولی محرم مذکور سکونت داشته باشد.

کومه ښځه چه مېړه نه لري او د نفقي قدرت هم نه لري، نفقه به یی محرم ولي ترهغی ورکوی چه د محرم ولي سر یو ځای اوسیږی.

فرع چهارم - اتفاق

څلورمه فرعه - د نفقي ورکول

جزء اول - نفقه اولاد

لمړی جزء - د اولاد نفقه

۲۵۶ - ماده:

نفقه با تمام انواع آن در قسمت پسر صغیر تا وقت توان کسب و

نفقه د ټولو انواعو سره د صغیر هلک د پاره ترهغه وخته پوري چه د کسب او

کار و در قسمت دختر صغیره تا وقت ازدواج بدوش پدر می باشد.

ماده- ۲۵۷:

نفقه پسر کبیر که توان کسب و کار را نداشته و فقیر باشد، همچنان نفقه دختر کبیره فقیره تا وقت ازدواج بدوش پدر وی میباشد.

ماده- ۲۵۸:

(۱) مصارف نفقه پسر یا دختر صاحب کسب و کار در صورت کفایت از عوایدشان تأمین گردیده و در صورت عدم کفایت بقیه نفقه از طرف پدر تکمیل میگردد.

(۲) هر گاه عواید کسب و کار اولاد بیشتر از مصارف نفقه شان باشد، مقدار اضافی از طرف پدر ذخیره شده بعد از بلوغ به آنها مسترد میگردد.

ماده- ۲۵۹:

هر گاه پدر توان پرداخت نفقه اولاد خود را نداشته و از کسب و کار نیز عاجز باشد، مکلفیت نفقه اولاد به ولی بعد از پدر انتقال مینماید.

کار قدرت پیداکی، اودصغیری جلی دپاره ترهغه وخته پوری چه ازدواج وکی، دپلار په غاړه ده.

۲۵۷ - ماده:

د بالغ زوي نفقه چه د کسب او کار قدرت نه لري او فقيروي او همدا رنگه د بالغې فقيری لور نفقه، ترڅو چه واده شي، د پلار په غاړه ده.

۲۵۸ - ماده:

(۱) دهلک يا جلي د نفقي مصرف چه د کسب او کار خاوندان وي د هغوي د عايداتو څخه تامينېږي او که عايداتو يي نفقه نه پوره کوله نو پاتي برخه نفقه يي د پلار په غاړه ده.

(۲) که دهلک او جلي د کسب او کار عايدات د هغوی د نفقي د اندازي څخه زيات وي، زياته برخه عايدات د پلار له خوا ذخيره کېږي، د بلوغ څخه وروسته هغوي ته ورکول کېږي.

۲۵۹ - ماده:

که پلار خپل اولاد ته د نفقي ورکولو قدرت و نه لري او د کسب او کار څخه هم عاجز وي، د نفقي د ورکولو مکلفيت هغه ولي ته انتقالېږي چه د پلار پسي درجي کښی واقع دي.

۲۶۰ - ماده:

که پلار غريب وي او د کسب او کار قدرت ولري، د اولاد د نفقي ورکول دهغه د ذمي څخه نه ساقطېږي. په دې صورت کښي هغه ولي چه د پلار پسي درجي کښي واقع دي د پلار د شتمني پوري د اولاد په نفقي ورکولو مکلف دی.

ماده-۲۶۰:

هر گاه پدر معسر بوده و از کسب و کار عاجز نباشد، پرداخت نفقه اولاد از ذمه وی ساقط نمی گردد. درین صورت ولی ایکه بعد از پدر قرار دارد، مکلف به پرداخت نفقه اولاد بوده، حین یسار پدر مصارف نفقه را از وی مطالبه مینماید.

۲۶۱ - ماده:

کوم طفل چه پلار نه لري او د شخصي شتمني مالک هم نه وي، نوکه د طفل خپلوان ځيني اصول وي او ځيني يي د اصولو حواشي وي، نفقه يي په راتلونکي ترتيب ورکول کېږي:

ماده-۲۶۱:

طفليکه پدرش وجود نداشته و مالک دارائی شخصی نباشد در حالیکه اقارب طفل مرکب از اصول و حواشی باشد، نفقه وی به ترتیب آتی پرداخته می شود:

۱ - که يواځي اصول يا يواځي حواشي وارثان وي، د طفل نفقه په اصولو لږمه ده عام له دي چه وارثان وي او که نه وي.

۱- در صورتیکه تنها اصول و یا حواشی وارث طفل باشد. اصول خواه وارث طفل گردد یا نه، مکلف به پرداخت نفقه می باشد.

۲ - که اصول او حواشي دواړه وارثان وي، د طفل د نفقي ورکول د هغوی د ميراث د حصي په اندازي لږمېږي.

۲- در صورتیکه اصول و حواشی مشترکاً وارث طفل باشند، نفقه به تناسب سهم ميراث هر کدام پرداخته ميشود.

۲۶۲ - ماده:

پلار د خپل زوي د ښځي په نفقي ورکولو مکلف نه دي، مگر داچه ترمخه يي د هغي د ورکولو وعده کړي

ماده-۲۶۲:

پدر مکلف به پرداخت نفقه زوجه پسرش نمی باشد، مگر اینکه قبلاً به آن تعهد نموده باشد. درینصورت پدر

حين يسار مصارف نفقه را از وی مطالبه مينمايد.

ماده-۲۶۳:

زوجين می توانند در مورد مصارف نفقه اولاد شان صلح نمايند. هرگاه صلح به کمتر از نفقه لژمه صورت گـرفته باشد، پدر مکلف به تکميل نفقه بوده و در صورت صلح به مقدار بيشتر از نفقه لژمه وجود تفاوت فاحش، پدر به پرداخت مقدار اضافی مکلف گردانیده نمی شود.

جزء دوم - نفقه آبا و اقارب

ماده-۲۶۴:

نفقه والدين، اجداد و جداتيکه فقير باشند خواه توان کسب و کار را داشته باشند يا نه، بدوش فرزندیست که موسر باشد فرزند پسر باشد يا دختر، صغير باشد يا کبير.

ماده-۲۶۵:

نفقه شخص فقير که بعلت مريضی جسمی يا عقلی و عصبی توان کسب و کار را نداشته باشد، به تناسب سهم ارث بدوش اقارب موسر می

وي، په دي صورت کښي به نفقه په زوي د هغه ترشتمني پوري پور وي.

۲۶۳ - ماده:

زوجين کولي شي چه د خپل اولاد د نفقي د مصرف په باره کښي صلحه وکي. که صلحه د نفقي د لژمي اندازي څخه په کمه اندازه شوي وي، پلار د نفقي په پوره کولو مکلف دي، او که صلحه د نفقي د لژمي اندازی څخه په زیاته اندازه وي او د فاحش تفاوت سره يي صورت موندلي وي، پلار د زیاتي اندازي په ورکولو نه مکلف کیږی.

دوهم جزء - د پلرونو او خپلوانو نفقه

۲۶۴ - ماده:

دمور، پلار، نیکونو، او نیاگانو نفقه که د کسب قدرت ولري او که يي ونه لري خو چه فقير وي د هغه اولاد په غاړه ده چه شتمن وي عام له دي چه اولاد زوي وي يا لور، صغير وي او که کبير.

۲۶۵ - ماده:

که څوک فقير وي او د جسمي، عقلي او عصبی مرضونو له امله د کسب او کار قدرت ونه لري دهغه نفقه د ميراث د حصي په تناسب د شتمنو

خپلوانو په غاړه ده.

باشد.

۲۶۶ - ماده:

ماده- ۲۶۶:

د اصولو او فروعو د نفقي څخه په غیر، نفقه د دین په اختلاف ساقطیږي.

به استثنای نفقه اصول و فروع، نفقه با اختلاف دین ساقط میگردد.

۲۶۷ - ماده:

ماده- ۲۶۷:

د خپلوانو نفقه د هغوي د غوښتنې د نیتي څخه لارمیري.

نفقه اقارب از تاریخ مطالبه آن لازم می گردد.

پنځمه فرعه - د مالونو اداره

فرع پنجم - اداره اموال

لمړۍ جزء - ولایت

جزء اول - ولایت

۲۶۸ - ماده:

ماده- ۲۶۸:

(۱) د اهلیت نقصان لرونکو اولادونو د مالونو ولایت په لمړۍ درجه کښي د پلار بیا د صحیح نیکه دي. خو په دي شرط چه دپلار له خوا وصي نه وي ټاکل شوي.

(۱) ولایت اموال اولاد ناقص اهلیت، بدرجه اول به پدر و ثانیاً به جد صحیح، تعلق می گیرد. مشروط بر اینکه از طرف پدر وصی تعیین نگرديده باشد.

(۲) ولي او وصي نه شي کولي چه بي د صلاحیت لرونکي محکمي له اجازي د هغه د مال د پالنې او ساتنې څخه ځان وژغوري.

(۲) درینصورت ولی و وصی نمی توانند، بدون اجازه محکمه با صلاحیت از سرپرستی اموال وی کناره گیری نمایند.

۲۶۹ - ماده:

ماده- ۲۶۹:

ولي هغه وخت کولي شي چه د ولایت پوري د مربوطو حقوقو څخه استفاده وکي چه د خپلو مالونو په باره کښي د

ولسی وقتی می تواند از حقوق متعلق به ولایت استفاده نماید که واجد اهلیت کامل در مورد

استفاده از عين حقوق متعلق به اموال خود باشد.

ماده- ۲۷۰:

ولی بمنظور اداره و سرپرستی اموال اشخاص تحت ولایت خود، می تواند مطابق به احکام مندرج این قانون تصرف نماید.

ماده- ۲۷۱:

هرگاه باشخاص ناقص اهلیت مالی تبرع گردیده و چنان شرط گذاشته شده باشد که مال مذکور تحت ولایت ولی قرار داده نشود، استثنأً چنین مال از تحت ولایت ولی خارج ساخته میشود.

ماده- ۲۷۲:

ولی نمی تواند اموال اشخاص تحت ولایت خود را بدون اجازه محکمه با صلاحیت به احدی تبرع نماید.

ماده- ۲۷۳:

(۱) ولی نمی تواند بدون اجازه محکمه با صلاحیت در اموال غیر منقول اشخاص تحت ولایت خود چنان تصرفات نماید که نفع خود، ولی یا زوجه یا اقارب

عين حقوقو د استفادي کولو پوره اهليت ولري.

۲۷۰ - ماده:

ولي کولي شي چه دکومو اشخاصو مالونه دهغه د ولايت لاندې دي، د دي قانون د حکمونو سره سم د هغوي د مالونو د اداري او پالنې په منظور، تصرف وکي.

۲۷۱ - ماده:

که د اهليت ناقصو اشخاصو ته يو مال په تبرع ورکول شي او دا شرط شوي وي چه ذکر شوي مال دي د ولي د ولايت لاندې نه اينودل کيږي نو په استثنائي توگه دارنگه مالونه د ولي د ولايت څخه ويستل کيږي.

۲۷۲ - ماده:

ولي نه شي کولي د هغه اشخاصو مالونه چه د ده د ولايت لاندې دي بي د صلاحيت لرونکي محکمي داجازي څخه، چاته په تبرع ورکي.

۲۷۳ - ماده:

(۱) ولي نه شي کولي بي د صلاحيت لرونکي محکمي داجازي څخه د خپل ولايت لاندې اشخاصو په منقولو مالونو کښي داسې تصرف وکي چي په هغی کی پخپله د ولي یا د هغه

شان تا درجه چهارم در آن مضمّر باشد.

(۲) همچنان ولی نمی تواند اموال غیر منقول اشخاص تحت ولایت خود را در عوض دینیکه بر ذمه ولی باشد به رهن بگذارد.

ماده- ۲۷۴:

پدر نمی تواند بدون اجازه محکمه با صلاحیت در اموال غیر منقول، تجارتخانه و اوراق و اسناد مالی و بهادار اشخاص تحت ولایت خود که بیش از بیست هزار افغانی قیمت داشته باشد، تصرف نماید. در همچو موارد محکمه از اصدار حکم مبنی بر جواز تصرف وقتی امتناع می ورزد، که تصرف پدر در اموال اشخاص تحت ولایت سبب اتلاف و یا غبن بیش از خمس قیمت مال مذکور گردد.

ماده- ۲۷۵:

هرگاه مورث شخص ناقص اهلیت به عدم تصرف ولی در اموال موروثه وصیت نموده باشد، ولی نمی تواند بدون اجازه و نظارت محکمه با صلاحیت در آن تصرف نماید.

دشخې يايي تر څلورمې درجې پوري د خپلوانو گټه وي.

(۲) ولي نه شي کولي چه د خپل ولايت لاندې اشخاصو عقار د هغه دين په گروي کښې ورکې چه د ده په ذمه وي.

۲۷۴ - ماده:

پلار نه شي کولي بي د صلاحيت لرونکي محکمي د اجازي د خپل ولايت لاندې اشخاصوپه غيرمنقولو مالونو، لکه تجارتخانه او قيمتي پاڼو او مالي سندونو کښې چه دشل زروافغانيوڅخه زيات قيمت ولري، تصرف وکي. په داسي مواردو کښي به محکمه د تصرف د جواز په باره کي د حکم د صادرولو څخه ځان نه ژغوري. مگر دا چه دپلار تصرف د هغه د ولايت لاندې اشخاصو د مالونو د تلفولو يا د مال د قيمت د پنځمې حصي دقيمت څخه د زيات غبن سبب شي.

۲۷۵ - ماده:

که د اهليت نقصان لرونکي شخص مورث وصيت کړی وي چه ولي دي په ميراثي مال کښې تصرف نه کوي، نو ولي نه شي کولي چه بي د صلاحيت لرونکي محکمي د اجازي او نظارت څخه په هغي کښي تصرف وکي.

۲۷۶ - ماده:

ولي نه شي کولي بي د صلاحيت لرونکي محکمی د اجازی څخه د خپل ولايت لاندی اشخاصو په مالونوکښي لاندیني تصرفونه وکي:

ماده- ۲۷۶:

ولی نمی تواند در اموال اشخاص تحت ولایت خود بدون اجازه محکمه با صلاحیت تصرفات ذیل را بعمل آرد:

۱ - قرض ورکول یا قرض اخیستل.

۱ - قرض دادن یا قرض گرفتن.

۲ - ترهغي مودي پوري په اجاره ورکول چه د رشد د عمر څخه وروسته دوام کوي.

۲ - اجاره دادن به مدتيکه بعد از رسیدن به سن رشد دوام نماید.

۳ - هغه تجارت ته دوام ورکول چه د اهليت نقصان لرونکي شخص پوري مربوط وی.

۳ - دوام دادن به تجارتيکه به شخص ناقص اهليت تعلق بگيرد.

۴ - د داسي هبي یا وصيت قبلول چه د ټاکلو ذمه واريو سره يو ځای وی.

۴ - قبول نمودن هبه یا وصيتيکه توام با تعهدات معين باشد.

۲۷۷ - ماده:

(۱) که صغیر د اتلس کلني عمر ته رسيدلي وي، ولي کولي شي چه د تجارت د پاره څه پيسي ورکي، خو په دي شرط چه د صلاحيت لرونکي محکمي څخه يي اجازه اخیستی وي.

ماده- ۲۷۷:

(۱) هرگاه صغیر به سن (۱۶) سالگی رسیده باشد، ولی می تواند به اجازه محکمه با صلاحیت مبلغی را برای تجارت بدسترس وی بگذارد.

(۲) د تجارت اجازه مطلقه وي او که مقیده، دولی په مرگ یا عزل د مینځه نه ځی.

(۲) اذن به تجارت، خواه مطلق باشد یا مقید، با وفات یا عزل ولی از بین نمی رود.

۲۷۸ - ماده:

د ماذون صغير تصرفونه په هغه حدودو کښې چه صلاحيت لرونکي محکمي ورته پخپل مال کښې اجازه ورکړې د هغه شخص په خیردی چه د رشد عمر ته رسيدلی وی.

ماده- ۲۷۸:

تصرفات صغير ماذون در حدوديکه محکمه با صلاحيت در اموال وی مجاز قرار داده است، بمنزله تصرف شخصيست که به سن رشد رسیده باشد.

۲۷۹ - ماده:

پلار کولي شي يو عقد دخپل ولايت لاندې شخص په نامه په خپل حساب يا دېل شخص په حساب منعقد کي. مگر دا چه قانون د هغې په خلاف حکم کړي وي.

ماده- ۲۷۹:

پدر می تواند عقدی را به اسم شخص تحت ولایت خویش بحساب خود یا شخص دیگری انجام دهد. مگر اینکه قانون خلاف آن حکم کرده باشد.

۲۸۰ - ماده:

نيکه نه شی کولی بی د صلاحيت لرونکي محکمي د اجازي دخپل ولايت لاندې اشخاصو په مالونو کښې تصرف وکي يا داسي صلحه وکي چه د هغوي په ضرر وي يا د هغوی د تأمیناتو څخه تنازل وکي او يا په کښې کموالي راوړی.

ماده- ۲۸۰:

پدر کلان نمی تواند بدون اجازه محکمه با صلاحيت در مورد اموال شخص تحت ولايت خود تصرف يا صلح مبنی بر ضرر نموده یا از تأمینات آن انصراف و يا در تأمینات تقلیل بعمل آرد.

۲۸۱ - ماده:

ولي مکلف دي چه د خپل ولايت لاندې اشخاصو د مالونو پوره فهرست د ولايت دپیل څخه د دوه میاشتو په اوږدو کښې يا دهغي نيټې څخه چه د ولايت لاندې شخص د شتمني مالک شوی ترتیب کي او د صلاحيت

ماده- ۲۸۱:

ولی مکلف است فهرست مکمل اموال متعلق به شخص تحت ولایت خود را در ظرف دو ماه از آغاز ولایت یا از تاریخیکه شخص تحت ولایت، مالک دارائی گردیده است، ترتیب نموده و به

اداره مربوط محكمه با صلاحيت تسليم نمايد.

ماده- ۲۸۲:

ولی می تواند از مال شخص تحت ولايتش نفقه خود و یا شخص دیگری را تأمین نماید. مشروط بر اینکه قانوناً نفقه شان در مال شخص مذکور لازم دانسته شود.

ماده- ۲۸۳:

هرگاه سن شخص تحت ولايت به هجده سال تمام برسد، ولايت ولی به انجام میرسد، مگر اینکه به سببی از اسباب حجر محكمه با صلاحيت بدوام آن حکم نموده باشد.

ماده- ۲۸۴:

هرگاه نسبت سوء تصرف ولی ضرری به اموال شخص تحت ولايت متوجه باشد، محكمه می تواند ولايت ولی را سلب و یا صلاحيت او را محدود سازد.

ماده- ۲۸۵:

هرگاه ولی غایب شناخته شده یا به مدت بیش از یکسال حبس محکوم گردد، محكمه به تعطیل ولايت وی حکم صادر مینماید.

لرونکی محکمي مربوطی اداري ته بي وړاندی کی.

۲۸۲ - ماده:

ولی کولي شی چه د خپل ولايت لاندې مالونو څخه دخپل ځان يا دپل شخص نفقه تامین کي، خوپه دی شرط چه د هغوی نفقه د قانون له حیثه لازم گڼل شوی وی.

۲۸۳ - ماده:

که د ولايت لاندی شخص عمر پوره اتلسو کلونو ته ورسېږی، د ولي ولايت پاي ته رسېږی، مگر دا چه د حجر دسببونو څخه په يوه سبب صلاحيت لرونکي محکمي د ولايت په دوام باندی حکم کړی وی.

۲۸۴ - ماده:

که دولي ديد تصرف له امله د شخص مالونو ته چه د ده د ولايت لاندی دی ضرر متوجه شی، محكمه کولی شی چه د ولی ولايت سلب او يايي واک محدود کی.

۲۸۵ - ماده:

که ولي غايب وگڼل شی يا د يوه کال څخه په زیات حبس محکوم شی، محكمه به د هغه د ولايت په متوقف کولو حکم صادر وی.

۲۸۶ - ماده:

که د دی قانون د (۲۸۴ - ۲۸۵) مادو سره سم د ولي ولايت سلب، محدود يا متوقف شی، نو د موجه سببونو د ليري کيدو سره او د واک لرونکي محکمي په قرار د هغه د ولايت حق بيرته اعاده کيږي.

ماده-۲۸۶:

در صورتیکه ولايت ولي طبق مواد (۲۸۴، ۲۸۵) اين قانون سلب، محدود و يا معطل قرار داده شده باشد، با رفع اسباب موجه آن حق ولايت مجدداً به قرار محکمه با صلاحيت اعاده ميگردد.

۲۸۷ - ماده:

که دپلار د فاحشو خطا گانو له امله د شخص مالونو ته چه يي د ولايت لاندی دي خساره ورسپړی، مسئول دي، نيکه په دي مورد کښی د وصي په خير مسئوليت لری.

ماده-۲۸۷:

پدر از خسارات ناشی از خطای فاحش خود بر اموال شخص تحت ولايت مسئوليت دارد. مسئوليت پدر کلان درين مورد عين مسئوليت وصی میباشد.

۲۸۸ - ماده:

ولي يا ورثه ئی مکلف دي چه د ولايت لاندی شخص مالونه چه د رشد عمر ته ورسپړی ورته يي تسليم کی، او که يي په کښی تصرف کړی وو، نو د تصرف د ورځی د نرخ سره سم د هغی قيمت ورکی.

ماده-۲۸۸:

ولی یا ورثه او مکلف اند اموال شخص تحت ولايت را حین رسیدن او به سن رشد، به وی تسليم نماید. و در صورت تصرف، قیمت مال را طبق نرخ روز به وی بپردازد.

دوهم جزء - وصايت

اول - د وصي ټاکل

۲۸۹ - ماده:

وصي بايد چه عادل، کفايت لرونکي او دپوره اهليت لرونکی وی او د هغه چا سره چه د ده د وصايت لاندی واقع

ماده-۲۸۹:

وصی باید شخص عادل، با کفایت و واجد اهلیت کامل بوده با شخصیکه تحت وصایت او قرار می گیرد دین

جزء دوم - وصايت

اول - تعيين وصی

کبیری شریک دین ولری.

مشرک داشته باشد.

۲۹۰ - ماده:

ماده- ۲۹۰:

لاندینی اشخاص د وصی په حیث نه شی ټاکل کیدی:

اشخاص ذیل وصی تعیین شده نمی توانند:

۱- که څوک د عمومي آدابو یا د عفت منافي جرمونو کبسی د محکمی په قطعی حکم محکوم شوی وی.

۱- شخصیکه به حکم قطعی محکمه به جرم منافی آداب عامه یا عفت محکوم بجزاء شده باشد.

۲ - که څوک بد شهرت ولری یا د خپل ژوند د تأمین دپاره مشروع سبب ونه لری.

۲- شخصیکه شهرت بد داشته یا مدرك مشروع برای تأمین معیشت نداشته باشد.

۳ - که څوک د محکمی په قطعی حکم په افلاس محکوم شوی وی او حیثیت یې نه وی اعاده شوی.

۳- شخصیکه به حکم قطعی محکمه محکوم به افلاس شده و حیثیت او اعاده نشده باشد.

۴ - که څوک ترمخه د محکمی په قطعی حکم د ولایت یا وصایت څخه عزل شوی وی.

۴ - شخصیکه قبلا از ولایت یا وصایت شخص دیگری به حکم قطعی محکمه عزل شده باشد.

۵ - که څوک د پلار یا نیکه د مرگ څخه ترمخه په لیکلي توگه د وصایت له حقه محروم کړی شوی وی.

۵ - شخصیکه از طرف پدر یا جد قبل از وفات از حق وصایت کتباً محروم ساخته شده باشد.

۶ - که څوک پخپله یا دهغه یو اصل یا فرعه یا بنځه د اهلیت د نقصان لرونکي سره قضائی جکړه او یا کورنی اختلاف ولری چه د هغی په اثر د اهلیت د نقصان لرونکی ښیځنوه د

۶ - شخصیکه خودش یا یکی از اصول، فروع یا زوجه اش با شخص ناقص اهلیت منازعه قضائی داشته یا چنان اختلاف فامیلی موجود باشد که به اساس آن مصلحت شخص

ضرر ويړه موجوده وي.

ناقص اهليت مختل گرځي.

دوهم - اختياري وصي

دوم - وصي اختياري

۲۹۱ - ماده:

ماده- ۲۹۱:

(۱) پلار کولي شي چه د خپل اهليت نقصان لرونکي اولاد يا په گيډه کښي ثابت حمل د پاره اختياري وصي وټاکي، همدارنگه تبرع کوونکي کولي شي چه ددي قانون د (۲۷۱) مادي په حالت کښي اختياري وصي وټاکي.

(۱) پدر می تواند برای اولاد ناقص اهليت يا حمل ثابت در بطن، وصي تعيين نمايد. همچنان شخص متبرع می تواند در حالت مندرج ماده (۲۷۱) اين قانون وصي اختيار نمايد.

(۲) په داسي مواردو کښي د وصي اختيار د رسمي يا عرفي وصايت خط په وسيله کيږي چه د پلار يا تبرع کوونکي په ليک يا امضاء شوي وي يا په ذکر شوو سندونو کښي د هغوي د امضاء يا د گوتي تصديق شوي وي.

(۲) اختيار وصي در چنين موارد توسط وصايت خط رسمي يا عرفي صورت می گيرد که به خط و امضای پدر يا متبرع باشد و يا از امضا و يا شصت شان در چنين اسناد تصديق بعمل آمده باشد.

۲۹۲ - ماده:

ماده- ۲۹۲:

پلار او وصي کولي شي چه د اختياري وصي په باره کښي دخپل تصميم څخه رجوع وکي.

پدر و متبرع می توانند در مورد اختيار وصي از تصميم شان رجوع نمايند.

۲۹۳ - ماده:

ماده- ۲۹۳:

که چا د وصيت کوونکي په ژوند کښي وصيت قبول کړي وي، نه شي کولي چه ورڅخه وگرځي مگر داچه ترمخه يي د وصايت څخه گرځيدل د خپلي ارادي پوري مربوط کړي وي.

شخصيکه وصايت را در حين حيات موصي قبول کرده باشد، نمی تواند از آن منصرف گرځي. مگر اينکه انصراف از وصايت را قبلاً به اراده خود منوط ساخته باشد.

۲۹۴ - ماده:

د وصايت ردول بايد چه د وصايت کوونکي په ژوند کښي صورت ونيسي او هغه پري خبرشي.

ماده- ۲۹۴:

رد وصايت بايد حين حيات موسى صورت گرفته و به اطلاع وي رسانيده شود.

۲۹۵ - ماده:

که چا د دى قانون د (۲۹۴) مادى ددرج شوو حکمونو سره سم وصيت رد کړي وي، نه شى کولى چه د وصيت کوونکي د مرگ وروسته هغه قبول کي.

ماده- ۲۹۵:

شخصيکه وصايت را طبق احکام مندرج ماده (۲۹۴) اين قانون رد نموده است، قبولي وي بعد از وفات موسى اعتبار ندارد.

۲۹۶ - ماده:

د وصى اختيار هغه وخت نافذ گڼل کيږي چه دواک لرونکي محکمي له خوا تائيد شوى وي.

ماده- ۲۹۶:

اختيار وصى وقتي نافذ شمرده ميشود که از طرف محکمه با صلاحيت تائيد شده باشد.

دریم - قضائى وصى

سوم - وصى قضائى

۲۹۷ - ماده:

که د اهليت د نقصان لرونکي شخص يا په گيډه کښي د ثابت حمل د پاره اختياري وصى پيدا نه شى، محکمه به وصى ټاکي، وصايت په گيډه کښي د ثابت حمل دپاره د حمل د زيږيدو وروسته د زيږيدلي دپاره هم نافذ دى، مگر دا چه محکمي د هغه په عوض نوى وصى ټاکلى وي.

ماده- ۲۹۷:

هر گاه برای شخص ناقص اهليت يا حمل ثابت در بطن وصى اختياري موجود نباشد، محکمه وصى تعيين مينمايد. وصايت برای حمل ثابت در بطن بعد از وضع حمل برای مولود نیز نافذ است. مگر اينکه محکمه وصى جديدي را عوض وي تعيين کرده باشد.

۲۹۸ - ماده:

(۱) محکمه کولى شى د ضرورت په

ماده- ۲۹۸:

(۱) محکمه مى تواند حين ضرورت

برای شخص ناقص اهلیت بیش از یک وصی تعیین نماید. در صورت تعدد وصی، اوصیاً نمیتوانند در اموال شخص تحت وصایت شان منفرداً تصرف نمایند، مگر اینکه همچو تصرف کاملاً به مصلحت ناقص اهلیت باشد.

(۲) حین اختلاف نظر بین اوصیا تجویزیکه از طرف محکمه اتخاذ میگردد، قابل تعمیل می باشد.

ماده- ۲۹۹:

محکمه در حالات ذیل وصی خاص و مؤقت تعیین می نماید:

۱- در صورتیکه مصلحت شخص ناقص اهلیت با مصلحت وصی، زوج وی یا یکی از اصول و فروع وصی و یا با مصلحت اشخاصیکه وصی نماینده قانونی شان می باشد، متصادم واقع گردد.

۲- در صورتیکه به شخص ناقص اهلیت مالی تبرع گردیده و چنان شرط گذاشته شده باشد که مال مذکور تحت ولایت ولی قرار داده نشود.

۳- در صورتیکه اجرای وصایت اوصاف خاصی را که وصی دایمی

وخت کنبی د اهلیت د نقصان لرونکی د پاره دیوه خخه زیات وصیان و ټاکی، وصیان نه شی کولی دخپل وصیت لاندی شخص په مالونو کنبی په ځانگړی توگه تصرف وکی مگر داچه تصرف بیخی د اهلیت د نقصان لرونکی په گټه وی.

(۲) که د وصیانو ترمنځ اختلاف پیدا شی نو کوم تصمیم چه محکمه نیسی د عمل کولو وړ دی.

۲۹۹ - ماده:

په لاندنيو حالونو کنبی به محکمه خاص او مؤقت وصی ټاکی:

۱ - که د اهلیت د نقصان لرونکی بنسپگنی او د وصی، یا د هغه دبنځی یا دووصی د یوه اصل یا فرعی یا د هغه چا د بنسپگنو سره چه وصی یی قانوني نماینده وی ټکر وکی.

۲ - په هغه حالت کنبی چه د اهلیت نقصان د پاره مال تبرع شوی وی او داسی شرط ایښودل شوی وی چه ذکر شوی مال دی د ولی د ولایت لاندی نه ایښودل کیږی.

۳ - په هغه صورت کنبی چه د وصایت اجرا چه دایمي وصی د هغه د

خاصو صفتونو فاقد دي ايجاب کړي.

فاقد آنست ايجاب نمايد.

۳۰۰ - ماده:

محکمه به په لاندنيو حالونو کښی
مؤقت وصي ټاکي:

۱ - په هغه حالت کښی چه محکمه
دولای ولایت متوقف کی او د اهلیت
نقصان لرونکی بل ولی ونه لری.

۲ - په هغه حالت کښی چه وصایت
پخپله دوصی په غوښتنه متوقف
شوی وی.

۳ - په هغه حالت کښی چه مؤقتي
عوامل د وصیت د اجراء کولو مانع
گرځیدلی وی.

۳۰۱ - ماده:

محکمه کولی شی د اهلیت د نقصان
لرونکی د دعوو د حل او فیصلي دپاره
د جکړي وصي وټاکي، که څه هم د
اهلیت نقصان لرونکی د شتمني مالک
نه وی.

۳۰۲ - ماده:

وصي کولي شی په ټولو هغو مواردو
کښی چه د وصیت د اجراء کولو واک
لری بل څوک د وکیل په حیث وټاکي،
وکیل د وصی د مرگ یا د وصایت
لاندی شخص د مرگ سره یو ځای
معزول کیږی.

ماده- ۳۰۰:

محکمه در حالات ذیل وصی مؤقت
تعیین می نماید:

۱- در صورتیکه محکمه ولایت ولی
را متوقف نموده و شخص ناقص
اهلیت ولی دیگری نداشته باشد.

۲- در صورتیکه وصایت به
تقاضای خود وصی متوقف شده
باشد.

۳- در صورتیکه عوامل مؤقت
مانع اجرای وصایت گردیده
باشد.

ماده- ۳۰۱:

محکمه می تواند برای حل و فصل
دعاوی مربوط به شخص ناقص
اهلیت وصی خصومت تعیین نماید،
گرچه شخص ناقص اهلیت مالک
دارائی نباشد.

ماده- ۳۰۲:

وصی می تواند در تمام مواردیکه
صلاحیت اجرای وصایت را دارد.
شخص دیگری را بحیث وکیل تعیین
نماید. وکیل با وفات وصی یا شخص
تحت وصایت معزول شناخته می
شود.

۳۰۳ - ماده:

د دى قانون د (۲۹۹-۳۰۰-۳۰۱) ما دو د درج شوو اشخاصو وظيفى چه د وصى په حيث ټاکل شوى، هغه وخت پای ته رسيږي چه د وصايت موضوع ترسره شوى وي يا د وصايت ټاکل شوى موده تيره شوى وي.

ماده-۳۰۳:

وظايف اشخاص مندرج مواد (۲۹۹-۳۰۰-۳۰۱) اين قانون که بـحيث وصى تعيين گرديده اند وقتى خاتمه پيدا ميکند، که موضوع وصايت انجام يافته و يا مدت معينه وصايت منقضى گرديده باشد.

خلورم - د وصى مکلفيتونه

۳۰۴ - ماده:

وصى نه شى کولى د واک لرونکى محکمی د اجازي په غير د وصايت لاندې شخص په مالونو کښى راتلونکى تصرفونه وکى:

ماده-۳۰۴:

وصى نـمى تواند بدون اجازة محکمه با صلاحيت در اموال شخص تحت وصايت تصرفات ذيل را بعمل آرد:

۱ - اخيستل، خرڅول، مقايضه، شراکت، گروى، پور ورکول او بل هر نوع تصرف چه د ملکيت د انتقال د عيـنى حق د اثبات موجب وگرځى.

۱- خريد و فروش، مقايضه، شراکت، رهن، قرض دادن و هر نوع تصرف ديگريکه موجب انتقال ملکيت يا اثبات حق عيـنى گردد.

۲ - د هغه پور حواله ورکول چه د اهليت نقصان لرونکى يي دبل چا په ذمه لرى يا په هغه دپور د حوالى قبلول.

۲- حواله دادن دينيکه شخص ناقص اهليت بـذمه شخص ديگرى دارد و يا قبول حواله دين عليه او.

۳ - د مالونو ايښودل د بهره بردارى په منظور او د هغى تصفيه يا د ناقص اهليت لرونکى په حساب د پور اخيستل.

۳ - گذاشتن اموال بمنظور بهره بردارى و تصفيه حسابات مربوط به آن يا قرض گرفتن بحساب شخص ناقص اهليت.

۴- د دری کلونو څخه د زیاتې مودی د پاره د زراعتی ځمکو په اجاری ورکول، او د یوه کال څخه د زیاتې مودی د پاره د عمارت په اجاری ورکول.

۵- د اهلیت د نقصان لرونکی د عقار تر دومره مودی پوری په اجاره ورکول چه د هغه د رشد د عمر د رسیدو وروسته یو کال دوام وکی.

۶- د داسی تبرعاتو قبولول یا ردول چه د شرط پوری مربوط وی.

۷- د اهلیت د نقصان لرونکی د شتمنی څخه د هغه چا نفقه ورکول چه په ذمه یې لږمه ده، مگر دا چه لږمی نفقه د محکمی په قطعی حکم ثابت نه شوی وی.

۸- صلحه او حکمیت.

۹- د هغه التزاماتو ترسره کول چه په ترکه یا د اهلیت د نقصان لرونکی په ذمه ثابت وی، مگر دا چه په دی باره کنبی د محکمی قطعی حکم صادر شوی وی.

۱۰- د دعوو اقامه کول، مگر دا چه د هغی په تاخیر کنبی د اهلیت د نقصان

۴- اجاره دادن اموال غیر منقول شخص ناقص اهلیت برای مدت بیش از سه سال، در صورتیکه اموال غیر منقول زمین زراعتی و مدت بیش از یکسال در صورتیکه اموال غیر منقول عمارت باشد.

۵- اجاره دادن اموال غیر منقول شخص ناقص اهلیت برای مدتیکه بعد از رسیدن به سن رشد تا یکسال دوام نماید.

۶- قبول یا رد تبرعاتیکه مشروط بشرط باشد.

۷- پرداخت نفقه اشخاصیکه نفقه آنها بر ذمه شخص ناقص اهلیت لازم است، مگر اینکه نفقه لازم به حکم قطعی محکمه ثابت گردیده باشد.

۸- صلح و حکمیت.

۹- ایفای تعهدات که بر متروکه و یا بر ذمه شخص ناقص اهلیت ثابت باشد، مگر اینکه حکم قطعی محکمه در مورد صادر گردیده باشد.

۱۰- اقامه دعاوی، مگر اینکه در تاخیر آن ضرر و یا ضیاع

لرونکی ضرر یا د هغه د حقوقو د ضایع کیدو ویره وی.

حقوق شخص ناقص اهلیت متصور باشد.

۱۱ - د حقوقو او دعوو څخه تیریدل، یا د محکمي په داسی حکمونو قناعت چه د عادي اعتراض قابلیت ولری یا د دعوي د اقامه کیدو وروسته د داسی اعتراضونو څخه تیریدل، او د محکمي د حکمونو په مقابل کښی د غیر عادی اعتراضونو اقامه کول.

۱۱ - انصراف از حقوق دعاوی و یا قناعت بچنان احکام محکمه که قابل اعتراضات عادی باشد، یا انصراف از چنین اعتراضات بعد اقامه آن و اقامه اعتراضات غیر عادی در برابر احکام محکمه.

۱۲ - د تامیناتو څخه تیریدل یا د هغی کموالي په دی شرط چه د اهلیت د نقصان لرونکی په ضرر وی.

۱۲ - انصراف از تأمینات یا تقلیل آن که به ضرر ناقص اهلیت تمام شود.

۱۳ - د اهلیت د نقصان لرونکی مالونو د خپل ځان یا ښځی یا د څلورمی درجی پوری د خپلوانو دپاره یا دهغه چا دپاره چه وصي د هغه نائب وی، په اجاره ورکول.

۱۳ - اجاره اموال شخص ناقص اهلیت برای خود، زوج یا یکی از اقارب شان تا درجه چهارم و یا برای کسی که وصی نائب وی باشد.

۱۴ - د اهلیت د نقصان لرونکی په واده مصرف کول.

۱۴ - پرداخت مصارف ازدواج شخص ناقص اهلیت.

۱۵ - د تعلیمی مصرفونو یا د داسی مصرفونو ورکول چه د اهلیت نقصان لرونکی د یو ټاکلی کسب د اجراء کولو دپاره هغی ته ضرورت لری.

۱۵ - پرداخت مصارف تعلیمی و یا پرداخت چنان مصارفیکه شخص ناقص اهلیت در اجرای شغل معین به آن ضرورت دارد.

۳۰۵ - ماده:

ماده-۳۰۵:

(۱) وصی مکلف دی چه د وصایت

(۱) وصی مکلف است تماماً عایدات

لاندی شخص ټول عایدات د نفقی او نورو مصروفونو چه د محکمی له خوا ټاکل شوی، د وضع کیدو وروسته، د محکمی د امانت په حساب یا په هغه بانک کښی چه د محکمی له خوا معرفی کیږی د هغه په نامه په ودیعت کښیږدی.

۳۰۶ - ماده:

وصی مکلف دی چه کومی دعوی د اهلیت په نقصان لرونکی اقامه کیږی دهغی پوری د مربوطو اجراآتو سره یو ځای، محکمی ته اطلاع ورکی او په دی باره کښی د محکمی د امرونو پیروی وکی.

۳۰۷ - ماده:

وصی مکلف دی دکلنی حساب صورت او دهغی پوری مربوط سندونه د نوی کال دپیل کیدو ترمنځه مربوطی محکمی ته وړاندی کی.

۳۰۸ - ماده:

که د وصایت لاندی شخص شتمنی دلس زرو افغانیو څخه زیاته نه وی، محکمه کولی شی چه وصی د لارمی حساب د صورت د ترتیب او وړاندی کولو څخه معاف کی.

نقدی شخص تحت وصایت خود را بعد از وضع مصارف نفقه و مصارف متفرقه ایکه از طرف محکمه تعیین گردیده است، به حساب امانت محکمه یا بانکی که از طرف محکمه معرفی شده، بنام وی به ودیعت بگذارد.

ماده- ۳۰۶:

وصی مکلف است دعاوی را که علیه شخص ناقص اهلیت اقامه می گردد، توام با اجراآت مربوط به آن، به اطلاع محکمه رسانیده و اوامر محکمه را در مورد پیروی نماید.

ماده- ۳۰۷:

وصی مکلف است صورت حساب سالانه را با اسناد متعلق به آن، قبل از آغاز سال جدید به محکمه مربوط تقدیم نماید.

ماده- ۳۰۸:

هرگاه دارائی شخص تحت وصایت بیش از ده هزار افغانی نباشد، محکمه می تواند وصی را از ترتیب و تقدیم صورت حساب لارمه معاف نماید.

۳۰۹ - ماده:

که د وصی پر خای بل څوک وټاکل شی، وصی مکلف دی د وصایت د پای ته رسیدو د نیتې څخه د دیرش ورځو په اوږدو کښی د خپل وصایت لاندی شخص د مالونو د حساب صورت ترتیب او محکمې ته وړاندی کی.

ماده- ۳۰۹:

هرگاه شخص دیگری بعوض وصی تعیین گردد، وصی مکلف است در ظرف سی روز از ختم وصایت صورت حساب متعلق به اموال شخص تحت وصایت خود را ترتیب و به محکمه تقدیم نماید.

۳۱۰ - ماده:

د وصایت اجراء کول اصلاً بی له اجوری دی، محکمه په استثنائی ډول کولی شی د وصی د غوښتنی په اساس دیوه ټاکلی کار په مقابل کښی د اجوری یا مکافات د ورکولو امر وکی، مگر د اجوری ورکول چه د غوښتنی د مودی تر مخه وی په هیڅ صورت جواز نه لری.

ماده- ۳۱۰:

اجرای وصایت بدون اجرت می باشد. محکمه استثنأ می تواند پرداخت اجرت یا مکافات را در برابر عمل معین بنابر مطالبه وصی امر نماید. مگر پرداخت اجرت برای مدت قبل از مطالبه به هیچ صورت جواز ندارد.

پنځم - د وصایت پای

پنجم - ختم وصایت

۳۱۱ - ماده:

په لاندنیو حالونو کښی د وصی وظیفه پای ته رسیږی:
۱ - د اهلیت د نقصان لرونکی مرگ.

ماده- ۳۱۱:

وظیفه وصی در حالات ذیل ختم میگردد:
۱ - وفات شخص ناقص اهلیت.

۲ - د اهلیت د نقصان لرونکی عمر اتلسو کلونو ته رسیدل مگر دا چه د محکمې په قرار د اتلس کلنی د عمر څخه تر مخه د وصایت په دوام امر شوی وی یا داچه د اهلیت نقصان

۲ - رسیدن شخص ناقص اهلیت به سن هجده سالگی، مگر در صورتیکه دوام وصایت قبل از رسیدن به سن مذکور معتوه یا مجنون باشد. اینکه شخص ناقص اهلیت حین رسیدن

لرونکی ذکر شوی عمر ته درسیدو په وخت کښی معتوه یا لیونی وی.

به سن مذکور معتوه یا مجنون باشد.

۳ - د ولي د ولایت بیرته اعاده کیدل.

۳ - اعاده مجدد ولایت ولی.

۴ - د هغه کار پای ته رسیدل چه خاص وصی د هغی د اجراء کولو دپاره ټاکل شوی دی.

۴ - ختم عملیکه وصی خاص غرض اجرای آن تعیین گردیده است.

۵ - د وصی عزل یا دهغه د استعفی قبولول.

۵ - عزل وصی یا قبول استعفای وی.

۶ - د وصی د قانونی اهلیت نشتوالي یا د هغه غیاب یا مرگ.

۶ - فقدان اهلیت قانونی وصی یا غیاب و یا وفات وی.

۳۱۲ - ماده:

ماده-۳۱۲:

وصی په لاندنیو حالونو کښی عزل کیږی:

وصی در حالات ذیل عزل میگردد:

۱ - که د دی قانون د (۲۸۹-۲۹۰) ما دو د وصیت څخه د محرومیدو د درج شوو سببونو څخه یو سبب پیداشی.

۱ - هرگاه سببی از اسباب حرمان وصایت مندرج مواد (۲۸۹ - ۲۹۰) این قانون موجود گردد.

۲ - که د اهلیت نقصان لرونکی شخص د مالونو په اداري کښی اهمال یا بد تصرف وکی یا د هغه د وصایت په دوام کښی د اهلیت نقصان لرونکی گټو ته تاوان وی.

۲ - اگر در اداره اموال شخص ناقص اهلیت اهمال یا سوء تصرف نماید، یا اینکه در عدم عزل وصی مصلحت وی بخطر مواجه باشد.

۳۱۳ - ماده:

ماده-۳۱۳:

وصی مکلف دی د وصایت د پای ته

وصی مکلف است در خلال سی

روز از ختم وصايت اموال تحت اداره خود را با صورت حساب و اسناد متعلق به آن به قايم مقام يا خود شخص ناقص اهليت که به سن رشد رسیده باشد و يا در صورت وفات وی بورثه شخص ناقص اهليت تسليم نمايد و پس از تسليمی، صورت حساب و تسليمی اموال را به اداره محکمه مربوط تقديم نمايد.

ماده- ۳۱۴:

هرگاه وصی وفات نمايد يا محجور عليه واقع گردد و يا غايب شناخته شود، ورثه يا شخص قايم مقام او به تسليمی اموال و تقديم صورت حساب آن مکلف می گردد.

ماده- ۳۱۵:

محکمه می تواند به اثر مطالبه وصی تسليمی تمام و يا قسمتی از اموال تحت وصايت را غرض اداره بخود شخص ناقص اهليت که به سن (۱۶) سالگی رسیده باشد اجازه دهد، در صورت رد مطالبه، وصی نمی تواند قبل از گذشتن یکسال از قرار نهائی محکمه مطالبه خود را مجدداً به محکمه تقديم نمايد.

رسيدود نيتی خخه د ديرش ورخو په موده کښی د خپلی اداري لاندی مالونه سره د حساب د صورت او د هغی پوری مربوط سندونه قايم مقام يا پخپله د اهليت نقصان لرونکی ته که د رشد عمر ته رسيدلی وو يا که مې شوی وو نو د هغه ورثي ته تسليم کی دتسلیمیدو وروسته دی د حساب صورت او د مالونو تسلیمیدل د محکمې مربوطی اداري ته وړاندی کی.

۳۱۴ - ماده:

که وصی مې شی یا حجر کړی شوی یا غایب و پیژندل شی، د هغه ورثه یا هغه څوک چه یې قايم مقام دی د مالونو په تسلیمولو او د حساب د صورت په وړاندی کولو مکلف کیږی.

۳۱۵ - ماده:

محکمه کولی شی چه د وصی د غوښتنی له امله د وصايت لاندی ټول يا يوه حصه مالونه د اداري کولو دپاره پخپله د اهليت نقصان لرونکی ته چه (۱۶) کلنی عمر ته رسيدلی وی اجازه ورکی، که د وصی غوښتنه رد شوه، نو د محکمې د آخرنی قرار د نيتی خخه ديوه کال دتيریدو تر مخه نه شی کولی چه خپله غوښتنه بيا محکمې ته وړاندی کی.

۳۱۶ - ماده:

د اهليت د نقصان لرونکي شخص تعهد يا ابراء چه د رشد عمر ته رسيدلي وي د وصي په گټه هغه وخت اعتبار لري چه وصي د هغه د مال پوري مربوط اخروني د حساب صورت ترتيب او وړاندي کړي وي.

ماده- ۳۱۶:

تعهد يا ابراء شخص ناقص اهليت که به سن رشد رسیده باشد، به منفعت وصي وقتي اعتبار دارد که وصي صورت حساب نهائي مربوط به اموال وي را قبلاً ترتيب و تقديم نموده باشد.

۳۱۷ - ماده:

(۱) د اهليت نقصان لرونکي شخص چه د مالونو د اداري کولو اجازه ورکړ شوي وي، مکلف دي د مالونو د کلي حساب صورت مربوطي محکمي ته وړاندي کي، کله چه محکمه په حساب غور کوي د وصي نظريه به اخلي.

ماده ۳۱۷:

(۱) شخص ناقص اهليت که ماذون به اداره اموال باشد، مکلف است صورت حساب سالانه اموال را به محکمه مربوط تقديم نمايد. محکمه نظر وصي را حين رسيدگي حساب اخذ مينمايد.

(۲) محکمه کولي شي چه امر وکي د

اجازي ورکړ شوي شخص کلي خالص عايدات پخپله د محکمي د امانت په حساب يا په يوه بانک کښي د پس انداز په توگه په وديعت کښيښودل شي. په دي صورت کښي اجازه ورکول شوي شخص نه شي کولي بي د محکمي د اجازي څخه د هغي څخه استفاده وکي.

(۲) همچنان محکمه می تواند امر دهد تا عواید خالص سالانه شخص ماذون بحساب امانت خود محکمه یا یکی از آنها طور پس انداز به وديعت گذاشته شود. درین صورت ماذون نمی تواند بدون اجازه محکمه از آن استفاده نماید.

۳۱۸ - ماده:

که اجازه ورکول شوي شخص د مالونو په اداره کښي د دي قانون د (۳۱۷)

ماده- ۳۱۸:

هرگاه شخص ماذون به اداره اموال مخالف احکام مندرج ماده

(۳۱۷) این قانون اجراءات نموده یا در اداره خود سوء تصرف نماید و یا اسبابی موجود گردد که از رهگذر دوام تصرف شخص ماذون اموال تحت اداره وی مواجه به ضرری باشد، محکمه می تواند بر حسب صوابدید خود یا باثر مطالبه خائنوال یا یکی از اشخاص ذیعلاقه پس از استماع دلایل شخص ماذون، اجازه داده شده را محدود و یا سلب نماید.

جزء سوم - حجر

ماده - ۳۱۹:

(۱) شخص بالغ به سبب جنون، معتوهیت، سفاهت یا غفلت وی در اداره اموال محکوم به حجر گردیده و تا وقتی دوام میکند که محکمه برفع آن حکم نه نموده باشد.

(۲) محکمه برای اداره اموال شخص محجور علیه، مطابق به احکام مندرج این قانون قییم تعیین می نماید.

ماده - ۳۲۰:

مصارف مربوط به سرپرستی محجور علیه، بر سایر مصارف مقدم می

مادی د درج شوو حکمونو په خلاف اجراءات وکی یا پخپله اداره کښی بد تصرف وکی یا داسی سببونه پیداشی چه د اجازی ورکړ شوی شخص د تصرف د دوام له امله د هغه د اداری لاندی مالونه د ضرر سره مخامخ وی. محکمه کولی شی چه پخپل ابتکار یا د خائنوال د غوښتنی یا دیوه علاقه لرونکی شخص د غوښتنی په سبب، د اجازی ورکړ شوی شخص د دلیلونو د اوریدلو وروسته، ورکړ شوی اجازه محدوده یا سلب کړی.

دریم جزء - حجر

۳۱۹ - ماده:

(۱) بالغ شخص دلیوتتوب، معتوهیت، سفاهت یا غفلت په سبب په حجر محکومېږی او ترهغه وخته دوام کوی چه محکمی د هغی په لیری کولو حکم نه وی کړی.

(۲) محکمه به د دی قانون د درج شوو حکمونو سره سم د هغه شخص د مالونو د اداری دپاره چه حجرکړی شوی دی، قییم ټاکی.

۳۲۰ - ماده:

د حجر کړی شوی د پالنی مصرفونه د ټولو مصرفونو څخه وړاندی گڼل

کبری.

باشد.

۳۲۱ - ماده:

ماده-۳۲۱:

(۱) که محکمی یو شخص د سفاقت یا غفلت په سبب د مالونو په اداره کښی په حجر محکوم کړی وی، محکمه کولی شی چه دیوی حصی مالونو اداره د حجر کړی شوی په وسیله مجاز کی.

(۱) هرگاه محکمه به سبب سفاقت یا غفلت شخصی را در اداره اموال به حجر محکوم نموده باشد. می تواند اداره قسمتی از اموال را توسط مجبور علیه مجاز قرار دهد.

(۲) په پورتنی صورت کښی د هغه اهلیت نقصان لرونکی پوری مربوط حکمونه چه د مالونو په اداره کولو کښی ورته اجازه کړه شوی وی تطبیق کړی.

(۲) در صورت فوق احکام مربوط به ناقص اهلیت که ماذون به اداره اموال باشد، تطبیق میگردد.

۳۲۲ - ماده:

ماده-۳۲۲:

د دی قانون د (۲۸۹-۲۹۰) مادو درج شوی شرطونه د قیم په باره کښی اعتبار لری او همدارنگه د وصی پوری مربوط ټول حکمونه د هغه په باره کی د تطبیق وړ دی.

شرایط مندرج مواد (۲۸۹-۲۹۰) این قانون در مورد قیم اعتبار داشته و سایر احکام مربوط به وصی نیز در مورد وی قابل تطبیق می باشد.

خلورم جزء - غایب او ورک شوی

جزء چهارم - غایب و مفقود

۳۲۳ - ماده:

ماده-۳۲۳:

هغه څوک چه د قانونی اهلیت لرونکی وی، که دیوه کامل یا د هغی څخه د زیاتی مودی دپاره غایب شی او د دی غیابت په اثر د هغه گټی د خطر سره مخامخ شی په راتلونکی حالونو کښی

هرگاه شخص واجد اهلیت قانونی مدت یکسال و یا بیشتر از آن غایب بوده و در اثر آن مصالح وی متأثر گردد. محکمه در حالات ذیل از طرف او وکیل تعیین

به محكمه د هغه له خوا وكيل ټاكي:

۱- په هغه حالت كېنې چه ورك وي او مړي او ژوندي ئي معلوم نه وي.

۲- په هغه حالت كېنې چه د افغانستان څخه د باندې د هغه د اوسيدلو او اقامت ځاي معلوم نه وي او د غايب له خوا د مربوطو كارونو اداره يا د قايم مقام په اجراآتو نظارت ناممكن وي.

مېنمايد:

۱- در صورتيكه مفقودالثر بوده حيات و وفات وي معلوم نباشد.

۲- در صورتيكه محل سكونت يا اقامتگاه وي در خارج از افغانستان معلوم نبوده و اداره امور مربوط يا نظارت بر اجراآت قايم مقام از جانب شخص غايب ناممكن باشد.

۳۲۴ - ماده:

كه غايب شخص ترمخه د ځان دپاره عام او تام وكيل ټاكلي وي او ذكر شوى وكيل د وصى پورى دټولو مربوطو شرطونو لرونكى وي، محكمه به د هغه وكالت تائيدوي او د هغى په غير به بل څوك د وكيل په حيث ټاكي.

ماده- ۳۲۴:

هرگاه شخص غايب قبلاً وکیل عام و تام برای خود گماشته باشد و وکیل مذکور واجد تمام شرایط مربوط به وصی باشد، محکمه وکالت او را تأیید و در غیر آن شخص دیگری را بحیث وکیل تعیین می نماید.

۳۲۵ - ماده:

د وصى پورى ټول مربوط حكمونه د غايب شخص د وكيل په باره كېنې هم د تطبيق وړدى.

ماده- ۳۲۵:

تمام احكام مربوط به وصى در مورد وکیل شخص غايب نیز قابل تطبيق است.

۳۲۶ - ماده:

(۱) كه څوك د څلورو كلونو څخه زيات ورك شوى وي او په غالب گمان د هغه د مرگ تصور كيدلي شى، دارنگه شخص دواك لرونكى محكمى په حكم مړ پيژندل كيږي او په نورو

ماده- ۳۲۶:

(۱) هرگاه شخصيكه بيش از چهار سال مفقود گرديده و غالباً هلاك وي متصور باشد. چنين شخص به حكم محكمه با صلاحيت متوفى شناخته ميشود و در ساير

موارد تشخيص مدتيكه بعد از آن شخص مفقود متوفى شناخته ميشود، مفوض براى محكمه مى باشد.

(۲) محكمه در معلوم نمودن حيات و وفات شخص مفقود از وسايل ممكنه استفاده مى نمايد.

ماده- ۳۲۷:

هرگاه به وفات شخص مفقود طبق احكام مندرج ماده (۳۲۶) اين قانون حكم شده باشد، زوجه وى بگذشتادن عدت وفات مكلف بوده و تمام متروكه وى بين ورثه ايكه حين اصدار حكم به وفات مستحق ميراث شناخته شوند، تقسيم مى گردد.

ماده- ۳۲۸:

حالت غياب وقتى ختم مى گردد كه اسباب موجب آن از بين رفته و يا شخص غايب وفات نمايد يا اينكه شخص غايب، به حكم محكمه با صلاحيت متوفى شناخته شده باشد.

جزء پنجم - مساعدت قضائى

ماده- ۳۲۹:

هرگاه شخص كرو و گنگ يا كور و كر

موارد و كنبى د هغى مودى تشخيص چه ترهغى وروسته، ورك شوى شخص، مړ شوى پيژندل كيږي، د محكمى راي پورى مربوط دى.

(۲) محكمه به د ورك شوى شخص د ژوند يا مرگ د معلومولو د پاره د ممكنو وسايلو څخه استفاده كوي.

۳۲۷ - ماده:

كه د دى قانون د (۳۲۶) مادى د درج شوى حكمونو سره سم د ورك شوى شخص په مرگ حكم شوى وى، بنځه يي د مرگ د عدت په تيروولو مكلفه ده، او ټوله متروكه يي د هغه وارثينو ترمنځ تقسيمېږي چه د مرگ د حكم د صادريدو په وخت كنبى د ميراث حق لرونكى وپيژندل شي.

۳۲۸ - ماده:

د غيابت حالت هغه وخت پاي ته رسيږي چه د هغى موجب سببونه د مينځه ولاړ شى يا غايب شخص مړ شى، او يا دا چه غايب شخص د واک لرونكى محكمى په حكم مړ شوى وپيژندل شي.

پنځم جزء - قضائى مرستى

۳۲۹ - ماده:

كه څوك كوني او كينگ يا ږوند او

یا کور و گنگ بوده و نه تواند اراده خود را طور صحیح ابراز نماید، محکمه می تواند به چنین شخص جهت معاونت در تصرفات مندرج ماده (۳۰۴) این قانون مساعد قضائی تعیین نماید.

ماده-۳۳۰:

احکام مندرج ماده (۳۰۳) این قانون بر مساعد قضائی تطبیق می گردد.

جزء ششم - نظارت

ماده-۳۳۱:

(۱) محکمه می تواند غرض مراقبت اجراآت وصی، قیم و وکیل از غایب، شخصی را بحیث ناظر تعیین نماید.

ناظر مکلف است در صورت ایجاب مصلحت، محکمه و یا خائنوال مربوط را از جریان امور مطلع گرداند.

(۲) نایب و یا وکیل مکلف است تا به استیضاح ناظر در مورد اداره اموال و تحقق اسناد و اوراق مربوط آن جواب دهد.

کون، یا پروند او کینگ وی او ونه شی کپی چه خپله اراده په صریح ډول بنکاره کی، محکمه کولی شی د داسی شخص دپاره ددی قانون د (۳۰۴) مادی د درج شوو تصرفونو د مرستی دپاره، قضایی مرستیال و ټاکی.

۳۳۰ - ماده:

د دی قانون د (۳۰۳) مادی درج شوی حکمونه په قضائی مرستیال تطبیقېږي.

شپږم جزء - نظارت

۳۳۱ - ماده:

(۱) محکمه کولی شی د وصی، قیم او د غایب د وکیل د اجراآتو د مراقبت په منظور، یو څوک د ناظر په توگه وټاکی.

په هغه صورت کښی چه مصلحت ایجاب کړی، د کار د جریان څخه مربوطه محکمه او یا خائنوال خبر کړي.

(۲) نائب یا وکیل مکلف دی چه د ناظر استیضاح ته دمالونو د اداری، د سندونو د تحقیق او د هغی پوری مربوطه پانوپه باره کښی ځواب ووايي.

(۳) در صورتیکه نایب یا وکیل موجود نباشد، ناظر از محکمه مربوط تعیین نایب یا وکیل جدیدی را تقاضا می نماید.

(۴) تا زمان تعیین نایب و یا وکیل، ناظر به اجرای اموری اقدام مینماید که در تأخیر آن ضرر متصور باشد.

ماده - ۳۳۲:

در مورد تعیین، عزل و استعفاء اجرت و مسئولیت ناظر، احکام متعلق به نایب و یا وکیل تطبیق می گردد.

ماده - ۳۳۳:

هرگاه اسباب موجب نظارت از بین برود، محکمه به وظیفه ناظر خاتمه میدهد.

جزء هفتم - مؤیدات

ماده - ۳۳۴:

(۱) هرگاه وصی در وظایفیکه طبق احکام این قانون به اجرای آن مکلف باشد، مرتکب قصوری گردیده یا در اجرای قرار صادره محکمه اهمال ورزد، محکمه میتواند با در نظر گرفتن جزأهای پیش بینی شده قانون جزاء، وصی را

(۳) که نایب یا وکیل موجود نه وی، ناظر به د مربوطی محکمی خخه د نوی نایب یا وکیل د ٲاکلو غوبنتنه کوی.

(۴) د نایب یا وکیل د ٲاکلو د نیٲی ٲوری به ناظر د داسی کارونو اجراء کولو ته اقدام کوی چه ٲه تاخیر کنبی یی ضرر تصور کیدای شی.

۳۳۲ - ماده:

د ناظر د ٲاکلو، عزل، استعفی اجوری او مسئولیت ٲه باره کنبی، د نایب یا وکیل ٲوری مربوط حکمونه تطبیقیری.

۳۳۳ - ماده:

که د نظارت موجب سببونه د مینخه ولاٲ شی، محکمه به د ناظر وظیفی ته خاتمه ورکوی.

اووم جزء - جزاگانى

۳۳۴ - ماده:

(۱) که وصی ٲه هغه وظیفو کنبی چه د دی قانون د حکمونو سره سم د هغی ٲه اجرا کولو مکلف وی، د قصور ارتکاب کوونکی شی یا د محکمی ٲه صادر شوی قرار کنبی اهمال وکی، محکمه کولی شی، د قانون د ٲاکل شوو جزاگانو ٲه نظر کنبی نیولو

به جريمۀ نقدی که از ده هزار افغانی متجاوز نباشد يا محروميت از کل اجرت يا قسمتی از آن و عزل يا بيکی از آنها محکوم نمايد.

(۲) در صورتیکه وصی امور مستلزم مجازات فوق را بدون اینکه شخص ناقص اهلیت متضرر گردد، جبران يا اعذار مقنعه نزد محکمه ارائه نمايد. محکمه می تواند به براءت وی يا تخفيف مجازات مندرج این ماده حکم نمايد.

ماده - ۳۳۵:

هرگاه نایب وظایفی را که طبق احکام مندرج این قانون به اجرای آن مکلف می باشد اخلاص نموده و به سبب آن خساره به شخص ناقص اهلیت وارد گردد. مسئولیت وی در جبران خساره تابع حدود مسئولیت وکیل به اجرت می باشد.

ماده - ۳۳۶:

احکام مندرج مواد (۳۳۴-۳۳۵) این قانون بر قیّم، مساعد قضائی، وکیل از غایب و وصی خاص و وصی مؤقت تطبیق می گردد.

سره، وصی په نقدی جريمی چه دلس زرو افغانیو څخه زیاته نه وی سره دټولی اجوری یا د هغی د یوی برخی په محرومیت او په عزل یا د ذکر شوو جزاگانو څخه په یوی محکوم کی.

(۲) په هغه صورت کښی چه وصی د جزاء ورکولو لارمی چاری بی له دی چه د اهلیت نقصان لرونکی ته ضرر ورسیری جیره کی یا محکمی ته قانع کوونکی عذرونه ښکاره کی، محکمه کولی شی چه د هغه په براءت یا د دی مادی د درج شوو جزاگانو په تخفیف حکم وکی.

۳۳۵ - ماده:

که نائب هغه وظیفی چه د دی قانون د درج شوو حکمونو سره سم د هغی په اجراء کولو مکلف دی اخلاص کی او د هغی په سبب د اهلیت نقصان لرونکی شخص ته خساره ورسیری، د هغه مسئولیت د خساری په جیره کولو کښی، په اجوره باندی د نیول شوی وکیل د مسئولیت د حدودو تابع دی.

۳۳۶ - ماده:

ددی قانون د (۳۳۴-۳۳۵) مادو درج شوی حکمونه په قیّم، په قضائی مرستیال، د غایب په وکیل، په خاص وصی، او مؤقتی وصی تطبیقیری.

دوهم قسمت

حکمی اشخاص

لمړې مېشت - عمومي حکمونه

۳۳۷ - ماده:

حکمی شخص هغه معنوی شخص دی چه د حقوقی اهلیت لرونکی وی او د ټاکلو هدفونو په اساس د جمعیت یا مؤسسې، یا شرکت په شکل تشکیلېږي.

۳۳۸ - ماده:

حکمی شخصیت په دوه نوعه دی:
۱ - عمومي عام شخصیت چه د دولت رکتونو، فرعی ادارو د هغی د مربوطو شعبو سره او عمومي تاسیساتو ته شامل دی.

۲ - خاص حکمی شخصیت، چه د خصوصي افرادو د ارادي څخه پیدا کیږي لکه وقف، جمعیتونه، مؤسسې، مدنی یا تجارتي شرکتونه مگر دا چه قانون دارنگه شخصیتونه عام کړي وی.

۳۳۹ - ماده:

د هغه اشخاصو مجموعه چه دیو حکمی شخصیت د شرطونو او

قسمت دوم

اشخاص حکمی

مېشت اول - احکام عمومي

۳۳۷ - ماده:

شخص حکمی، شخصیت معنویست که واجد اهلیت حقوقی بوده و بنابر اهداف معین بشکل مؤسسه، شرکت یا جمعیت تشکیل میگردد.

۳۳۸ - ماده:

شخصیت حکمی دو نوع است:
۱ - شخصیت حکمی عام که شامل دولت، ارکان، ادارات فرعی یا شعبات مربوط به آن و تاسیسات عامه می باشد.

۲ - شخصیت حکمی خاص که ناشی از اراده افراد خصوصی بوده به شکل جمعیت ها، وقف، مؤسسات، شرکتهای مدنی یا تجارتي و امثال آن بوجود آمده باشد، مگر اینکه قانون چنین شخصیت ها را عام قرار داده باشد.

۳۳۹ - ماده:

مجموع اشخاصیکه واجد شرایط و عناصر لازمیه یک شخصیت

حکمی هستند، توسط قانون
بحیث شخص حکمی شناخته شده
می توانند.

ماده - ۳۴۰:

هر شخص حکمی دارای ممثل می
باشد که از اراده آن نماینده گی می
نماید.

ماده - ۳۴۱:

شخص حکمی دارای جمیع
حقوقیست که توسط قانون تعیین
گردیده، مگر حقوقی که منحصر به
شخصیت حقیقی باشد.

ماده - ۳۴۲:

(۱) شخصیت حکمی دارای
خصوصیات آتی می باشد:
۱ - حقوق و وجایب مالی مستقل.

۲ - اهلیتی که در اساسنامه آن
تحدید گردیده و قانون آنرا مجاز
دانسته باشد.

۳ - حق اقامه و دفع دعوی.

۴ - داشتن اقامتگاه مستقل و آن
عبارت از محلی است که در آنجا
اداره مرکزی آن واقع است.

(۲) شرکتهای که مرکز اصلی آن در

عناصر و لرونکی دی، د قانون په
وسيله د حکمی شخص په حیث پیژندل
کیدای شی.

۳۴۰ - ماده:

هر حکمی شخص دیو ممثل لرونکی
وی چه د هغه د ارادی نمایندگی
کوی.

۳۴۱ - ماده:

حقیقی شخصیت د ټولو هغو حقوقو
لرونکي دی چه د قانون په وسیله ټاکل
شوی دی. مگر هغه حقوق چه د حقیقی
شخصیت پوری منحصر وی.

۳۴۲ - ماده:

(۱) حکمی شخصیت د راتلونکو
خصوصیاتو لرونکی دی:
۱ - ځانگړی مالي حقوق او وجایب.

۲ - د هغه اهلیت چه په اساسنامی
کښی تحدید شوی او قانون هغه مجاز
گڼلې وی.

۳ - د اقامه حق او د دعوي دفع.

۴ - داوسیدلو د ځانگړی ځای لرل او
هغه د هغه ځای څخه عبارت دی چه په
کښی یی مرکزی اداره واقع وی.

(۲) دکومو شرکتونو چه اصلي مرکز د

خارج بوده و شعبات آن در افغانستان مطابق به قانون اجازه داده شده باشد، مرکز اداره آن نظر به قانون افغانستان عبارت است از محلیکه در افغانستان اداره فعالیت های آن قرار دارد.

مبحث دوم - وقف

ماده - ۳۴۳:

وقف عبارت است از حبس مال از تصرف مالکانه و بذل منفعت آن به امور خیریه.

ماده - ۳۴۴:

وقف، دارای شخصیت حکمی است که توسط اساسنامه تثبیت می گردد.

ماده - ۳۴۵:

برای واریسی امور مربوط به وقف اداره دولت بنام اوقاف وجود دارد که عواید و مصارف آنرا مطابق به شرایط لازمه وقف بر وفق اساسنامه آن، اداره و مراقبت مینماید. مگر اینکه قوانین خاص طور دیگری حکم کرده باشد.

ماده - ۳۴۶:

وقف دارای حقوق و وجایب مالی مستقل بوده و به پرداخت دیونیکه

باندی وی او خانگی یی په افغانستان کښی د قانون سره سم اجازه ورکول شوی وی، د هغی مرکزی اداره د افغانستان د قانون له نظره دهغه ځای څخه عبارت ده چه په افغانستان کښی یی د فعالیتونو اداره موجوده ده.

دوهم مبحث - وقف

۳۴۳ - ماده:

وقف عبارت دی د مالکانه تصرف څخه د مال بندول او دگټی ورکول یی دی د خیر کارونو ته.

۳۴۴ - ماده:

وقف، حکمی شخصیت دی او د اساسنامی په وسیله تثبیتیری.

۳۴۵ - ماده:

د وقف پوری د مربوطو چارو د پاملرنی د پاره د او قافو په نامه یوه دولتی اداره موجوده ده، چه د هغی عایدات او مصرفونه د وقف د لازمی شرطونو سره سم د هغی د اساسنامی په حدودو کښی اداره او مراقبت کوی. مگر دا چه خاصو قوانینو بل ډول حکم کړی وی.

۳۴۶ - ماده:

وقف د ځانگړی حقوقو او وجایبو لرونکی دی د هغه قرضونو په ورکولو

طبق شرایط اساسنامه به مصرف رسیده، مکلف می باشد.

ماده-۳۴۷:

صحت وقف، رجوع از آن و هرگونه تغییر در مصارف و شرایط لازمه و یا معاوضه مال موقوفه، وقتی از طرف وقف کننده اعتبار دارد که در دفاتر مربوط ثبت گردیده باشد.

ماده-۳۴۸:

اجراء متذکره ماده (۳۴۷) این قانون در دفاتر خاصیکه در اداره ثبت اسناد به این منظور تعیین گردیده به ثبت میرسد.

ماده-۳۴۹:

هرگاه نزد ثبت کننده راجع به اعتبار سند وقف مانعی ظاهر گردد، موضوع غرض انفصال و اخذ تصمیم به محکمه مربوط رجعت داده میشود.

ماده-۳۵۰:

هرگاه وقف طبق احکام مندرج این قانون صورت نگرفته باشد، مدار اعتبار شناخته نمی شود.

ماده-۳۵۱:

حرمان از استحقاق و یا رجوع از

مکلف دی چه د اساسنامه د شرطونو سره سم مصرف شوی وی.

۳۴۷ - ماده:

د وقف صحت، د هغی خخه رجوع په مصرفونو او لازمي شرطونو کښی تغییر یا د وقف کره شوی مال بدلول، د وقف کوونکی له خوا هغه وخت اعتبار لری، چه په مربوطو دفترونو کښی ثبت شوی وی.

۳۴۸ - ماده:

د دی قانون د (۳۴۷) مادی درج شوی اجراء په خاصو دفترونو کښی چه د اسنادو د ثبت په اداره کښی د دی منظور د پاره ټاکل شوی، ثبتیږی.

۳۴۹ - ماده:

که د ثبت کوونکی سره د وقف د سند په باره کښی کومه مانع ظاهره شی موضوع د پریکړی او تصمیم د پاره مربوطی محکمی ته استول کیږی.

۳۵۰ - ماده:

که وقف د دی قانون د درج شوو حکمونو سره سم صورت نه وی موندلی، د اعتبار وړ نه گڼل کیږی.

۳۵۱ - ماده:

د وقف د استحقاق خخه محرومیدل یا

وقف در محکمه مربوط صورت میگیرد. موضوع به اشخاصیکه حرمان یا رجوع از استحقاق شان داده شده ابلاغ می گردد، تا دلایل خود را به محکمه ارائه نمایند.

ماده- ۳۵۲:

هرگاه سند وقف مشتمل بر تصرفیکه قانوناً ممنوع و یا باطل بوده و یا وقف کننده فاقد اهلیت قانونی باشد، اداره ثبت اسناد در همچو موارد به ثبت آن اقدام نمی نماید.

ماده- ۳۵۳:

هرگاه وقف به شرط غیر صحیح مشروط گردیده، وقف صحیح و شرط باطل شناخته می شود.

ماده- ۳۵۴:

(۱) وقف بطور دائمی یا مؤقت جواز دارد.

(۲) وقف برای مسجد و مؤسسات عامه طور مؤقت صورت گرفته نمی تواند.

(۳) وقف خاص مؤقت بوده و به زیاده از دو طبقه اولاد وقف کننده جواز

د وقف خخه رجوع کول په مربوطی محکمی کښی صورت مومی. هغه اشخاصو ته چه د محرومیدو یا د استحقاق خخه یی د رجوع کولو اراده شوی، د موضوع خخه خبر ورکول کیږی، چه خپل دلیلونه محکمی ته ښکاره کی.

۳۵۲ - ماده:

که د وقف سند په داسی تصرف چه قانوناً منع یا باطل وی مشتمل وی یا وقف کوونکی قانونی اهلیت ونه لری، داسنادو د ثبت اداره به په داسی مواردو کښی د هغی ثبت کولو ته اقدام نه کوی.

۳۵۳ - ماده:

که وقف د غیر صحیح شرط پوری مشروط شوی وی، وقف صحیح او شرط باطل دی.

۳۵۴ - ماده:

(۱) وقف په دایمی یا مؤقتی توگه جواز لری.

(۲) وقف د جومات او عامه مؤسسو د پاره په مؤقتی توگه صورت نه شی موندلی.

(۳) خاص وقف مؤقتی دی او د وقف کوونکی دوو طبقو اولادی خخه زیات

جواز نه لری.

ندارد.

۳۵۵ - ماده:

ماده - ۳۵۵:

د خیریه امور و وقف هغه وخت جواز لری چه د اسلام د سپیڅلی دین او ملی منافعو له نظره د خیر کار و گڼل شی.

وقف به امور خیریه وقتی جواز دارد که از نظر احکام دین مقدس اسلام و منافع ملی، امر خیریه شناخته شود.

۳۵۶ - ماده:

ماده - ۳۵۶:

(۱) د منقولو او نا منقولو مالونو وقف جواز لری.

(۱) وقف اموال منقول و غیر منقول جواز دارد.

(۲) پسه نامنقولو مالونو کښی دیو شریک جزء وقف جواز نه لری، مگر دا چه جلا او ټاکل شوی وی.

(۲) وقف جزء مشاع در اموال غیر منقول جواز ندارد، مگر در صورتیکه مفرز و معین گردیده باشد.

۳۵۷ - ماده:

ماده - ۳۵۷:

د هغو شرکتونو سهمونه چه مجاز فعالیت لری، وقف کیدای شی.

اسهام شرکتهاى که فعالیت مجاز دارند وقف شده می تواند.

۳۵۸ - ماده:

ماده - ۳۵۸:

د وقف کوونکی اظهارات د وقف کره شوی مال په باره کښی د لفظونو او معنی گانو په اساس اعتبار لری.

اظهارات وقف کننده در مورد مال موقوفه حسب الفاظ و معانی آن اعتبار دارد.

۳۵۹ - ماده:

ماده - ۳۵۹:

(۱) وقف کوونکی نه شی کولی چه دپول یا دیوی حصی عام وقف څخه رجوع وکی مگر د هغی د مصرفونو د لارو دپاره کولی شی چه د دی قانون د حکمونو په حدودو کښی د ثبت په وخت کښی، شرطونه ټاکلی شی.

(۱) وقف کننده نمی تواند از تمام و یا قسمتی از وقف عام رجوع نماید. اما برای جهات مصرف آن شروطی را در حدود احکام این قانون هنگام ثبت وقف تعیین نموده می تواند.

(۲) وقف کننده نمی تواند در وقف مسجد و تأسیسات عامه و چیزیکه به آنها وقف گردیده تغییری وارد نماید.

ماده- ۳۶۰:

تغییر در شروط مصارف وقف عام طور صریح و مطابق به احکام مندرج این قانون صورت میگیرد.

ماده- ۳۶۱:

وقف کننده می تواند در حدود احکام این قانون استفاده از حقوق آتی را هنگام ثبت وقف خاص شرط گذارد:

۱- اعطاء و حرمان

۲- زیادت و نقصان.

۳- تغییر.

۴- مبادله.

ماده- ۳۶۲:

مبادله مال موقوفه پس از منظوری اداره اوقاف در دفتر مربوط ثبت می گردد.

(۲) وقف کوونکی نه شی کولی چه د جومات او عمومی تأسیساتوپه وقف کنبی یا کوم شی چه ورته وقف شوی تغییر راوړی.

۳۶۰ - ماده:

د وقف په عمومی شرطونو کنبی تغییر په صریحه توگه او د دی قانون د درج شوو حکمونو سره سم صورت نیسی.

۳۶۱ - ماده:

وقف کوونکی کولی شی چه د دی قانون د حکمونوپه حدود وکنبی د وقف د ثبت په وخت کنبی د راتلونکو حقوقو څخه استفاده شرط کی:

۱- ورکول او محرومول.

۲- زیاتوالي او نقصان.

۳- تغییر.

۴- بدلول.

۳۶۲ - ماده:

د وقف کړه شوی مال بدلول د اوقافو د اداری د منظوریدو وروسته په مربوط دفتر کنبی ثبتیږی.

۳۶۳ - ماده:

د وقف کوونکی اقرار یا دبل چا د شخص د نسب په باره کښی چه قرائن د اقرار په دروغو موجود وی، په وقف کره شوو تاثیر نه لری.

ماده- ۳۶۳:

اقرار وقف کننده یا غیر راجع به نسب شخص، در حالیکه قرائن به عدم صدق اقرار موجود باشد، بر موقوف علیهم تاثیر ندارد.

لمړۍ فرعه - په وقف کښی حق لرل

۳۶۴ - ماده:

که وقف خپلوانو ته شوی وی او د وقف کوونکی مقصد معلوم نه وی، یا د مصرف خای معلوم نه وی یا ورته بیخی د مصرف کولو د ضرورت احساس نه وی یا دا چه د وقف حاصلات د ضرورت وړ مصرف څخه زیات وی، د وقف ټول حاصلات یا د هغی پاتی برخه د محکمی په اجازه د والدینو په اولاد او د وقف کوونکی په نړېدی محتاجو خپلوانو د هریو د ضرورت په اندازی په مصرف رسیږی.

ماده- ۳۶۴:

هرگاه در وقف به اقارب منظور وقف غیر معین یا محل مصرف آن موجود نبوده و یا اصلاً به آن مصرف ضرورت احساس نگردیده و یا اینکه حاصلات وقف بیش از اندازه مصرف مورد ضرورت باشد، حاصلات وقف تماماً و یا قسمت باقیمانده آن به اجازه محکمه به اولاد والدین و اقارب محتاج وقف کننده به اندازه ضرورت هر کدام بمصرف میرسد.

۳۶۵ - ماده:

(۱) وقف کوونکی نه شی کولی چه د خپل مال د دریمی حصی څخه زیات غیر وارث خلکو ته یا ځینی وارثینو ته یا د خیرکارونو ته وقف کی.

ماده- ۳۶۵:

(۱) وقف کننده نمی تواند بیش از ثلث مال خود را به اشخاص غیر وارث یا به بعضی از ورثه و یا امور خیریه وقف نماید.

(۲) د مال دریمه حصه د شخص د شتمنی په تناسب د هغه د مرگ په وخت کښی سنجول کیږی.

(۲) ثلث مال به تناسب دارائی شخص هنگام وفات او سنجش می گردد.

۳۶۶ - ماده:

(۱) وقف کوونکی کولی شی چه خپل ټول مال گردو وارثینو ته وقف کی.

(۲) که وقف کوونکی د مرگ په وخت کښی وارث ونه لری، کولی شی چه خپل ټول مال هرچاته چه یی غواړی وقف کی.

ماده- ۳۶۶:

(۱) وقف کننده می تواند جمیع مال خود را به تمام ورثه اش وقف نماید.

(۲) اگر وقف کننده حین وفات وارث نداشته باشد، می تواند جمیع مال خود را به هر جهت خیریه که بخواهد وقف نماید.

۳۶۷ - ماده:

(۱) د وقف کوونکی اولاد، میړه یا ښځه او د هغه والدین هغه وخت د وقف څخه ددریمی حصی مال څخه زیات د حق خاوندان کیږی چه د هغوی د میراث وړلو حق په کوم سبب نه وی ساقط شوی، د استحقاق ویشل د میراث د حکمونو سره سم عملی کیږی او د هغوی د مرگ په صورت کښی اولادونو ته یی نقلیږی.

(۲) که د حق لرونکو څخه کوم یو ترمخه یوه اندازه مال بی له عوض څخه د وقف کوونکی څخه اخیستی وی، د هغه استحقاق د وقف د مال څخه ساقطیږی. که یی د خپل استحقاق څخه کم مال اخیستی وی د هغی د تفاوت د دی قانون د (۳۶۸) مادې د حکمونو په نظر کښی نیولو سره، مستحق کیږی.

ماده- ۳۶۷:

(۱) اولاد، زوج یا زوجه و والدین شخص وقف کننده که حین وفات موجود باشند، وقتی از وقف بیش از ثلث مال مستحق می گردند که حق ارث شان به سببی از اسباب، ساقط نگردیده باشد. توزیع استحقاق مطابق به احکام میراث عملی گردیده و در صورت وفات آنها به اولاد شان منتقل می گردد.

(۲) اگر یکی از مستحقین قبلاً به اندازه حصه خود مالی را بدون عوض از وقف کننده دریافت نموده باشد، استحقاق وی از مال موقوفه ساقط می گردد. در صورتیکه کمتر از استحقاق خود دریافت نموده باشد تفاوت آنرا با در نظر داشت احکام ماده (۳۶۸) این قانون مستحق می گردد.

۳۶۸ - ماده:

وقف کوونکی کولی شی دخپل اولاد وقف کړی شوی مال استحقاق چه د هغه په ژوند کښی مړه شوی وی، د مړی فرعی ته د دی قانون د (۳۶۷) مادی د حکمونو سره سم تسلیم کی، په دی شرط چه ذکر شوی فرعه د وقف کوونکی د مړینی تر مخه ژوندي وی.

ماده - ۳۶۸:

وقف کننده می تواند استحقاق مال موقوفه اولاد خود را که در حال حیاتش وفات نموده است، برای فرع متوفی نموده مطابق به احکام ماده (۳۶۷) این قانون تسلیم نماید. مشروط بر اینکه فرع مذکور قبل از وفات وقف کننده حیات داشته باشد.

۳۶۹ - ماده:

که څوک د دی قانون د (۳۶۷) مادی د حکمونو سره سم د وقف کړی شوی مال مستحق گرځیدلی وی، هیڅوک نه شی کولی چه هغه د ټول یا دیوی برخی څخه محروم کی، او یا داسی شرط کښیښودل شی چه د استحقاق څخه د محرومیدو موجب وگرځی، مگر د دی قانون د درج شوو حکمونو سره سم.

ماده - ۳۶۹:

شخصی را که مطابق به احکام ماده (۳۶۷) این قانون مستحق مال موقوفه گریده، نمی توان تماماً و یا قسماً از آن محروم نمود و یا چنان شرطی گذاشت که موجب حرمان استحقاق وی گردد، مگر مطابق به احکام مواد مندرج این قانون.

۳۷۰ - ماده:

کوم قتل چه میراث وړونکی د میراث څخه محرومه وی، د وقف کړی شوی مال څخه د هغه د استحقاق مانع کیدونکی هم گرځی.

ماده - ۳۷۰:

قتلی که وارث را از میراث محروم می سازد، مانع استحقاق وی از مال موقوفه نیز میگردد.

۳۷۱ - ماده:

(۱) که وقف کوونکی داسی شخص چه د دی قانون د حکمونو سره سم ثابته

ماده - ۳۷۱:

(۱) هرگاه وقف کننده، شخصی را که مطابق احکام این قانون در

وقف حق ثابت داشته باشد، از وقف محروم سازد، سهم ثابت وی برایش داده شده و متباقی آن بر اشخاص دیگریکه از وقف محروم نگردیده اند، به تناسب اسهام وقف شان توزیع می گردد.

(۲) ادعای سهم ثابت تا یکسال از وفات وقف کننده قابل اعتبار است.

ماده - ۳۷۲:

تنازل موقوف علیه از استحقاق خود یا اقرار وی به تمام یا قسمتی از آن برای غیر جواز ندارد.

ماده - ۳۷۳:

هرگاه وقف کننده شرطی گذارد که مخالف منافع ملی، مصلحت وقف یا مستحقین باشد، وقف صحیح اما شرط از اعتبار ساقط میگردد.

ماده - ۳۷۴:

منزلیکه به مقصد سکونت وقف گردیده انتفاع از آن بغیر از سکونت یا منزلیکه برای انتفاع غیر از سکونت وقف گردیده، سکونت در آن مجاز میباشد. مشروط بر اینکه

حصه ولری، د وقف خخه محروم کی، د هغه ثابت شوی حصه ورکول کیری او پاتی په نورو اشخاصو چه د وقف خخه محروم شوی نه دی په وقف کنبی د هغوی د حصو په تناسب توزیع کیری.

(۲) د ثابتی حصی دعوی د وقف کوونکی د مړینی وروسته تر یوه کال پوری د اعتبار ورده.

۳۷۲ - ماده:

که وقف کړی شوی دخپل استحقاق خخه تیرشی یابل چاته د ټول یا یوی برخی اقرار وکی، د هغه دا کار جواز نه لری.

۳۷۳ - ماده:

که وقف کوونکی داسی شرط کنیږدی چه د وقف د بنیگنو یا د حق لرونکو د بنیگنو مخالف وی، وقف صحیح دی مگر شرط د اعتبار وړ نه دی.

۳۷۴ - ماده:

کوم کور چه د اوسیدلو دپاره وقف شوی وی د هغی خخه بی د اوسیدلو بله گټه اخیستل یا کوم کور چه بی د اوسیدلو بل شی ته وقف شوی وی، اوسیدل په هغی کنبی مجاز دی، خو

محکمکه به خلاف آن قرار صادر
نکرده باشد.

ماده - ۳۷۵:

(۱) هرگاه وقف بر طبقات مرتب
گردیده باشد. اصل فرع غیر خود را
محبوب نمی سازد. در صورت وفات
اصل، استحقاق وی به فرع وی انتقال
می نماید.

(۲) تقسیم حاصلات وقف به اثر از
بین رفتن یک طبقه تغییر نمی
نماید. در این صورت اسهام از
یک فرع بفرع دیگر مطابق به
احکام مندرج فقره اول این ماده
انتقال می نماید. مگر در
صورتیکه عدم تغییر در آن موجب
حرمان یکی از مستحقین وقف
گردد.

ماده - ۳۷۶:

(۱) هرگاه وقف بر طبقات مرتب
گردیده و در یکی از طبقات مستحق
موجود نباشد. استحقاق وقف مطابق
به احکام این قانون به طبقه بعدی
انتقال می نماید.

(۲) اگر در طبقه اولی بعداً مستحق
موجود شود استحقاق شان مجدداً^۹
اعاده می گردد.

په دی شرط چه محکمی د هغی په
خلاف قرار نه وی صادر کړی.

ماده - ۳۷۵:

(۱) که وقف په طبقو مرتب شوی
وی، اصل د بل چا فرعه نه
محبوبوی، که اصل مړ شی نو د
هغه استحقاق د هغه فرعی ته
انتقالیږی.

(۲) د وقف د حاصلاتو تقسیم د یوی
طبقی د مینځه تللو په سبب تغییر نه
کوی، په دی صورت کښی حصی د
یوی فرعی څخه بلی فرعی ته د دی
مادی د لمړی فقری د درج شوو
حکمونو سره سم نقلیږی، مگر په هغه
صورت کښی چه که په کښی تغییر
رانشی نو دیوه حق لرونکی د
محرومیدو موجب گرځی.

ماده - ۳۷۶:

(۱) که وقف په طبقو مرتب شوی وی
او په یوی طبقه کښی حق لرونکی
پیدانه شی، د وقف استحقاق د دی
قانون د حکمونو سره سم د هغی څخه
وروسته طبقی ته نقلیږی.

(۲) که په لمړنی طبقه کښی وروسته
حق لرونکی پیدا شی د هغوی حق
بیرته اعاده کیږی.

دوهمه فرعه - د وقف تقسيم

فرع دوم - تقسيم وقف

۳۷۷ - ماده:

ماده - ۳۷۷:

(۱) وقف کوونکی باید چه د وقف په سند کښی د حق لرونکو حصه جلا او وټاکي. که د وقف کوونکی د شرطونو سره سم، حصه د یو خو حق لرونکی پوری تعلق ونیسي، هغوی کولي شی چه د خپلو حصو د جلا والی غوښتنه وکي.

(۱) وقف کننده باید در سند وقف سهم مستحقین را مفرز و معین نماید. اگر سهم مطابق به شروط وقف کننده به عده از مستحقین متعلق گردد، آنها می توانند تفریز اسهام شان را مطالبه نمایند.

(۲) که وقف کره شوی مال نه شو تقسیمیدلی او یا یی په تقسیم کښی کلي ضرر متصور وو، د خرڅولو غوښتنه او د هغی د قیمت تقسیم د هر یو حق لرونکی د حصي په تناسب صورت موندلی شی.

(۲) اگر مال موقوفه قابل تقسیم نبوده و یا در تقسیم آن ضرر کلی متصور باشد، مطالبه فروش و تقسیم قیمت آن به تناسب سهم هر یک از مستحقین صورت گرفته می تواند.

۳۷۸ - ماده:

ماده - ۳۷۸:

د عمومی وقف ناظر کولي شی چه د وقف د تقسیم او د عمومی وقف پوری د مربوطی حصي جلا والي و غواړي.

ناظر وقف عامه می تواند تقسیم وقف و تفریز سهم مربوط بوقف عامه را مطالبه نماید.

۳۷۹ - ماده:

ماده - ۳۷۹:

د وقف تقسیم د هغی غوښتنی په اثر چه محکمی ته وړاندی کیږي صورت نیسي، ترسره شوی تقسیم نه فسخه کیږي.

تقسیم وقف به اثر در خواستی که به محکمه تقدیم می شود صورت می گیرد. تقسیم انجام شده قابل فسخ نمی باشد.

درېمه فرعه - د وقف اداره

فرع سوم - اداره وقف

۳۸۰ - ماده:

ماده - ۳۸۰:

وقف کوونکي به د وقف په سند کښی یو شخص د وقف شوو مالونو د اداري چارو د نظارت د پاره او د هغی په دوران کي اچولو او په مستحقینو د دوي د حصو په تناسب د حاصلاتو د توزیع کولو د پاره چه د وقف سند په کښی تصریح شوی وی، ټاکي. د هغه د وظیفو او صلاحیتونو حدود به دهغه چا چه وروسته نظارت کوی، ټاکي.

وقف کننده در سند وقف، شخصی را برای نظارت در امور اداره، دوران انداختن مال موقوفه و توزیع حاصلات آن بر مستحقین به تناسب اسهام شان که در سند وقف تصریح شده باشد، تعیین نموده، حدود وظایف و صلاحیت وی را با شخصی که بعداً نظارت میکند تعیین مینماید.

۳۸۱ - ماده:

ماده - ۳۸۱:

ناظر نه شي کولي بي د محکمي د اجازي د وقف په حساب دپور غوښتنه وکي، د عادي التزاماتو قبولول د دی مقصد د پاره چه د وقف اداره پري وشي او په دوران کښی واچول شي دپورتنی حکم څخه مستثني دی.

ناظر نمی تواند بدون اجازه محکمه به حساب وقف، مطالبه قرض نماید. قبول تعهدات عادی بمنظور اداره وقف و به دوران انداختن آن از ین حکم مستثنی می باشد.

۳۸۲ - ماده:

ماده - ۳۸۲:

که محکمه وقف کړه شوی مال تقسیم کی یا د حق لرونکو حصه په کښی ترمخه ټاکل شوی وی، نو هریو حق لرونکی چه د قانونی اهلیت لرونکی وی د محکمی له خوا د خپلی مربوطی حصي د ناظر په حیث ټاکل کیږي.

هر گاه محکمه مال موقوفه را تقسیم و یا سهم مستحقین در آن قبلاً تعیین گردیده باشد، از طرف محکمه هر یک از مستحقین در صورتیکه واجد اهلیت قانونی باشد. بحیث ناظر سهم مربوط به خود تعیین می گردد.

۳۸۳ - ماده:

د عمومي وقف نظارت د اوقافو د اداري وظيفه ده. دا اداره به د وقف كړه شوو مالونو پوري مربوطي چاري د اساسنامي سره سم تنظيم، تصرف او اداره كوي.

ماده - ۳۸۳:

نظارت وقف عام از وظيفه اداره اوقاف می باشد. این اداره امور مربوط به اموال موقوفه را مطابق اساسنامه خود تنظیم، تصرف و اداره می نماید.

۳۸۴ - ماده:

محکمه نه شی کولی د وقف شوو مالونو د اداري دپاره دیوه څخه زیات ناظر وټاکي، مگر په هغه صورت کښي چه دیوه څخه په زیاتو کښي گټه متصوره وي. په دی حالت کښي محکمه واک لری چه زیات ناظران وټاکي او کولي شی چه د هریو دپاره د وقف یوه برخه تخصیص کی، هر ناظر د خپلي اداري په ټاکلي ساحه کښي مستقل دی.

ماده - ۳۸۴:

محکمه نمی تواند برای اداره مال موقوفه بیش از یک ناظر تعیین نماید. مگر اینکه در تعدد شان مصلحت متصور باشد. درین صورت محکمه صلاحیت هر یک از ناظرین را تعیین نموده و می تواند بهر یک شان قسمتی از وقف را تخصیص بدهد. هر ناظر در اداره ساحه معینه خود مستقل می باشد.

۳۸۵ - ماده:

که یوه حق لرونکی د وقف د نظارت حق ولری، نوبل شخص د وقف د ناظر په حیث نه شی ټاکل کیدای، په هغه صورت کښي چه د حق لرونکو په مینځ کې داسی څوک پیدا شی چه د نظارت اهلیت ولری محکمه به د هغه ناظر د ولایت پاي چه ترمخه ټاکل شوی اعلاموی.

ماده - ۳۸۵:

هرگاه از مستحقین اهلیت نظارت وقف را داشته باشد، شخصی دیگری بحیث ناظر وقف تعیین شده نمیتواند. در صورتیکه در بین مستحقین شخص واجد اهلیت نظارت موجود گردد، محکمه ختم ولایت ناظر دیگر را که قبلاً تعیین گردیده اعلام می دارد.

۳۸۶ - ماده:

ناظر په وقف شوو مالونو کښی امین او د حق لرونکو له خوا وکیل گڼل کیږی.

۳۸۶ - ماده:

ناظر در برابر مال موقوفه امین و از طرف مستحقین وقف وکیل شناخته می شود.

۳۸۷ - ماده:

ناظر مکلف دي چه ټول مصرفونه د هغه طرز العمل سره سم چه محکمي ټاکلي تر سره کي مگر دا چه روان عرف دهغی مخالف وی.

۳۸۷ - ماده:

ناظر مکلف است تمام مصارف را مطابق به طرز العملی که محکمه تعیین نموده بعمل آرد، مگر اینکه عرف جاریه مخالف آن باشد.

۳۸۸ - ماده:

(۱) که وقف شوو مالونو ته يا د هغی حاصلاتو ته د ناظر د کلي قصور څخه ضرر ورسپړی د رسیدلی خساري دجیبري مسئول دی.

۳۸۸ - ماده:

(۱) هرگاه ضرری از تقصیر کلی ناظر بر اموال موقوفه و یا حاصلات آن عاید گردد، مسئول جبران خساره وارده می باشد.

(۲) که رسیدلي ضرر د ناظر د جزئی قصور څخه پیدا شوی وی نو هغه وخت درسیدلي ضرر ضامن گڼل کیږی چه د نظارت وظیفه د اجوري په مقابل کښی اجراء کی.

(۲) اگر ضرر عاید ناشی از تقصیر جزئی ناظر باشد، وقتی مسئولیت جبران خساره به وی عاید می گردد که وظیفه نظارت را در مقابل اجرت اجرا نماید.

۳۸۹ - ماده:

(۱) که د وقف د حسابونو پوري مربوطه دعوی په محکمه کښی دایره وی او ناظر د سندونو په ښکاره کولو مکلف شی نو په هغه صورت کښی چه ناظر ونه شی کولي چه خپل حسابونه په ټاکلی موده کښی په مستنده توگه

۳۸۹ - ماده:

(۱) هرگاه دعوی مربوط به حسابات وقف در محکمه دایر و ناظر به ارائه اسناد مکلف گردد. در صورتیکه ناظر نتواند حسابات خود را در میعاد معین طور مستند ارائه نماید یا اوامر محکمه را در مورد

تصفیه حساب اطاعت نه نماید، محکمه می تواند وی را به جزای نقدی که متجاوز از پنج هزار افغانی نباشد محکوم نماید. در صورت تکرار به جزای نقدی الی ده هزار افغانی محکوم شده می تواند.

(۲) حرمان ناظر از تمام یا قسمتی از اجرت نظارت نیز جواز دارد.

ماده- ۳۹۰:

هرگاه ناظر در مورد تاخیر حسابات عذر معقولی ارائه نماید. محکمه می تواند به برائت وی یا تخفیف مجازات مندرج ماده (۳۸۹) این قانون حکم نماید.

ماده- ۳۹۱:

هرگاه حین رسیدگی به دعوی مربوط به وقف اسباب موجب عزل ناظر موجود گردد، محکمه میتواند بعزل وی از نظارت حکم نماید.

ماده- ۳۹۲:

محکمه تا وقتی که حکم دعوای مربوط به وقف کسب قطعیت نماید، شخص دیگری را موقتاً بحیث ناظر تعیین می نماید.

بنکاره کی یا د حسابونو د تصفیې په باره کښې د محکمې دامرونو اطاعت ونکړې محکمه کولی شي چه هغه په نقدي جزاء چه د پنځو زرو افغانیو څخه زیاته نه وی محکوم کی. د تکراریدو په صورت کښې ترلس زرو افغانیو پوری محکومیدای شي.

(۲) د ناظر محرومیدل د ټولې یا یوې برخې اجورۍ څخه هم جواز لری.

۳۹۰ - ماده:

که ناظر د حسابونو د تاخیر په باره کښې معقول عذر وړاندې کی، محکمه کولی شي د هغه په برائت یا د دی قانون د (۳۸۹) مادې د درج شوی مجازات په کموالي حکم وکی.

۳۹۱ - ماده:

که د وقف پوری د مربوطې دعوی باندې د غور په وخت کښې د ناظر د عزل موجب سببونه پیداشي، محکمه کولی شي د نظارت څخه د هغه په عزل کیدو حکم وکی.

۳۹۲ - ماده:

ترڅو پوری چه د وقف پوری د مربوطې دعوی حکم قطعیت نه دی پیدا کړی، محکمه به په موقتي توگه بل څوک د ناظر په حیث ټاکی.

۳۹۳ - ماده:

د ناظر اقرار دبل چا په نظارت اعتبار نه لری.

ماده-۳۹۳:

اقرار ناظر مېنی بر نظارت شخص دیگر اعتبار ندارد.

۳۹۴ - ماده:

ناظر د محکمی په اجازه کولی شی هر کال د وقف د حاصلاتو څخه دوه په سلو کښی د وقف شوی مال د مصرفونو، ترمیم او تعمیر د پاره د امانت په حساب تحویل کی یا هغه د هغه تضمینونو سره سم چه د محکمی له خوا نیول کیږی مصرف کی او په دوران کښی یی واچوی.

ناظر به استیذان محکمه می تواند همه ساله دو فیصد حاصلات وقف را بمنظور مصارف ترمیم و تعمیر مال موقوفه به حساب امانت تحویل نموده و یا آنرا مطابق به تجاویزیکه از طرف محکمه اتخاذ می گردد، بمصرف رسانیده و بدوران اندازد.

۳۹۵ - ماده:

که ناظر یا حق لرونکی په سلو کی دوه د وقف د حاصلاتو څخه تحویلول چه د دی قانون د (۳۹۴) مادی سره سم یی صورت موندلی وی، گټور ونه گڼی، کولی شی چه د هغه تعدیلول یا لغو کول د محکمی څخه و غواړی.

هرگاه ناظر و یا مستحقین تحویل دو فیصد حاصلات وقف را که مطابق بحکم ماده (۳۹۴) این قانون صورت گرفته باشد، مفید ندانند، میتوانند تعدیل یا الغای آنرا از محکمه مطالبه نمایند.

۳۹۶ - ماده:

که د وقف شوو مالونو د تعمیر او ترمیم د پاره د هغه پیسو څخه زیات ضرورت پیداشی چه د دی قانون په (۳۹۴) مادی کښی درج شوی، ناظر به د ذکر شوو پیسو د زیاتوالي غوښتنه د محکمی څخه کوی.

هرگاه برای تعمیر و ترمیم اموال موقوفه به بیشتر از مبلغ مندرج ماده (۳۹۴) این قانون ضرورت باشد، ناظر تزئید مبلغ متذکره را از محکمه مطالبه می نماید.

۳۹۷ - ماده:

محکمه کولي شی د ضرورت په وخت کښی د وقف شوو مالونو د تعمیر او ترمیم د پاره د وقف شوی مال یوه برخه خرڅه کی.

ماده-۳۹۷:

محکمه می تواند بمنظور تعمیر و ترمیم مال موقوفه، عندالضرورت یک قسمت از مال موقوفه را بفروش برساند.

څلورمه فرعه - د وقف پاي ته رسيدل

۳۹۸ - ماده:

مؤقتی وقف د ټاکلي مودي په پوره کیدو یا دټولو هغه خلکو د منځه تللو په نسبت چه مال ورته وقف شوی، پاي ته رسيږی.

ماده-۳۹۸:

وقف مؤقت با تکميل مدت معينه يا از بين رفتن تمام موقوف عليهم، خاتمه می يابد.

۳۹۹ - ماده:

وقف په هره حصه کښی دهغه د حق لرونکی په دمينځه تللو سره پاي ته رسيږی، که څه هم د ټاکلي مودي د پوره کیدو ترمنځه یا د پاتي حق لرونکو د هغی طبقی په د مينځه تللو سره چه د هغه دمينځه تللو سره وقف آخر ته رسيږی، صورت موندلي وی، په دی شرط چه وقف کوونکی د حصي نقلول پاتي حق لرونکو ته نه وي تصريح کړی.

ماده-۳۹۹:

وقف در مورد هر سهم با از بين رفتن مستحق آن خاتمه می يابد. گرچه قبل از تکميل مدت معينه با از بين رفتن باقی مستحقين طبقه ايکه با از بين رفتن شان وقف منتهی می گردد، صورت گرفته باشد. مشروط بر اينکه وقف کننده انتقال، سهم را به باقی مستحقين تصريح نکرده باشد.

په دی صورت کښی وقف د ذکر شوی طبقی د ټولو حق لرونکو د مينځه تللو او د ټاکلي مودي په پوره کیدو سره پاي ته رسيږی.

درين صورت وقف با از بين رفتن تمام مستحقين طبقه مذکور و يا تکميل مدت معينه خاتمه می يابد.

۴۰۰ - ماده:

ماده-۴۰۰:

که وقف په ټولو ثابتو حصو کښی پای ته ورسېږی، نو د وقف کړه شوی مال ملکیت، که وقف کوونکی ژوندی وو پخپله هغه ته او که مړ شوی وو حق لرونکو ته انتقالېږی. که حق لرونکی نه وو نو د وقف کړه شوی مال ملکیت هغه اشخاصو ته انتقالېږی چه د وقف کوونکی په ژوند کښی د وارثانو د جملې څخه پیژندل شوی وی او که هغوی هم نه وو نو د دولت مال گڼل کېږی.

هرگاه وقف در تمام اسهام ثابته خاتمه یابد، ملکیت مال موقوفه در صورت حیات وقف کننده بخود وی و در غیر آن به مستحقین انتقال می یابد. در صورتیکه مستحق موجود نباشد ملکیت مال موقوفه با شخصیکه حین وفات وقف کننده از جمله ورثه شناخته شده باشند و در غیر آن بدولت تعلق میگیرد.

۴۰۱ - ماده:

ماده-۴۰۱:

که وقف په ټولو نااثبتو حصو کښی پای ته ورسېږی، نود وقف کړه شوی مال ملکیت که وقف کوونکی ژوندی وو پخپله هغه ته او که هغه ژوندی نه وو هغه چاته انتقالېږی چه د وقف کوونکی په ژوند کښی د وارثانو د جملې څخه پیژندل شوی وی، که وارث نه وو د وقف کړه شوی مال ملکیت د دولت دی.

هرگاه وقف در تمام اسهام غیر ثابته خاتمه یابد، ملکیت مال موقوفه در صورت حیات وقف کننده بخود وی و در غیر آن به اشخاصیکه حین وفات وقف کننده از جمله ورثه شناخته شده باشند انتقال می یابد. در صورتیکه وارثی موجود نباشد ملکیت مال موقوفه به دولت تعلق می گیرد.

۴۰۲ - ماده:

ماده-۴۰۲:

(۱) که وقف کړه شوی مال داسی خراب شی چه د هغی بیا آبدول یا بدلول ممکن یا گټور نه وی، وقف پای ته رسېږی. همدارنگه که د هر حق لرونکی حصه چه د هغه د حاصلاتو

(۱) هرگاه مال موقوفه به نحوی تخریب شود که اعمار مجدد و یا استبدال آن ممکن و یا مفید نباشد، وقف خاتمه می یابد. همچنان وقف در مورد سهم هر مستحقیکه سهمیه

حاصلات وی بمقدار ناچیزی تقلیل یابد، خاتمه پیدا میکند.

(۲) انتهای وقف به درخواست اشخاص ذیعلاقه و قرار محکمه صورت میگیرد. ملکیت مال موقوفه که وقف آن خاتمه یافته باشد، در صورت حیات وقف کننده بخود وی و در غیر آن به شخصی انتقال می یابد، که درحین انتهای وقف مستحق شناخته شده باشد.

مبحث سوم - جمعیت ها

فروع اول - احکام عمومی

ماده-۴۰۳:

(۱) جمعیت عبارت است از مجموع اشخاص حقیقی یا حکمی که برای مدت معین یا غیر معین به منظور تأمین اهداف خیریه عام المنفعه اجتماعی، علمی، ادبی، فنی و هنری طور غیر انتفاعی مطابق به احکام این قانون تشکیل شده باشد.

(۲) اعطای اجازه تأسیس جمعیت های مندرج فقره یکم این ماده، از طریق مراجع صلاحیتدار دولتی صورت میگیرد. این مراجع اجراءات

حصه ناخیزه اندازی ته کمه شی، وقف پای ته رسیبری.

(۲) د وقف پای د علاقې لرونکو اشخاصو په غوښتنه او د محکمې په قرار صورت مومی، د هغه وقف کړه شوی مال ملکیت چه وقف یې پای ته رسیدلی وی، که وقف کوونکی ژوندی وو پخپله هغه ته او که مړ وو هغه چاته انتقال مومی چه د وقف د پای ته رسیدو په وخت کښی حق لرونکی پیژندل شوی وی.

دریم مبحث - جمعیتونه

لمړې فرعه - عمومی حکمونه

۴۰۳ - ماده:

(۱) جمعیت د داسې حقیقی یا حکمی اشخاصو د مجموعې څخه عبارت دی چه د یوې ټاکلې یا نا ټاکلې مودې دپاره د خیریه عامو ښیښو، د اجتماعی، علمی، ادبی، فنی او د هنری هدفونو د تأمین په منظور په غیر انتفاعی توگه د دی قانون د حکمونو سره سم تشکیل شوی وی.

(۲) د دی مادی د (۱) فقره د درج شوو جمعیتونو د تأسیس د دولتی واک لرونکو مراجعو د لازی صورت مومی.

جمعيت ها را از رهگذر تطابق آن با قوانين، مقررات و اساسنامه مراقبت مي نمايند.

ماده- ۴۰۴:

جمعيت هاي كه خلاف احكام قانون يا آداب عامه فعاليت نموده يا به اعمال تشبث نمايند كه بر خلاف منافع ملي و اهداف تأسيسی آن باشد، باطل پنداشته شده هيچگونه اثری بر آن مرتب شده نميتواند.

ماده- ۴۰۵:

(۱) جمعيت داراي اساسنامه ايست كه فعاليت آنرا تنظيم و از طرف اعضاي مؤسس آن منظور ميشود.

(۲) اساسنامه جمعيت حاوي مطالب ذيل است:

۱- عنوان جمعيت، هدف و مرام تأسيس آن و مركز اداره جمعيت. مركز اداره جمعيت در خارج از افغانستان بوده نمی تواند.

۲- شهرت مكمله اعضاي موسس.

۳- عوايد جمعيت، بدوران انداختن و تصرف در آن.

دا مراجع به د جمعيتونو اجراآت د قوانينو، مقرراتو او اساسنامي، دپاره مراقبت كوي.

ماده- ۴۰۴:

كوم جمعيتونه چه د قانون د حكمونو يا عمومي آدابو په خلاف فعاليت كوي يا د داسي اعمالو پسي شي چه د ملي گټو او دهغي د تأسيس د هدفونو په خلاف وي باطل گڼل كيږي او هيڅ قسم اثر پري نه مرتبيږي.

ماده- ۴۰۵:

(۱) جمعيت د داسي اساسنامي لرونكي وي چه فعاليت ئي تنظيموي او د هغي د تأسيسوونكو غړو له خوا منظورېږي.

(۲) د جمعيت اساسنامه د لاندنيو مطلبونو لرونكي دي:

۱- د جمعيت عنوان، د هغي د تأسيس هدف او مرام، او د جمعيت د اداري مركز. د جمعيت د اداري مركز د افغانستان څخه د باندې جواز نه لري.

۲- د تأسيسوونكو غړو پوره شهرت.

۳- د جمعيت عايدات، د هغي په دوران كښي اچول او په هغي كښي تصرف.

۴ - هغه هیئتونه چه جمعیت تمثیلوی سره د غړو او د وظیفو د ټاکلو او د هغوی د عزلولو لاری.

۴- هیئت هائیکه جمعیت را تمثیل میکنند با تعیین اعضاء، وظایف و طرق عزل آنها.

۵- د تاسیسوونکو غړو حقوق او وجایب.

۵ - حقوق ووجایب اعضاء مؤسس.

۶- د جمعیت د مالونو د نظارت طرز العمل.

۶- طرز نظارت اموال جمعیت.

۷- د جمعیت د اساسنامي د تعدیل، زیاتیدو، تقسیم او د ځانگو طرز العمل.

۷- طرز تعدیل اساسنامه جمعیت، الحاق، تقسیم و تاسیس نمایندگی.

۸- د جمعیت د مالي چارو منحلیدل او تصفیه او هغه مرجع چه مالونه ورته انتقالیږی.

۸- انحلال و تصفیة امور مالی جمعیت و مرجعیکه اموال به آن انتقال می یابد.

۴۰۶ - ماده:

ماده - ۴۰۶:

(۱) تاسیسوونکي غړی نه شي کولي چه د جمعیت په اساسنامه کښی داسی مطلبونه ځای کي چه د جمعیت د منحلیدو وروسته د مالونو نقلول خپل ځان، کورني یا خپلو وارثانوته مجاز کی.

(۱) اعضای مؤسس نمی توانند چنان مطالبی را در اساسنامه جمعیت بگنجانند که انتقال اموال را بعد از انحلال جمعیت بخود، فامیل و یا ورثه شان مجاز قرار دهد.

(۲) د تعاونی جمعیتونو سهمونه، د مرستو د مبادلي صندوق او د تقاعد صندوق له دي حکم څخه مستثني دی.

(۲) اسهام جمعیت های تعاونی، صندوق اعانات مبادله و صندوق تقاعد ازین حکم مستثنی می باشد.

۴۰۷ - ماده:

د جمعيت د غړيتوب څخه و تل عام له دى چه د شخص په اراده وي يا د جمعيت، د جمعيت د مالونو څخه د محروميدو موجب گرځي، مگر، دا چه په قانون كېنې د هغې په خلاف تصريح شوى وي.

ماده - ۴۰۷:

خارج شدن از عضویت جمعیت خواه به اراده شخص یا جمعیت باشد. موجب حرمان از اموال جمعیت می گردد. مگر اینکه در قانون مخالف آن تصریح شده باشد.

۴۰۸ - ماده:

جمعيت نه شى كولي چه د نامنقول مال مالك شى، مگر دا چه دارنگه ملكيت د جمعيت د اساسى وظيفو د اجرا كولو د پاره ضرورى وگڼل شى. تعاونى او خيريه جمعيتونه د دى حكم څخه مستثني دي.

ماده - ۴۰۸:

جمعیت نمیتواند مالک اموال غیر منقول گردد، مگر اینکه همچو مکلفیت برای اجرای وظایف اساسی جمعیت ضروری پنداشته شود. جمعیت های تعلیم و امور خیریه ازین حکم مستثنی می باشند.

۴۰۹ - ماده:

د جمعيت حكمى شخصيت هغه وخت تثبیتېږي چه اساسنامه ئى د دى قانون د حكمونو سره سم ترتيب او خپره شوى وي.

ماده - ۴۰۹:

شخصیت حکمی جمعیت و قتی تثبیت می گردد که اساسنامه آن مطابق به احکام این قانون ترتیب و نشر گردیده باشد.

۴۱۰ - ماده:

د جمعيت د اساسنامې اعلاميدل د ټاکلي محصول د ورکولو، په مربوطو دفترونو کېنې د جمعيت د ثبتولو او په رسمي جريدې کېنې د خپريدو وروسته پوره کېږي.

ماده - ۴۱۰:

اعلان اساسنامه جمعیت بعد از پرداخت محصول معینه و ثبت جمعیت در دفاتر مربوط و نشر آن در جریده رسمی تکمیل می گردد.

۴۱۱ - ماده:

واک لرونکی مرجع به د جمعیت اساسنامه د هغه د غوښتنې د نیتې څخه د شپیتو ورځو په اوږدو کېښی اعلاموی، د هغې په غیر د شپیتو ورځو په پوره کیدو سره جمعیت حکماً اعلام شوی پیژندل کېږي، ذکر شوی مرجع مکلفه ده چې د علاقې لرونکو اشخاصو په غوښتنه د جمعیت اساسنامه د دې قانون د حکمونو سره سم اعلام کي اویایي رد کي.

ماده - ۴۱۱:

مرجع صلاحیتدار، اساسنامه جمعیت را در خلال مدت شصت روز از تاریخ مطالبه آن اعلان می نماید. در غیر آن با تکمیل شصت روز جمعیت حکماً اعلام شده شناخته می شود. مرجع مذکور با اثر مطالبه اشخاص ذی علاقه مکلف است اساسنامه جمعیت را مطابق به احکام این قانون اعلان و یا آنرا رد نماید.

۴۱۲ - ماده:

د جمعیت د اساسنامې تعدیل د دې قانون د (۴۰۹-۴۱۰-۴۱۱) مادو د حکمونو د په نظر کېښی نیولو سره د اعلامیدو څخه وروسته نافذ ګڼل کېږي.

ماده - ۴۱۲:

تعدیل اساسنامه جمعیت به رعایت احکام مواد (۴۰۹-۴۱۰-۴۱۱) این قانون بعد از اعلان نافذ شمرده می شود.

۴۱۳ - ماده:

جمعیت د لاندنیو مرا تېو مراعات کوي:
۱- د جمعیت پوری د مربوطو دفترونو او سندونو ساتنه د هغې د ادارې په مرکز کي.

ماده - ۴۱۳:

جمعیت مراتب آتی را رعایت می نماید:
۱- نگه داری دفاتر و اسناد مربوط جمعیت در مرکز اداره آن.

۲- د هر غړي دنوم، د پلارنوم، د کورنی نوم، عمر، د تذکری لمبر، کسب، پته او دهر غړي د جمعیت د غړیتوب د شاملیدلو د نیتې سره په

۲- ثبت اسم، ولد، اسم فامیلی، سن، نمبر تذکره، پیشه و آدرس هر عضو با تاریخ شمول وی به عضویت

جمعيت، در دفاتر مخصوص يا
تغييراتي كه در موارد فوق
بعمل مي آيد.

مخصوصو دفترونو كښي سره د هغه
تغیرونو چه په پورتنيو مواردو كښي
كيږي، ثبتول.

۳ - ثبت رويداها و تصاويب مجمع
عمومي و مجالس اداري در دفاتر
مخصوص. هر عضو جمعيت مي
تواند از محتويات محاضر اطلاع
حاصل نمايد.

۳ - په مخصوصو دفترونو كښي
دعمومي ټولني او د اداري مجلسونو
د جريانونو او تصويبونو ثبتول،
هرغړي كولي شي چه د لكچرونو د
محتوياتو څخه اطلاع حاصله كي.

۴ - ثبت مصارف، عوايد، تبرعات و
مدارك آن بالتفصيل در دفاتر
مخصوص صورت مي گيرد.

۴ - په مخصوصو دفترونو كښي د
مصرفونو، عايداتو، تبرعاتو او د هغی
د مدركونو په تفصيل سره ثبتول.

مرجع صلاحيتدار مي تواند از
محتويات اين اسناد و محاضرات
اطلاع حاصل نمايد.

واک لرونکی مراجع کولي شي د دی
سندونو او لكچرونو د محتوياتو څخه
اطلاع حاصله كي.

۵ - اشخاص خارجي مي توانند در
حالات خاص به اجازه مراجع ذيصلاح
در جمعيت هاي فرهنگي کسب
عضويت نمايند.

۵ - باندني اشخاص کولي شي په
خاصو حالونو كښي د واک لرونکو
مراجعو په اجازه په فرهنگي جمعيتونو
كښي غړيتوب حاصل كي.

ماده - ۴۱۴:

۴۱۴ - ماده:

(۱) جمعيت مکلف است به اجازه
مرجع صلاحيتدار اموال نقدي
مربوط به جمعيت را به عنوان
جمعيت در بانک و يا محل ديگري به
وديعت گذارد.

(۱) جمعيت مکلف دي د واک
لرونکی مرجع په اجازه د جمعيت
پوري مربوط نقد مالونه د جمعيت په
عنوان په بانک يا بل ځای كښي په
وديعت کښيږدي.

(۲) جمعيت بايد از تغيير محل

(۲) جمعيت بايد د وديعت د ځای د

وديعت در خلال يك هفته از تاريخ
تغيير، به مرجع صلاحيتدار اطلاع
دهد.

ماده - ۴۱۵:

اموال مربوط به جمعيت براي تأمين
اهداف معينه آن بمصرف ميرسد.
مقدار باقيمانده در ساحات مطمئن
بدوران انداخته شده مي تواند،
مشروط بر اينكه فعاليتهاي اصلي
آنها متاثر نسازد.

ماده - ۴۱۶:

جمعيت داراي بودجه سالانه كه از
طرف مجمع عمومي تصويب
گريده، مي باشد. بودجه جمعيت به
اطلاع مرجع صلاحيتدار رسانيده
ميشود.

ماده - ۴۱۷:

جمعيت نمي تواند خارج از حدودي
كه در اساسنامه آن توضيح شده
فعاليت نمايد.

ماده - ۴۱۸:

جمعيت ها نمي توانند به مضاربت
مالي تشبث نمايند.

ماده - ۴۱۹:

(۱) اسم جمعيت، شماره اعلان و
حدود فعاليت آن در تمام

بدلون خخه دبدلون د نيتي خخه د
يوي اووني په اوږدو كښي واك
لرونكي مرجع ته خبر وركي.

۴۱۵ - ماده:

د جمعيت پوري مربوط مالونه د هغي
دټاكلو هدفونو د تأمين دپاره
مصرفيږي، پاتي برخه يي په اطميناني
ساحو كښي په دوران اچول كيداي شي
خو په دي شرط چه د هغي اصلي
فعاليتونه متاثر نه كي.

۴۱۶ - ماده:

جمعيت بايد د كلني بودجي چه د
عمومي ټولني له خوا تصويبيږي،
لرونكي وي. د جمعيت د بودجي خخه
واك لرونكي مرجع ته خبر ور كول
كيږي.

۴۱۷ - ماده:

جمعيت نه شي كولي د هغه حدودو
خخه د باندې چه په اساسنامه كښي
توضيح شوي، فعاليت وكي.

۴۱۸ - ماده:

جمعيتونه نه شي كولي چه په مالي
مضاربتونو پسي هڅه وكي.

۴۱۹ - ماده:

(۱) د جمعيت نوم، د اعلانيدو گڼه او
د هغي د فعاليتونو حدود په ټولو

دفاتر، اوراق و نشرات آن درج
می گردد.

دفترانو، پانواو د هغی په خپرونو
کښي درجیږی.

(۲) هیچ جمعیت نمی تواند چنان
اسمی را انتخاب نماید که به جمعیت
دیگری متعلق باشد، گرچه ساحه
فعالیت آنها مشترک باشد.

(۲) هیڅ جمعیت نه شي کولي داسي
نوم انتخاب کي چه دبل جمعیت پوري
مربوط وي که څه هم د هغوي د
فعالیت ساحه شریکه وی.

ماده - ۴۲۰:

(۱) هیچ جمعیتی بدون اجازه مرجع
صلاحیتدار نمی تواند به جمعیت،
هیئت و یا کلب در خارج از
افغانستان منسوب، مشترک و یا
منضم گردد.

۴۲۰ - ماده:

(۱) هیڅ جمعیت نه شي کولي بي د
واک لرونکی مرجع د اجازي څخه د
افغانستان څخه د باندي د کوم
جمعیت، هیئت یا کلب ته منسوب،
ورسره شریک او یا ورسره یو ځای شي.

(۲) هیچ جمعیت نمی تواند
اموالی را از شخص، جمعیت، هیئت
یا کلبی که در خارج افغانستان
باشد، بدست آرد مگر به اجازه مرجع
صلاحیتدار.

(۲) هیڅ جمعیت نه شي کولي بي د
صلاحیت لرونکي مرجع د اجازي څخه
د افغانستان څخه د باندي شخص، د
کوم جمعیت، هیئت یا کلب څخه
مالونه ترلاسه کي.

(۳) هیچ جمعیت نمی تواند چیزی را
به اشخاص و یا مؤسسات خارجی
بدون اجازه مرجع صلاحیتدار
بفرستد.

(۳) هیڅ جمعیت نه شي کولي بی
دواک لرونکی مرجع د اجازی څخه د
باندنیو اشخاصو یا مؤسسوته څه شي
واستوی.

ماده - ۴۲۱:

تبرعات تنها به اسم و حساب جمعیت
مطابق به مقرراتیکه از طرف حکومت
وضع گردیده، جمع آوری شده می
تواند.

۴۲۱ - ماده:

تبرعات یواځی د جمعیت په نامه او
حساب دهغی مقرراتو سره سم چه د
حکومت له خوا وضع شوي جمع
کیداي شی.

مرجع صلاحيتدار می تواند
نماینده ایرا غرض اشتراك در
مجمع عمومی صلاحيتدار
برساند.

ماده - ۴۲۲:

(۱) جمعيت بايد انعقاد واجندای
مجمع عمومی را اقلأ (۱۵) روز
قبل به اطلاع مرجع صلاحيتدار
برساند. مرجع صلاحيتدار
میتواند نماینده را غرض اشتراك
در مجمع عمومی جمعيت
بفرستد.

(۲) جمعيت گزارشات مجمع عمومی
را در خلال (۱۵) روز از تاريخ انعقاد
آن، به اطلاع مرجع صلاحيتدار
میرساند.

ماده - ۴۲۳:

(۱) جمعيت می تواند نمایندگی
تأسیس نماید.

(۲) نمایندگی بعد از اعلان، حیثیت
شخصیت حکمی مستقل را کسب
می نماید.

نماینده نمی تواند اساسنامه داخلی
خود را در موضوعات مربوط به
وجایب آن در برابر جمعيت
اصلی، طرز العمل و سیاست

واک لرونکی مراجع کولي شی د
حالونو سره سم د هر جمعيت د
تبرعاتو په باره کښی خاص شرطونه
علاوه کی.

۴۲۲ - ماده:

(۱) جمعيت باید کم ترکمه (۱۵)
ورځی ترمخه د عمومي ټولني منعقد
کیدل او اجندائی واک لرونکي مرجع
ته خبر ورکي. واک لرونکی مرجع
کولي شی د جمعيت په عمومي ټولنه
کښي د گډون دپاره یو نماینده
واستوي.

(۲) جمعيت به د عمومي ټولني کړه وړه
د هغه د منعقد کیدو د نیټی څخه د
(۱۵) ورځو په اوږدو کښی واک
لرونکی مرجع ته خبر ورکوی.

۴۲۳ - ماده:

(۱) جمعيت کولي شی نمایندگی
تأسیس کی.

(۲) نمایندگی د اعلانیدو وروسته د
حکمی شخصیت حیثیت پیدا
کوی.

نماینده نه شي کولي خپله داخلي
اساسنامه په هغه موضوعاتو کښی چه
د اصلي جمعيت طرز العمل او د
جمعيت د عمومي سیاست په مقابل

عمومي جمعيت، بدون موافقه
جمعيت اصلي تعديل
نماید.

کښی د هغی د التزاماتو پوري
مربوطی دی، پی د اصلي جمعيت د
موافقی څخه تعديل کی.

فرع دوم - هیئت مدیره

دوهمه فرعه - مدیره هیئت

ماده - ۴۲۴:

(۱) جمعيت دارای هیئت مدیره می
باشد. تعیین اعضاء هیئت مدیره،
صلاحیت، وظایف و ختم عضویت
اعضای در اساسنامه جمعيت توضیح
می گردد.

(۲) هیئت مدیره مرکب از سه عضو و
یا بیشتر بوده و مدت خدمت شان
بیش از سه سال بوده نمیتواند.

(۳) تجدید عضویت مطابق به
اساسنامه جمعيت صورت میگیرد.

ماده - ۴۲۵:

شخصیکه به صفت عضو هیئت
مدیره تعیین میگردد، باید به حکم
قطعی محکمه باصلاحیت بحرمان از
حقوق سیاسی و مدنی محکوم نشده
باشد.

ماده - ۴۲۶:

(۱) هیئت مدیره در حدود
صلاحیتیکه در اساسنامه به آن
تصریح گردیده، امور مربوط به

۴۲۴ - ماده:

(۱) جمعيت به د مدیره هیئت لرونکی
وی، د مدیره هیئت غړی، صلاحیت،
وظیفی او د غړو د غړیتوب پای د
جمعيت په اساسنامه کښی توضیح
کیږی.

(۲) مدیره هیئت د دری یا دهغی څخه
زیات غړی لری او د خدمت موده یی د
دری کلونو څخه نه شي زیاتیدای.

(۳) دغړیتوب نوی والي د جمعيت د
اساسنامی سره سم صورت مومی.

۴۲۵ - ماده:

هغه څوک چه د مدیره هیئت د
غړیتوب په صفت ټاکل کیږی باید چه
د واک لرونکی محکمی په قطعی
حکم د سیاسي او مدنی حقوقو څخه
په محرومیت نه وی محکوم شوی.

۴۲۶ - ماده:

(۱) مدیره هیئت به دهغه واک په
حدودو کښی چه په اساسنامی کښی
پري تصریح شوی د جمعيت پوری

مربوطی چاري اداره کوی.

جمعیت را اداره می نماید.

(۲) مدیره هیئت به کم ترکمه په میاشت کښی دوه ځله غونډه کوی.

(۲) هیئت مدیره اقلأ دو مرتبه در یک ماه تشکیل جلسه میدهد.

۴۲۷ - ماده:

مدیره هیئت به یو شخص د خپلو غړو د مینځه یا د جمعیت د نورو غړو څخه د رئیس په حیث ټاکي.

ماده - ۴۲۷:

هیئت مدیره شخصی را از جمله اعضای خود یا دیگر اعضای جمعیت بحیث رئیس تعیین مینماید.

۴۲۸ - ماده:

څوک چه د مدیره هیئت له خوا د رئیس په حیث ټاکل کیږي نو هغه کارونه چه د پیشنهاد، د مؤظفینو د مقرری، د تادیبي جزاگانو تطبیق، د سندونو کتنه، مصرف او د عمومی ټولني او د مدیره هیئت د تصویبو د تنفیذ مراقبت، پوري مربوط دي ترسره کوي به يي. په دی شرط چه د جمعیت په اساسنامه کښی د هغی په خلاف تصریح نه وی شوی.

ماده - ۴۲۸:

شخصیکه از طرف هیئت مدیره بحیث رئیس تعیین میشود امور مربوط به پیشنهاد، تقرر مؤظفین، تطبیق مجازات تادیبی، ملاحظه اسناد مصرف و مراقبت تنفیذ تصاویب مجمع عمومی و هیئت مدیره را انجام میدهد. مشروط بر اینکه در اساسنامه جمعیت خلاف آن تصریح نشده باشد.

دریمه فرعه - عمومی ټولنه

فرع سوم - مجمع عمومی

۴۲۹ - ماده:

(۱) عمومی ټولنه د ټولو هغو غړو څخه مرکبه ده چه خپل التزامات يي د جمعیت د اساسنامي سره سم ترسره کړی وی.

ماده - ۴۲۹:

(۱) مجمع عمومی مرکب از تمام اعضائست که وجایب خود را مطابق به اساسنامه جمعیت ایفاء نموده باشند.

(۲) د عمومی ټولني هغه تصویبونه چه

(۲) تصاویب مجمع عمومی خارج از

موضوعات شامل آجنداء اعتبار
ندارد.

ماده - ۴۳۰:

تصاویر مجمع عمومی به
اکثریت آرای اعضای حاضر بعد از
تکمیل نصاب دو ثلث اعضای
اصلی آن صورت می گیرد.
تصاویر مجمع عمومی در مورد
تعدیل اساسنامه جمعیت به
اکثریت مطلق و در مورد انحلال
جمعیت، عزل اعضای هیئت مدیره،
اتحاد و یا الحاق آن با جمعیت
دیگر به اکثریت دو ثلث اعضا
صورت میگی رد. مگر اینکه در
اساسنامه جمعیت خلاف آن تصریح
شده باشد.

ماده - ۴۳۱:

در جلسات مجمع عمومی اعضا
شخصاً اشتراک نموده و یا عضو
دیگری را کتباً بحیث نماینده خود
تعیین مینمایند.

ماده - ۴۳۲:

مجمع عمومی در خلال سه ماه بعد
از ختم هر سال مالی بصورت عادی
تشکیل جلسه داده و امور مربوط به
بودجه، حساب سال تمام راپور سالانه
هیئت مدیره و راپور مربوط به امور

د آجندی په موضوعاتو کښی شامل نه
وي، اعتبار نه لری.

۴۳۰ - ماده:

د عمومی ټولنی تصویبونه د حاضر و
غړو د اکثریت په رایو د هغی د دوه
ثلثو اصلي غړو د پوره کیدو وروسته
صورت مومی. د عمومی ټولنی
تصویبونه د جمعیت د اساسنامی د
تعدیل په باره کښی په مطلق اکثریت
او د جمعیت د منحلیدو، د مدیره
هیئت د غړو د عزل کیدو، د بل
جمعیت سره د هغی د اتحاد یا یو ځای
کیدو، په باره کښی د دوه ثلثو غړو په
اکثریت صورت مومي مگر دا چه د
جمعیت په اساسنامی کښی د هغی په
خلاف تصریح شوی وی.

۴۳۱ - ماده:

د عمومی ټولنی په غونډو کښی به
هر غړی پخپله گډون کوی او یا به په
لیکلی توگه بل غړی دخپل نماینده په
حیث ټاکي.

۴۳۲ - ماده:

عمومی ټولنه به د هر مالی کال د پای
ته رسیدو وروسته د دری میاشتو په
اوږدو کښی په عادی صورت غونډه
کوی، د ټول کال د بودجی د حساب، د
مدیره هیئت د کلني راپور او د مالی

مالي را بررسي مي نمايد. تشكيل جلسات فوق العاده مجمع عمومي در صورت لزوم نيز صورت گرفته مي تواند. انعقاد جلسات مجمع عمومي به دعوت هيئت مديره صورت مي گيرد.

ماده - ۴۳۳:

هرگاه هيئت مديره جلسه فوق العاده مجمع عمومي را در خلال (۱۵) روز از تاريخ تسليمي درخواست تحريري اقلاً ده نفر از اعضاي مجمع عمومي كه در آن هدف انعقاد جلسه نيز توضيح يافته است داير ننمايد، درخواست كنندگان مي توانند مستقيماً اعضاي مجمع عمومي را به تشكيل جلسه دعوت نمايند.

ماده - ۴۳۴:

عضو جمعيت در موضوعي كه منفعت وي در آن دخیل باشد، حق رای دادن را ندارد. رای دادن در مورد انتخاب اعضاي هيئت جمعيت ازین حکم مستثني می باشد.

ماده - ۴۳۵:

(۱) هرگاه مجمع عمومي يا هيئت مديره و يا رئيس جمعيت تصاوبي را خلاف احكام قانون يا اساسنامه جمعيت اتخاذ نمايد، در برابر همچو

چارو پوري په مربوطو کارونو به غور کوي. د عمومي ټولني د فوق العاده غونډو تشكيل د لزوم په صورت کښي هم کيډي شي. د عمومي ټولني د غونډو منعقد کيدل د مديره هيئت په غوښتنه صورت مومي.

۴۳۳ - ماده:

که مدیره هیئت د عمومي ټولني فوق العاده غونډه د لیکل شوي غوښتنې د تسلیمیدو د نیتې څخه د پنځلس ورځو په اوږدو کښي، کم تر کمه د عمومي ټولني لس غړي جلسه دایره نه کی او د جلسی ورځ تر مخه توضیح شوی وی، غوښتونکی کولی شی چی د عمومي ټولنی غړی په مستقیم صورت د جلسي تشكيل ته راوبولي.

۴۳۴ - ماده:

په کومه موضوع کښي چه د ټولني ديوه غړي گټه داخله وي، د رای ورکولو حق نه لری. د جمعيت د هيئت د غړو د ټاکل کيدو په مورد کښي رای ورکول له دي حکمه مستثني دی.

۴۳۵ - ماده:

(۱) که عمومي ټولنه يا مديره هيئت يا رئيس د قانون يا د جمعيت د اساسنامي په خلاف تصميمونه ونيسي، د داسي

تصاوېب مطالبه ابطال صورت می گیرد.

مطالبه ابطال از طرف څارنوالی یا یکی از اعضای جمعیت به محکمه ایکه اداره مرکزی جمعیت در حوزه صلاحیت آن واقع است در خلال سه ماه از تاریخ صدور تصویب تقدیم میگردد.

(۲) ابطال اینگونه تصاوېب بر حقوق مكتسبه اشخاصیکه بر اساس حسن نیت ذیحق گردیده اند، تاثیر ندارد.

ماده - ۴۳۶:

(۱) مرجع صلاحیتدار تعميل تصاوېبی را که از طرف مجمع عمومی یا هیئت مدیره یا رئیس جمعیت مخالف قانون، نظام و آداب عامه اتخاذ شده باشد، متوقف میسازد.

(۲) مرجع صلاحیت دار باید در خلال (۳۰) روز از تاریخ توقف آن دعوی ابطال را در برابر تصویب مذکور به محکمه با صلاحیت، اقامه نماید.

تصویبونو په مقابل کښی د باطلیدلو غوښتنه کیدای شی.

د باطلیدلو غوښتنه د تصویب د صادریدلو د نیتي څخه د دری میاشتو په اوږدو کښی د څارنوال له خوا یا د جمعیت دیوه غړی له خوا هغي محکمي ته کیږي چه د جمعیت مرکزی اداره د هغی د واک په حوزه کښی واقع ده.

(۲) د دی قسم تصویبونو باطلیدل د هغه اشخاصو په کسب حقوقو تاثیر نه لری چه د ښه نیت په اساس د حق خاوندان گرځیدلی دی.

۴۳۶ - ماده:

(۱) واک لرونکی مرجع کولي شی د هغه تصویبونو تصمیم چه د عمومي ټولني یا مدیره هیئت یا رئیس له خوا نیول شوي او د قانون، نظام او عمومي آدابو په خلاف نیول شوي وي، متوقف کي.

(۲) واک لرونکي مرجع باید د توقف د نیتي څخه د دیرش ورځو په اوږدو کښي د ذکر شوي تصویب په مقابل کښی خپله دعوي په واک لرونکی محکمه کښی اقامه کی.

فرع چهارم - انحلال و تصفيه
جمعيت.

ثلورمه فرع - د جمعيت منحلیدل او
تصفیه کول.

ماده - ۴۳۷:

۴۳۷ - ماده:

(۱) جمعيت در حالات آتی منحل می
گردد:

(۱) جمعيت په راتلونکو حالونو کښی
منحل کېږي:

۱ - در حالیکه تعهدات خود را ایفا
کرده نتواند.

۱ - په هغه حالت کښی چه خپل
التزامات ترسره کولي نه شي.

۲ - در حالیکه اموال یا منافع
خود را خارج از اهدافیکه در
اساسنامه آن توضیح گردیده،
تخصیص دهد.

۲ - په هغه حالت کښی چه خپلو
مالونو یا گټو ته د هغه هدفونو څخه د
باندي تخصیص ورکي چه په
اساسنامي کښی توضیح شوی.

۳ - در حالیکه جمعيت به تخلف از
مواد مندرج اساسنامه و یا هر نوع
اجراآت مخالف قانون، اهداف
تأسیسی، نظام و آداب عامه مبادرت
ورزد.

۳ - په هغه حالت کښی چه جمعيت د
اساسنامي د درج شوو موادو په تخلف
یا بل هر نوع اجراآتو ته چه د قانون، د
تأسیس د هدفونو، نظام او عمومي
آدابو مخالف وي اقدام وکي.

(۲) مطالبه انحلال از طرف هر
یک از اعضای جمعيت، شخص
ذیعلاقه و یا خاړنوالی به محکمه
ایکه اداره مرکزی جمعيت در حوزه
صلاحیت آن واقع گردیده، تقدیم می
گردد.

(۲) د منحلیدلو غوښتنه د جمعيت د
هر غړی له خوا یا د علاقې لرونکی
شخص له خوا یا د خاړنوال له خوا
هغي محکمي ته وړاندي کیدای شي
چه د جمعيت مرکزي اداره د هغي د
واک په حوزه کښي واقع شوي ده.

ماده - ۴۳۸:

۴۳۸ - ماده:

هرگاه محکمه به انحلال جمعيت
حکم نماید، یک و یا چند شخص را
برای تصفيه امور حسابی و توزیع

که محکمه د جمعيت په منحلیدلو
حکم وکي، یو یا څو کسان به د
جمعيت د حسابي چارو د تصفيي او

د شتمني د توزيع د پاره د مربوطي اساسنامي د درج شوو حکمونو د په نظر کښي نيولو سره ټاکي، که د منحل شوي جمعيت په اساسنامه کښي د شتمني د توزيع په باره کښي کوم حکم موجود نه وي، محکمه کولي شي د شتمني بل داسي جمعيت يا مؤسسي ته انتقال کي چه د منحل شوي جمعيت سره ګډ هدفونه ولري.

۴۳۹ - ماده:

که محکمه د جمعيت د منحلیدلو، غوښتنه رد کي، په دي صورت کښي کولي شي د هغه تصرف په باطلیدو حکم وکي چه پري اعتراض شوی دی.

څلورم مبحث - د عامو ښيګڼو جمعيتونه

۴۴۰ - ماده:

(۱) د عامو ښيګڼو جمعيت د هغه جمعيت څخه عبارت دي چه د عمومي ښيګڼو د تامين په منظور تاسيسېږي.

(۲) جمعيت ته د عمومي ښيګڼو په صفت د عنوان ور کول د دولت درسمي فرمان په وسيله صورت مومي. د ورکړ شوي عنوان سلبول هم د داسي فرمان په وسيله جواز لری.

دارائي جمعيت با رعايت احکام مندرج اساسنامه مربوط تعيين می نمايد. در صورتیکه در مورد توزيع دارائي جمعيت منحل شده، حکمی در اساسنامه آن موجود نباشد، محکمه می تواند اين دارائي را به جمعيت و يا مؤسسه ديگريکه با جمعيت منحل شده اهداف مشترک داشته باشد، انتقال دهد.

ماده - ۴۳۹:

هرگاه محکمه بر رد مطالبه انحلال جمعيت حکم نمايد، می تواند به ابطال تصرفيکه مورد اعتراض قرار گرفته است، حکم نمايد.

مبحث چهارم - جمعيت های عام المنفعه

ماده - ۴۴۰:

(۱) جمعيت عام المنفعه، عبارت از جمعيتی است که بمنظور تامين منافع عامه تأسيس می گردد.

(۲) اعطای عنوان جمعيت به صفت عام المنفعه توسط فرمان دولت صورت می گيرد. سلب عنوان اعطاء شده توسط چنين فرمان نیز جواز دارد.

۴۴۱ - ماده:

د عمومي بنيگنو جمعيت د منقولو اونا منقولو مالونو د تملك پوري د مربوط اهليت د شرطونو په مراعات كولو مقيد نه دى.

۴۴۱ - ماده:

جمعيت عام المنفعه برعايت شرايط اهليت مربوط به تملك اموال منقول و غير منقول مقيد ندى.

۴۴۲ - ماده:

د عمومي سلطي د صلاحيت څخه د عمومي بنيگنو د جمعيت د استفادي حدود، د جمعيت په ټولو يا يوه برخه مالونو د حجز ناروا والي، د دي مالونو د ملكيت په باره كښي د زماني د تيريدو بي تاثيري او د استملاك جواز د جمعيت د هدفونو د تايمين دپاره د مقرراتو په وسيله توضيح كيږي.

۴۴۲ - ماده:

حدود استفاده جمعيت عام المنفعه از صلاحيت سلطه عامه، مانند عدم جواز حجز بر تمام و يا قسمتي از اموال جمعيت، عدم تاثير مرور زمان در مورد ملكيت اين اموال و جواز استملاك براي تايمين اهداف جمعيت توسط مقررات توضيح ميشود.

۴۴۳ - ماده:

د عمومي بنيگنو جمعيت به د مربوط واک لرونکي مرجع د مراقبت لاندې فعاليت کوي. د جمعيت اجراءات به د قوانينو د تطبيق، اساسنامي او د عمومي ټولني د تصويبونو د تطبيق له نظره د ذکر شوي مرجع په وسيله پتلل کيږي او د تحقيق لاندې به نيول کيږي.

۴۴۳ - ماده:

جمعيت عام المنفعه تحت مراقبت مرجع صلاحيتدار مربوط فعاليت مې نمايد. اجراءات جمعيت از نظر تطابق با قوانين، اساسنامه و تصاويب مجمع عمومي توسط مرجع مذکور مورد تفتيش و تحقيق قرار مې گيرد.

د تفتيش هيئت د صلاحيت لرونکي مرجع له خوا ټاکل کيږي او د خپل کار په پاي کښي به دخپلو اجرا آتو راپور

هيئت تفتيش از طرف مرجع صلاحيتدار تعيين گرديده و در ختم کار راپور اجراءات خود را به

مربوطی مرجع ته وړاندی کوی.

مرجع مربوط تقدیم مینماید.

۴۴۴ - ماده:

ماده - ۴۴۴:

(۱) واک لرونکی مرجع کولي شی چه د خو عامو ښیځنو جمعیتونو اتحاد چه گډ هدف ولری تصویب کی، همدارنگه کولي شی د فعالیتونو د یووالي یا د مختلفو جمعیتونو د هدفونو د تعدیل په باره کښی د محیط د احتیاجاتو په اساس یا د هغه خدمتونو ترمنځ د یووالي په منظور چه د هغوي له خوا ترسره کیږی یا د نورو سببونو په منظور چه د جمعیتونو د هدفونو د تأمین د پاره گټور وي، تصمیم ونیسی.

(۱) مرجع صلاحیتدار میتواند اتحاد چند جمعیت عام المنفعه را که هدف مشترک داشته باشند تصویب نماید. همچنان می تواند در مورد توحید فعالیت ها یا تعدیل اهداف جمعیت های مختلف بر وفق احتیاجات محیطی یا به منظور ایجاد هم آهنگی بین خدماتیکه از طرف آنها انجام می گردد و یا اسباب دیگریکه برای تأمین اهداف جمعیت ها مفید پنداشته شود، تصمیم اتخاذ نماید.

(۲) ذکر شوی مرجع به پخپل تصویب کښی د اتحاد سببونه او طرز العمل او د مالونو د تسلیمیدو، پايو او سندونو څرنگوالی نوي هیئت ته توضیح کوی.

(۲) مرجع مذکور در تصویب خود اسباب و طرز العمل اتحاد و چگونگی تسلیمی اموال، اوراق و اسناد را به هیئت جدید توضیح مینماید.

۴۴۵ - ماده:

ماده - ۴۴۵:

(۱) واک لرونکي مرجع کولي شي هغه اشخاص چه د عامل هیئت د غړیتوب داوطلب کیږی، د شاملیدو اجازه ورنه کی.

(۱) مرجع صلاحیتدار می تواند اشخاصی را که داوطلب عضویت هیئت عامل میشوند، اجازه شمول ندهد.

(۲) واک لرونکی مرجع کولي شي د غړو د انتخاباتو د جریان د مراقبت د پاره د داوطلبانو څخه یو وټاکي.

(۲) مرجع صلاحیتدار می تواند یکی از داوطلبان را برای مراقبت جریان انتخابات اعضاء تعیین نماید.

(۳) اگر انتخابات مخالف احکام قانون یا اساسنامه جمعیت صورت گرفته باشد، مرجع صلاحیتدار قرار مدلی مبنی بر الغای انتخاب را در خلال (۱۵) روز از اجرای انتخابات صادر می نماید.

ماده - ۴۴۶:

(۱) مرجع صلاحیتدار می تواند بنابر قرار مدلی، رئیس هیئت مدیره ای را برای اجرای وظایفیکه در اساسنامه جمعیت توضیح گردیده مؤقتاً تعیین نماید.

(۲) رئیس یا هیئت مدیره مؤقت وقتی تعیین میگردد که در اجراءات رئیس یا هیئت مدیره جمعیت چنان تخلفی بروز نماید که دوام آنها به وظیفه به مصلحت جمعیت نبوده با وجود اخطار جمعیت و مرور (۱۵) روز از تاریخ اخطار برفع تخلفات نپرداخته باشد.

ماده - ۴۴۷:

(۱) اعضای هیئت مدیره جمعیت و

(۳) که انتخابات در قانون یا جمعیت د اساسنامي د حکمونوپه خلاف صورت موندلي وو، واک لرونکي مرجع کولي شي د انتخاباتو د لغو کولو په باره کښي په دليل متکي تصویب د انتخاباتو د اجراء کولو د نيتي څخه تر پنځلسو ورځو پوري صادر کي.

۴۴۶ - ماده:

(۱) صلاحیت لرونکي مرجع کولي شي چه په دليل باندي د متکي قرار په وسیله رئیس یا مدیره هیئت د هغه وظیفو د اجراء کولو د پاره چه د جمعیت په اساسنامه کي توضیح شوي په مؤقتي توگه و ټاکي.

(۲) مؤقتي رئیس یا مدیره هیئت هغه وخت ټاکل کیږي چه د جمعیت درئیس یا مدیره هیئت په اجراءاتو کښي داسي تخلف تبارز وکي چه په وظیفه باندي د هغوي دوام د جمعیت په گټه نه وي او سره د دي چه د جمعیت له خوا اخطار ورکول شوي وي او د اخطار ورکولو د نيتي څخه پنځلس ورځي تيري شوي وي بيا هم د تخلفاتو د ليري والي دپاره يي اقدام نه وي کړي.

۴۴۷ - ماده:

(۱) د جمعیت د مدیره هیئت غړي او

کارکنان آن مکلف اند تمام اموال جمعیت، اسناد و دفاتر مربوط را باختیار هیئت مدیره مؤقت بگذارند.

(۲) مسئولیت قانونی اعضای هیئت مدیره و کارکنان جمعیت با سپردن اموال، اسناد و دفاتر مربوط به هیئت مدیره مؤقت خاتمه پیدا نمی کند.

ماده - ۴۴۸:

رئیس یا هیئت مدیره مؤقت مکلف است در خلال مدتی که در قرار تعیین شان تصریح یافته، مجمع عمومی را دایر و راپور اجراات خود را تقدیم نماید. مجمع عمومی بعد از استماع راپور، هیئت مدیره جدید را مطابق به اساسنامه و احکام قانون انتخاب می نماید.

ماده - ۴۴۹:

جمعیت به تطبیق تصاویر رئیس و یا هیئت مدیره مؤقت که در داخل مدت معینه مندرج قرار، تعیین شان صورت گرفته، در داخل حدودی که در قرار مذکور و یا اساسنامه جمعیت توضیح شده، مکلف می باشد.

د هغي کار کوونکي مکلف دي د جمعيت پوري ټول مربوط سندونه او دفترونه د مؤقتي عامل هيئت په اختيار کښي کښيږدي.

(۲) دمدیره هیئت د غړو او د جمعیت دکار کوونکو قانوني مسئولیت په دي پای ته نه رسیږي چه د جمعیت مالونه، سندونه او دفترونه مؤقتي مدیره هیئت ته وسپاري.

۴۴۸ - ماده:

رئیس یا مؤقتي مدیره هیئت مکلف دي د هغي مودي په اوږدو کښي چه د هغوي دټاکلو په تصویب کښي پري تصریح شوي، عمومي ټولنه دایره کي او دخپلو اجرااتو راپور ورته وړاندي کي، عمومي ټولنه به د راپور د اوږدولو وروسته، نوي مدیره هیئت د اساسنامي او د قانون د حکمونو سره سم انتخابوي.

۴۴۹ - ماده:

جمعیت د مؤقتي رئیس یا مدیره هیئت په تصویبونو چه د هغوي دټاکلو درج شوي قرار د ټاکلي مودي په دننه کښي صورت موندلي او په هغه حدودو کښي دننه چه په ذکر شوي قرار یا د جمعیت په اساسنامي کښي توضیح شوي، مکلف دی.

۴۵۰ - ماده:

صلاحيت لرونکي مرجع کولي شي چه د پخواني مديره هيئت غړي چه د تخلف په اثر يي مسؤليت ثابت شوي ديوي مودي د پاره چه ددري کلونو څه زياته نه وي، د مديره هيئت د غړيتوب په حيث د بيا داوطلب کيدو څخه محروم کي.

۴۵۰ - ماده:

مرجع صلاحيتدار، اعضای هيئت مديره سابق را که به اثر تخلف مسؤليت شان ثابت گرديده، برای مدتیکه متجاوز از سه سال نباشد، از داوطلب شدن مجدد بحيث عضو هيئت مديره محروم ميسازد.

پنځم مبحث - خيريہ جمعيت

۴۵۱ - ماده:

(۱) خيريہ جمعيت د هغه جمعيت څخه عبارت دي چه د خيريہ هدفونو د تامين د پاره يا دعا مو د هوسايي د پاره د جمعيت د غړو يا نورو اشخاصو د استفادي په منظور تأسيس شوي وي.

۴۵۱ - ماده:

(۱) جمعيت خيريہ عبارت از جمعيتيست که برای تأمين اهداف خيريہ و يا رفاه اجتماعي جهت استفاده اعضاي جمعيت يا ساير اشخاص تأسيس شده باشد.

(۲) د مديره هيئت غړي نه شي کولي په جمعيت کښي دننه د اجوري په مقابل کښي په بل شغل مشغول شي.

(۲) اعضاي هيئت مديره نمی توانند در داخل جمعيت به شغل ديگری در مقابل اجرت اشتغال ورزند.

۴۵۲ - ماده:

(۱) د خيريہ جمعيت مديره هيئت د کلني راپور د اجراآتو په برابرولو مکلف دي.

۴۵۲ - ماده:

(۱) هيئت مديره جمعيت خيريہ مکلف به تهيه راپور اجراآت سلاله می باشد.

(۲) مديره هيئت به د جمعيت کلني بودجه د هغي د سندونو او مدرکونو سره واک لرونکي مرجع ته وړاندي

(۲) هيئت مديره بودجه سلاله جمعيت را با اسناد و مدارک آن به مرجع صلاحيتدار تقديم نموده و

معلومات مورد ضرورت مرجع
مذکور را تهیه میکند.

کوي او د ذکر شوي مرجع د ضرورت
وړ معلومات به برابروي.

مبحث ششم - جمعيت فرهنگي

شپږم مبحث - فرهنگي جمعيتونه

ماده - ۴۵۳:

جمعيت فرهنگي، عبارت از
جمعيتيست که هدف تأسيس آنرا
انکشاف امور علمي، فني، ادبي و
هنري تشکيل ميدهد.

۴۵۳ - ماده:

فرهنگي جمعيت دهغه جمعيت څخه
عبارت دي چه د هغي د تأسيس هدف
د علمي، فني، ادبي او هنري چارو
انکشاف وي.

ماده - ۴۵۴:

هيئت مديره جمعيت فرهنگي مکلف
است راپور اجراءات سالانه خود را به
اطلاع مرجع صلاحيتدار برساند.

۴۵۴ - ماده:

د فرهنگي جمعيت مديره هيئت
مکلف دي چه دخپلو کلنيو اجراءاتو
څخه واک لرونکي مرجع ته خبر ورکي.

اين جمعيت راجع به تقديم اسناد و
معلومات لارمه تابع احکام ساير
جمعيت هاي مندرج اين قانون مي
باشد.

دا جمعيت د سندونو او لارمي
معلوماتو د وړاندي کولو په هکله د
دي قانون د نورو جمعيتونو د حکمونو
تابع دي.

مبحث هفتم - مؤسسات

اووم مبحث - موسسي

ماده - ۴۵۵:

مؤسسه، عبارت از شخصيت
حکميست که براي انجام
خدمات بشري، ديني، علمي،
فني و يا سپورتي از طريق
تخصيص اموال براي مدت غير
معين تأسيس يافته و براي اهداف
غير انتفاعي فعاليت مي

۴۵۵ - ماده:

مؤسسه د يوه حکمي شخصيت څخه
عبارت دي چه دبشري، ديني، علمي،
فني يا دبدي روزني د خدمتونو د
ترسره کولو د پاره د مالونو د
تخصيص د لاري د نامعلومي مودي
دپاره تأسيس شوي وي او د غير
انتفاعي هدفونو له مخي فعاليت

کوي.

نمايد.

۴۵۶ - ماده:

(۱) د مؤسسي تاسيس د رسمي سند په وسيله صورت مومي.

ماده - ۴۵۶:

(۱) تاسيس مؤسسه توسط سند رسمي صورت می گیرد.

(۲) رسمي سند د مؤسسي د اساسنامې حيثيت لري او د لاندنيو مطلبونو لرونکي وي:

(۲) سند رسمي حيثيت اساسنامه مؤسسه را داشته و حاوی مطالب آتی میباشد:

۱ - د مؤسسي عنوان او د هغي د اداري مرکز، مؤسسه نه شي کولي چه د افغانستان څخه د باندي د اداري مرکز ولري.

۱ - عنوان مؤسسه و مرکز اداره آن، مرکز اداره مؤسسه در خارج از افغانستان بوده نمی تواند.

۲ - د هغي د تاسيس هدف او مرام.

۲ - هدف و مرام تاسيس آن.

۳ - د تاسيسوونکي يا د تاسيسوونکو غړو نومونه او د هغوي پوره شهرت.

۳ - اسم و شهرت مکمله مؤسس يا مؤسسين.

۴ - د هغي شتمني تفصيلات چه مؤسسي ته تخصيص شوي.

۴ - تفصيلات دارائی ايکه به مؤسسه تخصيص یافته است.

۵ - د مؤسسي اداري تشکيل او د هغي د رئيس نوم.

۵ - تشکيل اداري مؤسسه و اسم رئيس آن.

۶ - د مؤسسي د مالي چارو د نظارت او تفتيش طرز العمل.

۶ - طرز نظارت و تفتيش امور مالی مؤسسه.

۷ - د اساسنامي د تعديل، يو ځای کيدو تجزيي او د مؤسسي د نمايندگيو د تاسيس طرز العمل د تصفيي د توضيح او د هغي مرجع د

۷ - طرز تعديل اساسنامه، الحاق، تجزيه و تاسيس نمايندگی های مؤسسه با توضيح طرز تصفيه و تعيين مرجع که اموال

مؤسسه به آن تعلق می
گیرد.

ماده - ۴۵۷:

هرگاه عضو مؤسس، دائنین یا ورثه داشته باشد، تأسیس مؤسسه در مورد حقوق شان حکم وصیت یا هبه را دارد. در صورتیکه تأسیس مؤسسه حقوق دائنین یا ورثه را متضرر سازد، آنها می توانند مطابق به احکام قانونیکه در مورد وصیت و هبه موجود است، دعوی نمایند.

ماده - ۴۵۸:

مؤسسه ایکه توسط سند رسمی تأسیس شده باشد، مؤسس آن میتواند قبل از اعلان توسط سند رسمی دیگری از تأسیس آن انصراف نماید.

ماده - ۴۵۹:

شخصیت حکمی مؤسسه وقتی تثبیت میگردد که مطابق به احکام این قانون اعلان گردیده باشد.

ماده - ۴۶۰:

اعلان مؤسسه به مطالبه مؤسس یا اولین رئیس آن و یا مرجع

تاکلو سره چه د مؤسسي مال ورپوري مربوط دی.

۴۵۷ - ماده:

که تأسیس وونکي غړي پور ورکونکي یا وارثان ولري. د هغوي د حقوقو په باره کښي د مؤسسي تأسیس د وصیت یا هبي حکم لري. په هغه صورت کښي چه د مؤسسي تأسیس د پور ورکونکو یا وارثانو حقوقو ته ضرر ورسوي هغوي کولي شي چه د هغه قانون د احکامو سره سم چه د وصیت او هبي په باره کښي موجود دي دعوي وکي.

۴۵۸ - ماده:

کومه مؤسسه چه د رسمي سند په وسيله تأسیس شوي وی، د هغي مؤسس کولي شي د اعلانیدو تر مخه د بل رسمي سند په وسيله د هغي د تأسیس څخه انصراف وکي.

۴۵۹ - ماده:

د مؤسسي حکمي شخصیت هغه وخت تثبیتیری چه د دي قانون د حکمونو سره سم اعلان شوي وی.

۴۶۰ - ماده:

د مؤسسي اعلانیدل د هغي د تأسیس وونکي په غوښتنه یا د هغي

صلاحيتداريکه مؤسسه تحت نظارت آن قرار دارد، مطابق با احکام مربوط به اعلان جمعيت های مندرج اين قانون صورت می گيرد.

ماده - ۴۶۱:

مرجع صلاحيتدار می تواند در مورد تأسيس، طرز اداره و اساسنامه مؤسسه، بمنظور تأمين اهداف تأسيس آن، تعديل وارد نمايد.

ماده - ۴۶۲:

مؤسسه توسط رئيس اداره و تمثيل ميگردد.

ماده - ۴۶۳:

رئيس مؤسسه، بودجه و صورت حسابات سالانه مؤسسه را به مرجع صلاحيتدار آن ارائه و معلومات مورد ضرورت مرجع مذکور را تهيه می نمايد.

ماده - ۴۶۴:

مؤسسه نمی تواند بدون اجازه مرجع صلاحيتدار وصيت و يا هبه را قبول نمايد.

ماده - ۴۶۵:

مرجع صلاحيتدار می تواند در

دلمرنی رئيس يا د هغي واک لرونکي مرجع په غوښتنه چه مؤسسه يي د نظارت لاندې واقع ده د دي قانون د جمعيتونو د اعلان پوري د مربوطو حکمونو سره سم صورت مومي.

۴۶۱ - ماده:

واک لرونکي مرجع کولي شي چه د موسسې د تأسيس د اداري د طرز العمل او د اساسنامې د تعديل په باره کښي د موسسې د هدفونو د تامين په منظور، تعديل وارد کي.

۴۶۲ - ماده:

مؤسسه د رئيس په وسيله اداره او تمثيلېږي.

۴۶۳ - ماده:

د مؤسسي رئيس به د مؤسسي کلني بودجه او دکليو حسابونو صورت واک لرونکي مرجع ته ښکاره کوي او د ذکر شوي مرجع د ضرورت وړ معلومات به برابروي.

۴۶۴ - ماده:

مؤسسه نه شي کولي بي دواک لرونکي مرجع له اجازي وصيت يا هبه قبوله کي.

۴۶۵ - ماده:

واک لرونکي مرجع د دعوي په ضمن

ضمن دعوى از محكمه مربوط عزل مؤظفينى را كه در وظائف محوله اهمال ورزيده يا اعمال مخالف قانون يا اساسنامه مؤسسه را مرتكب گرديده اند و يا اموال مؤسسه را مخالف اهداف تأسيس يا اراده مؤسس آن به مصرف رسانيده يا اينكه مرتكب قصور فاحش گرديده اند مطالبه نمايد.

مادة - ۴۶۶:

مرجع صلاحيتدار مى تواند براى تأمين اهداف مؤسسه يا نگهدارى اموال متعلق به آن تخفيف يا الغاى تمام ويا قسمتى از وجايب و شروطى را كه در اساسنامه مؤسسه قيد گرديده است، از محكمه با صلاحيت مطالبه نمايد.

مادة - ۴۶۷:

هرگاه رئيس مؤسسه مخالف قانون، نظام عامه يا خارج از حدود صلاحيت خویش اجراءات نمايد، مرجع صلاحيتدار مى تواند اين اجراءات را متوقف و ابطال اين اجراءات را از محكمه با صلاحيت مطالبه نمايد.

كبنى كولی شي چه د مربوطی محكمي خخه د هغه مؤظفينو د عزل غوښتنه وكي چه په ورسپارل شوو وظيفو كبنى يي اهمال كړي وي يا د داسي كارونو، ارتكاب كوونكي گرځيدلى وي چه د قانون يا د مؤسسي د اساسنامي مخالف وي يايي د موسسسي مالونه د هغي د تأسيسوونكي د ارادي په خلاف مصرف كړي وي او يا دا چه د فاحش قصور ارتكاب كوونكي شوي وي.

۴۶۶ - ماده:

واک لرونکي مرجع کولی شي چه د موسسي د هدفونو د تامین یا د هغي پوري د مربوطو مالونو د ساتني دپاره یا د هغه ټولو یا ځينو التزاماتو او شرطونو چه د موسسي په اساسنامه کي قيد شوي د لغو کیدو غوښتنه وکي.

۴۶۷ - ماده:

که د مؤسسي رئيس د قانون يا عمومي نظام خلاف يا دخپل واک د حدودو خخه دباندي اجراءات وکي، واک لرونکي مرجع کولی شي چه دا اجراءات متوقف او د واک لرونکی محكمي خخه د دي اجراءاتو د باطلیدو غوښتنه وکی.

۴۶۸ - ماده:

(۱) د دي قانون د (۴۶۷) مادي د درج شوي باطلیدلو غوښتنه زیاته اندازه دیوه کال په اوږدو کښی د اجراآتو د نیټی څخه محکمي ته وړاندی کیږی.

۴۶۸ - ماده:

(۱) مطالبه ابطال مندرج ماده (۴۶۷) این قانون حداکثر در خلال یکسال از تاریخ اجراآت، به محکمه تقدیم میگردد.

(۲) د داسي اجراآتو باطلیدل د هغه اشخاصو په کسب شوو حقوقو تاثیرنه لری چه د ښه نیت په اساس د حق خاوندان گرځیدلی دي.

(۲) ابطال اینگونه اجراآت بر حقوق مکتسبه اشخاصیکه بر اساس حسن نیت ذیحق گردیده اند، تاثیر ندارد.

۴۶۹ - ماده:

د جمعیتونو پوری مربوط حکمونه لکه یو ځای کیدل، تجزیه کیدل، د نمایندگیو تأسیس، د مؤقتي رئیس ټاکل، منحلیدل او تصفیه کیدل، د موسسي تبدیل عامو ښیګڼو ته همدارنگه د دي قانون د (۴۱۸) مادي درج شوي حکم په عمومو مؤسسو هم د تطبیق وړ دی.

۴۶۹ - ماده:

احکام مربوط به جمعیت ها از قبیل تأسیس، الحاق، تجزیه، تأسیس نمایندگی، تعیین رئیس مؤقت، انحلال و تصفیه، تبدیل مؤسسه به عام المنفعه و همچنان حکم مندرج ماده (۴۱۸) این قانون بر عموم مؤسسات نیز قابل تطبیق می باشد.

۴۷۰ - ماده:

په دی قانون کښی د موسسو پوری درج شوی مربوط حکمونه په استثنایی ډول د هغي موسسي په باره کښی چه د وقف په شکل تشکیل شوی وی نه تطبیقیري.

۴۷۰ - ماده:

احکام مربوط به مؤسسات مندرج این قانون در مورد مؤسسه که به شکل وقف تأسیس یافته باشد، استثنائاً تطبیق نمیگردد.

۴۷۱ - ماده:

د جمعیتونو او موسسو د هغه

۴۷۱ - ماده:

اتخاذ تدابیر در برابر تخلفات

موظفين جمعيت ها و مؤسساتيکه در موارد مربوط اين قانون تصريح يافته، مانع تطبيق قانون جزای عمومي نمی گردد.

فصل سوم اموال

ماده - ۴۷۲:

مال، عبارت است از عين و يا حقيکه نزد مردم قيمت مادی داشته باشد.

ماده - ۴۷۳:

اشيائيکه به مقتضای طبيعت و يا به حکم قانون مورد داد و ستد قرار گيرد، حقوق مالی بر آن مرتب شده می تواند.

ماده - ۴۷۴:

اشيائيکه به مقتضای طبيعت مورد داد و ستد قرار گرفته نتواند عبارت از اشيائيست که هيچ شخصي نمی تواند حيازت آنرا به خود اختصاص دهد.

ماده - ۴۷۵:

اشيائيکه بحکم قانون مورد داد و ستد قرار گرفته نمی تواند عبارت از اشيائيست که حقوق مالی بر آن قانوناً مرتب شده نمی

موظفينو په مقابل کښی چه د دی قانون په موادو کښی د تدبيرونو نيول تصريح شوی د جزاء د عمومي قانون د تطبيق مانع نه گرځی.

دریم فصل مالونه

۴۷۲ - ماده:

مال، عبارت دعین یا دهغه حق څخه دی چه د خلکوپه نزد مادي قيمت ولری.

۴۷۳ - ماده:

کوم شيان چه د طبيعت په اقتضاء د ورکړی راکړی مورد نه گرځی، دهغه شيانو څه عبارت دی چه هيڅوک يي حيازت ځان ته نه شي تخصیصولی.

۴۷۴ - ماده:

کوم شيان چه د طبيعت په اقتضاء ياد قانون په حکم د ورکړی راکړی مورد گرځی، مالي حقوق پری مرتب کيږی.

۴۷۵ - ماده:

کوم شيان چه د قانون په حکم دور کړی راکړی موردو کيږي نه شي، عبارت د دهغه شيانو څخه دي چه د قانون له لحاظه پري مالي حقوق نه

مرتب کيږي.

تواند.

۴۷۶ - ماده:

ماده - ۴۷۶:

(۱) مثلی شيان هغه دي چه افراد يا اجزاء ئی يو تربله يو رنگه وي، بي دکوم کنتي وړ توپير څخه يو د بل په عوض استعماليدای شي.

(۱) اشيای مثلی آنست که افراد و يا اجزای آن با هم یکسان بوده بدون فرق قابل ملاحظه، عوض یکدیگر استعمال شده بتواند.

(۲) قيمتي شيان هغه دی چه افراد يي يو تر بله تفاوت لری او يو د بل په عوض کنبی استعماليدای نه شي.

(۲) اشيای قيمتي آنست که افراد آن با هم متفاوت بوده و عوض یکدیگر استعمال شده نتواند.

۴۷۷ - ماده:

ماده - ۴۷۷:

(۱) استهلاکی شيان هغه دی چه گټه اخيستل وړ څخه بی د استهلاکه ممکن نه وی

(۱) اشيای استهلاکی آنست که انتفاع از آن بدون استهلاک ممکن نباشد.

(۲) استعمالی شيان هغه دی چه د مکرو گټو اخيستلو سره د هغی عين باقی پاتی شي.

(۲) اشيای استعمالی آنست که با انتفاع مکرر، عين آن باقی بماند.

۴۷۸ - ماده:

ماده - ۴۷۸:

عقار عبارت د هغه شيانو څخه دی چه ثابت اصل لری او وړه او را وړه ئی بی د تلفيدو ممکن نه وی. کوم شيان چه دا صفت ونه لری منقول شيان گنل کيږي.

عقار اشيایيست که دارای اصل ثابت بوده و حمل و نقل آن بدون تلف شدن غير ممکن باشد. اشيائی که واجد اين وصف نباشد اشيای منقول شناخته ميشود.

۴۷۹ - ماده:

ماده - ۴۷۹:

کوم منقول شيان چه مالک ئی د عقار د استفادی دپاره تخصيصوی، هغه هم

اشيای منقولی را که مالک برای استفاده از عقار تخصيص ميدهد،

عقار گڼل کيږي.

عقار پنداشته ميشود.

۴۸۰ - ماده:

ماده - ۴۸۰:

د عقار پوري مربوط هر عيني حق او د هغې پوري هره مربوطه دعوي، عقار گڼل کيږي، د هغې په غير نور مالي حقوق د منقولو مالونو د جملې څخه گڼل کيږي.

هر حق عيني مربوط به عقار و هر دعوي متعلق به آن عقار شناخته شده، حقوق مالي غير آن از جمله اموال منقول محسوب می گردد.

۴۸۱ - ماده:

ماده - ۴۸۱:

د افرادو د ملکیت پوري مربوط مالونه، خصوصي مالونه او کوم مالونه چه د افرادو د ملکیت پوري مربوط نه وي او عمومي گټو او بنسټګنو دپاره تخصیص شوی وی د عامو خلکو مالونه گڼل کيږي.

اموال متعلق به ملکیت افراد، اموال خصوصی و اموالیکه متعلق به ملکیت افراد نبوده و برای منافع و مصالح عامه تخصیص یافته باشد، اموال عامه پنداشته میشود.

۴۸۲ - ماده:

ماده - ۴۸۲:

(۱) عامه مالونه عبارت دي له:

(۱) اموال عامه عبارت است از:

۱ - د دولت منقول او نا منقول مالونه.

۱ - اموال منقول و غير منقول دولت.

۲ - د حکمي اشخاصو منقول او نامنقول مالونه

۲ - اموال منقول و غير منقول اشخاص حکمي.

۳ - هغه منقول او نا منقول مالونه چه د عامو خلکو د گټو او بنسټګنو دپاره تخصیص شوي وی.

۳ - اموال منقول و غير منقول که برای منافع و مصالح عامه تخصیص داده شده باشد.

۴ - هغه منقول او نا منقول مالونه چه

۴ - اموال منقول و غير منقول که به

حکم قانون اموال عامه شناخته شده
باشد.

د قانون په حکم د عامو مالونو نه
پیژندل شوي وي.

(۲) درین اموال، تصرف، حجز و
تملیک به اساس مرور زمان جواز
ندارد.

(۲) په دي مالونو کښی د زماني
د تیریدو په اساس تصرف، حجز او د
خپل ملکیت لاندی راوړل جواز نه لری.

ماده - ۴۸۳:

(۱) اموال عامه وقتی غیر عامه
شناخته می شود که میعاد تخصیص
ان برای منافع عامه، ختم گردیده
باشد.

۴۸۳ - ماده:

(۱) عامه مالونه هغه وخت غیر عامه
پیژندل کیږی چه د عمومي گټو دپاره
د هغي د تخصیص موده پاي ته
رسیدلي وی.

(۲) ختم تخصیص به حکم قانون
یا بالفعل و یا به ختم هدفیکه
اموال به اساس آن برای منافع
عامه تخصیص داده شده صورت
می گیرد.

(۲) د تخصیص پاي د قانون په حکم
یا بالفعل یا د هغه هدف په پاي ته
رسیدو سره چه د هغي په اساس مالونه
د عمومي گټو د پاره تخصیص شوي
وی، صورت مومي.